

ΕΙΣΑΓΩΓΗ**ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ**

Ένα εργαλείο το οποίο ενισχύει τη συμμετοχή
όσον αφορά τις υπηρεσίες της προσχολικής
εκπαίδευσης και τις οικογένειες

Αγαπητέ αναγνώστη,

*Αυτή η εργαλειοθήκη καλών πρακτικών είναι ένα εργαλείο
που έχει ως στόχο να προάγει τη γνώση, τη συζήτηση και τον
πειραματισμό πρακτικών συμμετοχής- κυρίως οικογένειας και
κοινότητας- στο πεδίο των υπηρεσιών για την εκπαίδευση και
αγωγή στην προσχολική ηλικία.*

*Πηγάζει κυρίως από τη δουλειά μιας ομάδας παιδαγωγών
και δασκάλων, η οποία υποστηρίζεται από ερευνητές και από
αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής μέσα στο πλαίσιο του
Erasmus+ Strategic Partnership project το οποίο έχει τίτλο EQUAP
(Ενισχύοντας την ποιότητα στην εκπαίδευση και αγωγή στην
προσχολική ηλικία μέσω συμμετοχής). Αυτοί παρατήρησαν,
συζήτησαν και εφάρμοσαν πειραματικά κάποιες πρακτικές
συμμετοχής και τις δοκίμασαν ξανά μέσα σε ένα πλαίσιο που θα
τις έκανε προσβάσιμες σε όσο το δυνατό πιο πολλούς συναδέλφους
και πιο εύκολο να μεταφερθούν σε όσο το δυνατόν διαφορετικά
εκπαιδευτικά πλαίσια και σχολεία.*

*Θα ήθελες να χτίσεις μια ποιο ισχυρή συνεργασία με τους γονείς;
Ενδιαφέρεσαι εσύ και η εκπαιδευτική σου ομάδα ώστε μαζί με τις
οικογένειες να βρείτε εφικτούς και ρεαλιστικούς τρόπους σκέψης,
δράσης και λήψης αποφάσεων και εκπαίδευσης των παιδιών;
Σε αυτή την εισαγωγή θα βρεις την περιγραφή διαφορετικών
παραμέτρων που θα σου είναι χρήσιμες ώστε να χρησιμοποιήσεις
το εργαλείο με έναν αποτελεσματικό τρόπο και σύμφωνα τις
προτεραιότητες, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά σου.*

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΟΥ EQUAP

Το εργαλείο που παρουσιάζεται εδώ είναι το βασικό παράγωγο του προγράμματος του EQUAP (Ενισχύοντας την ποιότητα στην εκπαίδευση και αγωγή για την προσχολική ηλικία μέσω συμμετοχής).

Αυτό είναι ένα τριετές Erasmus+ Strategic Partnership πρόγραμμα (2014-2017) στο οποίο είχαν συμμετάσχει παιδαγωγοί και δάσκαλοι για παιδιά προσχολικής ηλικίας 0-5 και 0-6, δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες παροχής φροντίδας, ερευνητές, οι υπεύθυνοι για το σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής των 11 συνεργαζόμενων φορέων από 7 ευρωπαϊκές χώρες (IT, SE, PT, SI, BE, LV, GR).

Ο πρωταρχικός στόχος του προγράμματος ήταν να βοηθήσει και να βελτιώσει την ποιότητα στις υπηρεσίες για την εκπαίδευση και αγωγή στην προσχολική ηλικία προάγοντας πρακτικές συμμετοχής που κάνουν τους γονείς, ή και γενικότερα τα μέλη της οικογένειας που συνοδεύουν τα παιδιά στα κέντρα εκπαίδευσης, ως από κοινού συγγραφείς, μαζί με δασκάλους και λειτουργούς, ενός προγράμματος σχετικά με την εκπαίδευση των παιδιών.

Αυτό σημαίνει ότι η συμμετοχή των οικογενειών μετατρέπεται σε στοιχείο για την ανάπτυξη των υπηρεσιών για την αγωγή στην προσχολική ηλικία, χωρίς να εξαιρούνται από αυτή τη διαδικασία η συμμετοχή και η ενεργοποίηση των πόρων που προέρχονται από τα παιδιά, και οι λειτουργοί και η κοινότητα σε παράγοντες κλειδιά όλου του συστήματος.

Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα αποσκοπούσε στο να:

- 1 Αναγνώρισει, δοκιμάσει και ενσωματώσει καινοτόμες μεθόδους και πρακτικές συμμετοχής, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της διαφορετικότητας (κοινωνικοοικονομική και πολιτισμική διαφορετικότητα, μειονότητες κτλ),
- 2 Να βελτιώσει τις δεξιότητες των δασκάλων σε σχέση με στρατηγικές και προσεγγίσεις οικογενειακής συμμετοχής,
- 3 Να βελτιώσει την ενσωμάτωση και την αλληλεπίδραση διαφόρων παραγόντων του συστήματος (παιδιά, επαγγελματίες, ερευνητές, οικογένειες και κοινότητες) μαθαίνοντας από τις εμπειρίες συναδέλφων που προέρχονται από άλλες ευρωπαϊκές χώρες,
- 4 Να αντιμετωπίσει το ζήτημα της συμμετοχής στο σύστημα για την εκπαίδευση και αγωγή στην προσχολική ηλικία ως διαδικασία η οποία γίνεται πιο αποτελεσματική μέσω της υιοθέτησης συγκεκριμένων δεικτών ποιότητας.

Το πρόγραμμα έχει απασχολήσει σε διαδραστικές δραστηριότητες περίπου 140 συμμετέχοντες, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν τρεις ομάδες-στόχους επαγγελματιών:

- παιδαγωγοί της προσχολικής ηλικίας, δάσκαλοι και διευθυντές,
- εκπρόσωποι των τοπικών αρχών,
- ερευνητές πανεπιστημίων και εκπαιδευτές.

Οι τρεις κύριες περιοχές δράσης είναι οι ακόλουθες:

- 1 έρευνα σχετικά με τη συμμετοχή στο σύστημα εκπαίδευσης και αγωγής του παιδιού,

- 2 αναγνώριση και ανταλλαγή καλών πρακτικών σχετικά με τη συμμετοχή και η δραστηριότητα παρακολούθησης εργασίας η οποία πραγματοποιήθηκε παιδαγωγούς και δασκάλους παιδικών σταθμών και νηπιαγωγείων ώστε να προετοιμαστούν οι συνθήκες για τον πειραματισμό και την υιοθέτηση πρακτικών γονεϊκής συμμετοχής μέσω συνεργασίας,

- 3 ανάπτυξη δεικτών ποιότητας ικανών να αντιμετωπίσουν τη συμμετοχή ως διαδικασία.

Enhancing **QUA**lity in early childhood
education and care through **P**articipation

ΟΙ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

2014-2017

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΣ» ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΛΩΝ
ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

«ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΣ» ΤΗΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗΣ
ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗΣ
ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΠΙΘΑΝΕΣ ΤΟΥ ΧΡΗΣΕΙΣ

Αυτή η εργαλειοθήκη καλών πρακτικών έχει ως στόχο να διατηρήσει ενεργή τη δημόσια συζήτηση σχετικές με τις διαδικασίες, τα προγράμματα και τις πρακτικές συμμετοχής στο σύστημα για την εκπαίδευση και αγωγή στην προσχολική ηλικία κυρίως σε σχέση με την ποιότητά του. Στην εργαλειοθήκη καλών πρακτικών δεν θα βρεις έτοιμες συνταγές για να τις μιμηθείς, ούτε λύσεις που να ταιριάζουν σε όλες τις περιστάσεις, ούτε μια συλλογή εξαιρετικών πρακτικών σχετικά με τα θέματα της συμμετοχής, αλλά συνθήκες ώστε να μάθεις σχετικά με εμπειρίες και πρακτικές συμμετοχής που μπορούν να ενεργοποιήσουν και να υποστηρίξουν το έργο των εκπαιδευτικών ομάδων σχετικά με τις οικογένειες και τις κοινότητες. Στην πραγματικότητα το εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί με διαφορετικούς τρόπους με βάση τις εμπειρίες και τα πλαίσια στα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθεί. Παρόλα αυτά υποδεικνύουμε τρεις πιθανούς τρόπους χρήσης του εργαλείου:

- Πρώτον, μπορείς να χρησιμοποιήσεις το εργαλείο ώστε να γνωρίσεις μία ή και περισσότερες από τις δεκαπέντε πρακτικές που περιγράφονται και να τη/τις εφαρμόσεις στο δικό σου πλαίσιο και επομένως να την/τις προσαρμόσεις μέσω σχεδιασμού, επαναπροσδιορισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης.
- Δεύτερον, το εργαλείο μπορεί να προτείνει μια συγκεκριμένη “μορφή” - διαρθρωμένη στα βήματα που αναφέρονται στις παρακάτω πρακτικές συμμετοχής - μέσω της οποίας μπορείτε να σχεδιάζετε, αναλύετε, δημιουργείτε, επανασχεδιάζετε, αξιολογείτε παλαιές και νέες πρακτικές συμμετοχής στο περιβάλλον (ντα) όπου εργάζεστε.
- Τρίτον, το εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μια ευκαιρία για αναστοχασμό, συζήτηση, δημόσια συζήτηση για θέματα συμμετοχής και μέσα σε μία δεδομένη ομάδα εργασίας σε μία από την υπηρεσίες για την εκπαίδευση και αγωγή στην προσχολική ηλικία ή και μεταξύ των υπηρεσιών, των οικογενειών, των σχεδιαστών πολιτικής και τα μέλη της κοινότητας.

Ανεξάρτητα από τη χρήση αυτής της εργαλειοθήκης, πρέπει να δοθεί προσοχή στα ερωτήματα που συνοδεύουν την περιγραφή των πρακτικών: αυτά μπορούν να προτείνουν κατά το σχεδιασμό εκπαιδευτικών πρακτικών συμμετοχής διαδικασίες αναστοχασμού και σύγκρισης των δικών σου επιλογών και των επιλογών των άλλων. Η εργαλειοθήκη καλών πρακτικών του EQUAP ανοίγει χώρο ώστε οι εκπαιδευτικές ομάδες να αναστοχαστούν σχετικά με το τι είναι εφικτό και κάτω από ποιες συνθήκες παρακάμπτοντας τις αντιστάσεις που συχνά εμποδίζουν τις διαδικασίες αλλαγής και ανανέωσης των τρόπων που αφορούν στην πράξη και προαγωγή της εκπαίδευσης και τη συμμετοχή τις υπηρεσίες για την εκπαίδευση και αγωγή στην προσχολική ηλικία. Υπό αυτή την έννοια, η Εργαλειοθήκη μπορεί να θεωρηθεί ως ένα εκπαιδευτικό εργαλείο χρήσιμο ώστε να εγείρει ερωτήματα στις εκπαιδευτικές ομάδες ως προς το πώς μπορεί να γίνει κατανοητή η συμμετοχή, να προσαρμοστεί σε πλαίσιο και να τεθεί σε εφαρμογή. Σε γενικές γραμμές η Εργαλειοθήκη υιοθετεί την ιδέα ότι η συμμετοχή μετα-

φράζεται σε διαφορετικά επίπεδα (οργανωτικά, διοικητικά, εκπαιδευτικά, παιδαγωγικά και πολιτικά) και σε σχέση με διαφορετικούς φορείς δράσης: τα παιδιά, οι γονείς τους, μέλη της οικογένειας που ασχολούνται καθημερινά με την εκπαίδευση και τη φροντίδα τους· όλοι οι επαγγελματίες οι οποίοι απασχολούνται στις υπηρεσίες (εκπαιδευτές, συντονιστές παιδαγωγικών θεμάτων, βοηθητικό προσωπικό, παιδαγωγοί, διευθυντές και υπάλληλοι...) και τέλος η κοινότητα των παιδιών, των ενηλίκων και των υπηρεσιών, ή ένα τεράστιο κοινωνικό δίκτυο εργασίας που έχει φτιαχτεί για όλους όσους δραστηριοποιούνται στην ίδια περιοχή. Άλλες εκπαιδευτικές υπηρεσίες για παιδιά, άλλοι τύποι υπηρεσιών από όλες τις γειτονιές και όλη την κοινότητα (OECD, 2012). Συγκεκριμένα, η Εργαλειοθήκη βασίζεται σε μια προσέγγιση για τη συμμετοχή η οποία εκλαμβάνει τις οικογένειες και τις υπηρεσίες για την εκπαίδευση και αγωγή στην προσχολική ηλικία ως συμμάχους και συν-συγγραφείς ενός κοινού εκπαιδευτικού προγράμματος για το παιδί, μέσα στο οποίο σκέφτονται, αποφασίζουν, σχεδιάζουν και δρουν μαζί. Η ενεργητική και δυναμική συνεργασία είναι σημαντική όχι μόνο για την ανάπτυξη και τη μάθηση των παιδιών αλλά κυρίως για μια δημοκρατική συμμετοχή στην κοινότητα όπου ο καθένας θα μπορεί να ενεργοποιήσει τους πόρους του και να συμβάλει σε μια ελεύθερη και υπεύθυνη συν-οικοδόμηση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος για τα παιδιά το οποίο έχει πολιτικό, κοινωνικό, παιδαγωγικό και πολιτισμικό ενδιαφέρον.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΛΩΝ

Οι πρακτικές που συμπεριλαμβάνονται σε αυτή την Εργαλειοθήκη είναι το αποτέλεσμα διαδικασίας που αφορά στην παρακολούθηση εργασίας (job shadowing): είναι μια μέθοδος ενδοϋπηρεσιακής επιμόρφωσης που συνίσταται στην παρακολούθηση σαν σκιά ενός συναδέλφου κατά τη διάρκεια του έργου του και η οποία χρησιμοποιείται επίσης για να ευνοήσει την επαγγελματική εξέλιξη εκπαιδευτικών και επαγγελματιών. Αυτές οι δραστηριότητες αποτέλεσαν τη θεμελιώδη φάση όλου του προγράμματος. Οι δραστηριότητες σχετικά με την παρακολούθηση εν ώρα εργασίας αφορούσαν σε ένα σύνολο 45 παιδαγωγών και δασκάλων 11 υπηρεσιών σε 5 συμμετέχουσες χώρες. Η διαδικασία της παρακολούθησης εργασίας συνίστατο σε δύο κύριες φάσεις:

- Φιλοξενία ξένων επισκεπτών.
- Επίσκεψη υπηρεσιών προσχολικής εκπαίδευσης σε άλλες χώρες του εξωτερικού.

Σε κάθε συμμετέχουσα χώρα, κατά τη διάρκεια της φάσης φιλοξενίας, μια μικρή αντιπροσωπεία συναδέλφων από άλλες συνεργαζόμενες χώρες φιλοξενήθηκε στις τοπικές υπηρεσίες των οποίων οι πρακτικές συμμετοχής είχαν παρουσιαστεί σε προγενέστερες φάσεις του προγράμματος. Οι πρακτικές αυτές έχουν σχεδιαστεί και συνήθως υλοποιούνται στο πλαίσιο των τοπικών αυτών υπηρεσιών.

Η επίσκεψη στις υπηρεσίες σε άλλες χώρες του εξωτερικού διαιρέθηκε σε τρεις φάσεις.

1 Προετοιμασία. Σε αυτή τη φάση οι αντιπρόσωποι κάθε χώρας που συμμετέχει στις δραστηριότητες παρακολούθησης εργασίας έχουν καθορίσει κατά την αναχώρησή τους - πρώτα κατά τη διάρκεια μιας διεθνούς συνάντησης και στη συνέχεια στις υπηρεσίες τους - τους στόχους και τον λεπτομερή σχεδιασμό της επίσκεψής τους και έχουν συμβάλει στην συν-κατασκευή, μαζί με πανεπιστημιακούς ερευνητές, των εργαλείων για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων που αφορούν στη διαδικασία παρακολούθησης εργασίας.

2 Η φάση της ανάπτυξης αφορά στο ταξίδι δύο συναδέλφων από την ίδια υπηρεσία και στην επίσκεψη σε υπηρεσίες εξωτερικού συναδέλφων που είχαν φιλοξενηθεί στη δική τους χώρα. Κατά την παραμονή στο εξωτερικό παιδαγωγοί και δάσκαλοι παρακολούθησαν με κριτικό τρόπο και ανέλυσαν κάποιες πρακτικές συμμετοχής που υιοθετούνται σε τοπικό επίπεδο, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στο πλαίσιο εφαρμογής τους, το σχεδιασμό, τον τρόπο εφαρμογής και την αξιολόγηση σε σχέση με το ιδρυματικό, πολιτικό και εκπαιδευτικό σύστημα στο οποίο σχεδιάστηκαν και αναπτύχθηκαν. Αυτές είναι οι πρακτικές οι οποίες αναγνωρίστηκαν από τα άτομα που συμμετείχαν σε αυτή τη διαδικασία και θεωρήθηκαν σχετικές και καινοτόμες από εκπαιδευτική σκοπιά και σύμφωνα με την οποία άξιζαν να μεταφερθούν και να δοκιμαστούν στο πλαίσιο προέλευσής τους. Κατά τη διάρκεια των φάσεων παρατήρησης οι παιδαγωγοί χρησιμοποίησαν μια κλειδα παρατήρησης και κατέγραψαν ένα καθημερινό ημερολόγιο των δραστηριοτήτων που διεξάγονταν.

3 Η αυτοαξιολόγηση του προγράμματος για τη διαδικασία της παρακολούθησης εργασίας πραγματοποιήθηκε από παιδαγωγούς και δασκάλους με τη χρήση ενός συγκεκριμένου ποιοτικού εργαλείου.

Έπειτα από τα στάδια αυτά ακολούθησε η φάση της προσαρμογής και του δοκιμαστικού ελέγχου κάποιων από τις πρακτικές γονεϊκής συμμετοχής τις οποίες οι συμμετέχοντες παρατήρησαν σε άλλες χώρες και οι οποίες θεωρήθηκαν καινοτόμες και άξιες ώστε να μεταφερθούν και να αναπροσαρμοστούν. Εικοσιπέντε (25) συνολικά πρακτικές συμμετοχής παρατηρήθηκαν και δοκιμάστηκαν και δεκαπέντε (15) από αυτές επιλέχθηκαν ως οι πιο σημαντικές από τη διεπιστημονική και διεθνής ομάδα συντονισμού του προγράμματος, η οποία και τις συμπεριέλαβε σε αυτή την Εργαλειοθήκη. Αξίζει να αναφερθεί ότι οι 15 πρακτικές που παρουσιάζονται εδώ θα μπορούσαν λογικά να εμφανίζονται ως ήδη γνωστές ή, με μια πρώτη ματιά, ως λιγότερο σημαντικές εάν υιοθετηθούν σε συγκεκριμένα πλαίσια και με συγκεκριμένες προοπτικές (παιδαγωγικές, κοινωνικές και πολιτισμικές). Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι από μια εκπαιδευτική οπτική γωνία η έννοια μιας ενδιαφέρουσας και καινοτόμας πρακτικής συμμετοχής δεν μπορεί να γίνει κατανοητή με απόλυτους όρους αλλά σε σχέση με τη γνώση και τις εμπειρίες που κάθε φορά αντάλλασαν οι ομάδες των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στη διαδικασία της παρακολούθησης εργασίας, σε σχέση με τη γνώση που αφορά στον τρόπο λειτουργίας άλλων ευρωπαϊκών υπηρεσιών για την εκπαίδευση και αγωγή στην προσχολική ηλικία και σε σχέση με το κοινωνικό, εκπαιδευτικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο και την κουλτούρα που φέρουν

όσον αφορά στο θέμα της συμμετοχής. Αυτό σημαίνει ότι μια σημαντική πρόσθετη αξία του συνόλου της εργαλειοθήκης βρίσκεται στις διαδικασίες που οδήγησαν στον εντοπισμό, τη σχεδίαση και τον εγκιβωτισμό τέτοιων πρακτικών, καθώς επίσης και στις παιδαγωγικές και εκπαιδευτικές διαδικασίες τις οποίες μπορεί να προκαλέσουν τέτοιες πρακτικές σε νέα περιβάλλοντα όπου μπορούν να εφαρμοστούν. Η φάση του πειραματισμού παρακολούθηθηκε και αξιολογήθηκε από ομάδες ερευνητών, μέσα σε κάθε συμμετέχουσα χώρα, συγκεντρώνοντας δεδομένα αξιοποιώντας ημι-δομημένα ερωτηματολόγια για παιδαγωγούς και γονείς, παρατηρήσεις, ανάλυση γραπτών τεκμηρίων που σχεδιάστηκαν από τις ομάδες εκπαιδευτικών και ομάδες εστίασης. Κατά τη διάρκεια της τελικής φάσης του προγράμματος, η Εργαλειοθήκη και τα περιεχόμενά της αναλύθηκαν από τους διαφορετικούς φορείς ενδιαφέροντος τους οποίους κάθε συνεργαζόμενη χώρα αναγνώρισε σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.

Σε διάφορες χώρες δημιουργήθηκαν πολλές ευκαιρίες οι οποίες στόχευαν στο να εμβαθύνουν τα ενδιαφερόμενα μέρη τη γνώση και την ανάλυση της Εργαλειοθήκης. Αυτό επιτεύχθηκε με παρουσιάσεις που πραγματοποιήθηκαν σε ολομέλειες, σε συνεδρίες που έγιναν στις υπηρεσίες για την εκπαίδευση και αγωγή στην προσχολική ηλικία, και με συζητήσεις μεταξύ ολιγομελών ομάδων από επαγγελματίες που εργάζονται στις υπηρεσίες αυτές. Αυτές οι συναντήσεις, παρόλο οργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν με διαφορετικό τρόπο και κάθε συνεργαζόμενη χώρα του προγράμματος, είχαν όλες ως κοινό στόχο τη συγκέντρωση δεδομένων αναφορά με την ανατροφοδότηση της Εργαλειοθήκης από τους πιθανούς της αναγνώστες και χρήστες. Το αποτέλεσμα από τη διαδικασία ανάλυσης και αξιολόγησης ήταν η συνολική συγκέντρωση της ανατροφοδότησης, των σχολίων και των προτάσεων που έγιναν από τα ενδιαφερόμενα μέρη για το πρώτο σχέδιο της Εργαλειοθήκης και για την τροποποίηση κάποιων μερών της. Συγκεντρωτικά, η Εργαλειοθήκη έχει λάβει πολύ θετική ανατροφοδότηση και συγκεκριμένα όσον αφορά την δύναμη της έμπνευσης που έχει στις ομάδες εργασίας των υπηρεσιών για την εκπαίδευση και αγωγή στην προσχολική ηλικία όσον αφορά:

- Τον αναστοχασμό, τη σύγκριση, την αυτό-εκπαίδευση σε σχέση τις ιδέες και τις πρακτικές τους για τη γονεϊκή συμμετοχή.
- Την ανάλυση και την ανασκόπηση των δικών τους πρακτικών συμμετοχής και, πιο γενικά, της προσέγγισης που ακολουθούν για το σχεδιασμό εκπαιδευτικών πρακτικών στις υπηρεσίες.
- Τον πειραματισμό με νέες πρακτικές γονεϊκής συμμετοχής έχοντας ως κίνητρο την αναζήτηση βιώσιμων τρόπων εργασίας οι οποίοι είναι προσαρμοσμένοι στις ανάγκες τους, τους πόρους και τους εκπαιδευτικούς τους στόχους.

Αυτή η διαδικασία έχει οδηγήσει σε μια αναθεωρημένη έκδοση της Εργαλειοθήκης η οποία είναι εμπλουτισμένη με ένα σημαντικό αριθμό προτάσεων και δεδομένων τα οποία την έχουν μετατρέψει σε ένα εργαλείο το οποίο είναι πραγματικά σχετικό, λειτουργικό και αξιοποιήσιμο στις καθημερινές δραστηριότητες των υπηρεσιών για την εκπαίδευση και αγωγή στην προσχολική ηλικία σε όλη την Ευρώπη.

Η συντονιστική ομάδα του EQUAP

Enhancing **QUA**lity in early childhood
education and care through **P**articipation

ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Ένα εργαλείο για τη συμμετοχή
στο σύστημα της οικογένειας
και στις υπηρεσίες για
την οικογένεια

ΟΔΗΓΙΕΣ
ΧΡΗΣΗΣ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ

Αυτό το έγγραφο περιλαμβάνει μια περιγραφή των βασικών περιεχομένων της Εργαλειοθήκης- και συγκεκριμένα τις Περιοχές Εστίασης και τα φύλλα Συμμετοχής – και κάποιες οδηγίες για το πώς να τα διαβάσετε και να τα ερμηνεύσετε.

Προέλευση, έννοια και χαρακτηριστικά των τεσσάρων Περιοχών Εστίασης

Οι Περιοχές Εστίασης είναι θεματικές και εννοιολογικές περιοχές οι οποίες συνδυαστικά οριοθετούν την έννοια της συμμετοχής. Καθεμιά από τις Περιοχές Εστίασης επικεντρώνεται σε ένα συγκεκριμένο σημείο προσοχής και ενδιαφέροντος σε σχέση με την έννοια της συμμετοχής και ακριβώς για αυτό το λόγο συνδέεται εγγενώς με τις άλλες Περιοχές Εστίασης, έχει συνάφεια με αυτές και σε κάποιες περιπτώσεις αλληλεπικαλύπτεται με κάποια από αυτές.

Οι Περιοχές Εστίασης έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του προγράμματος του EQUAP έχοντας ως στόχο να παρουσιάσουν κατά το καλύτερο δυνατό το πραγματικό φαινόμενο της συμμετοχής στις υπηρεσίες για την αγωγή και φροντίδα των μικρών παιδιών.

Η συγκεκριμένη οριοθέτηση μιας τέτοιας έννοιας στις τέσσερις περιοχές εστίασης δεν είναι έγκυρη προφανώς με απόλυτους όρους ούτε έχει διηνεκή διάρκεια. Πάντως, σε γενικές γραμμές, το πρόγραμμα του EQUAP έχει σχεδιαστεί με βάση αυτή τη συγκεκριμένη οριοθέτηση της συμμετοχής και, συγκεκριμένα, είναι το σύνολο των τεσσάρων Περιοχών Εστίασης που καθοδήγησαν την εργασία (πρώτα παρατήρηση, έπειτα πειραματισμό) των παιδαγωγ-

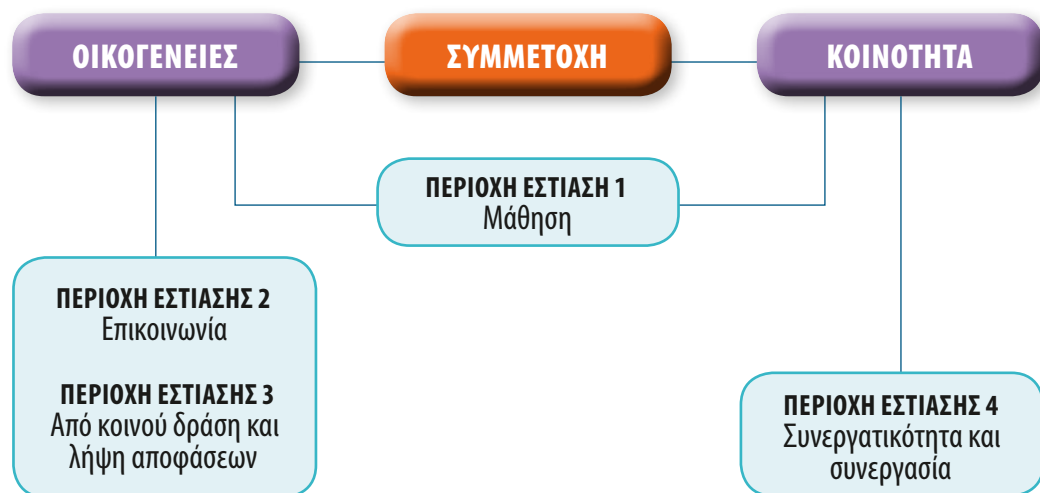

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

γών και δασκάλων σε όλη τη διαδικασία της παρακολούθησης εν ώρα εργασίας, η οποία περιγράφεται στην εισαγωγή της Εργαλειοθήκης.

Η σύνθεση της έννοιας της συμμετοχής σε τέσσερις Περιοχές Εστίασης προσδιορίστηκε, οριοθετήθηκε, διαπραγματεύθηκε και μοιράστηκε μεταξύ των μελών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, τα οποία και συνέταξαν την Εργαλειοθήκη καλών πρακτικών, η οποία παρουσιάζεται στο ακόλουθο σχήμα:

Η έννοια της συμμετοχής έχει διαιρεθεί σε δύο περιοχές:

- 1 συμμετοχή οικογενειών (δραστηριότητες των υπηρεσιών εκπαίδευσης),
- 2 συμμετοχή κοινοτήτων (δραστηριότητες των υπηρεσιών εκπαίδευσης).

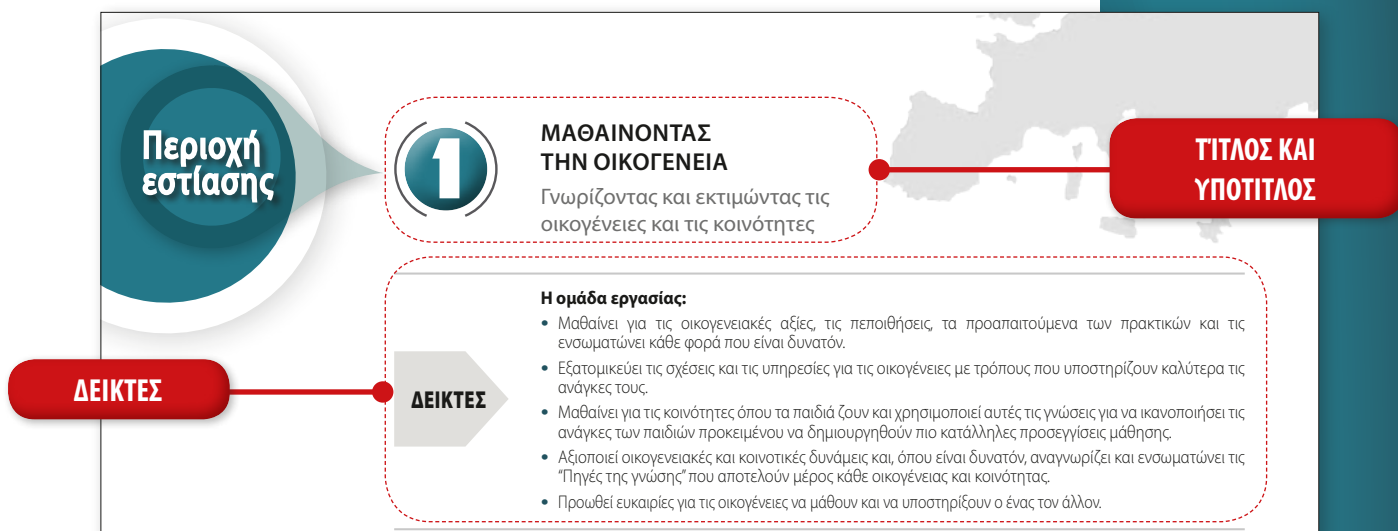
Η έννοια της γονεϊκής συμμετοχής με τη σειρά της προσδιορίστηκε/διαιρέθηκε σε τρεις Περιοχές Εστίασης των οποίων το νόημα εκφράζεται στον τίτλο και τον υπότιτλο:

- Μαθαίνοντας την οικογένεια - Γνωρίζοντας και εκτιμώντας τις οικογένειες και τις κοινότητες
- Επικοινωνώντας με την οικογένεια - Ευαίσθητη, γεμάτη σεβασμό και αμοιβαία επικοινωνία με την οικογένεια
- Αποφασίζοντας και δρώντας μαζί με την οικογένεια - Συνεργασία και καταμερισμός αρμοδιοτήτων στη λήψη αποφάσεων.

Η έννοια που αφορά στη συμμετοχή της κοινότητας προσδιορίστηκε/διαιρέθηκε σε δύο Περιοχές Εστίασης:

- Μαθαίνοντας την οικογένεια - Γνωρίζοντας και εκτιμώντας τις οικογένειες και τις κοινότητες
- Συνεργατικότητα και συνεργασία με την κοινότητα - Μοιράζοντας τις ευθύνες για την εκπαίδευση με την κοινότητα..

Περιοχή εστίασης 1 – Η γνώση είναι έννοια κοινή τόσο στην οικογενειακή συμμετοχή όσο και στη συμμετοχή των κοινοτήτων. Κάθε περιοχή εστίασης, με τη σειρά της, διαρθρώθηκε σε μια σειρά από **Δείκτες**.

Αυτοί οι δείκτες έχουν σχεδιαστεί ως συγκεκριμένες δραστηριότητες που διεξάγονται από τις ομάδες εργασίας. Αυτό σημαίνει ότι οι δείκτες θεωρήθηκαν λειτουργικό παράδειγμα της έννοιας που δίνει το όνομα σε κάθε Περιοχή Εστίασης. Η έννοια αυτή εκφράζεται από τον τίτλο και τους υπότιτλους. Επιπλέον, περιγράφεται με συντομία κάθε περιοχή εστίασης και επίσης παρατίθεται βιβλιογραφία σχετική με το θέμα, η οποία είναι συνθετική και ουσιαστική. Τέλος, για καθεμία από τις τέσσερις Περιοχές Εστίασης παρατίθενται παραδείγματα πρακτικών σχετικά με τη συμμετοχή – συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο του EQUAP. Αυτά τα παραδείγματα παρατίθενται σε πίνακες, όπου «πηγή» σημαίνει ότι η συγκεκριμένη πρακτική είναι γνωστή σε αυτό το μέρος, την έχουν παρατηρήσει εκεί και ακολούθως εφαρμόστηκε ή προσαρμόστηκε σε ένα άλλο μέρος. .

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Το φύλλο για κάθε Πρακτική διαιρείται σε τρία μέρη:

- 1 Το εξώφυλλο στο οποίο παρουσιάζεται μια συνοπτική περιγραφή της πρακτικής: περιλαμβάνει την πηγή (την υπηρεσία στην οποία παρατηρήθηκε αρχικά η πρακτική και την υπηρεσία στην οποία εφαρμόστηκε στην συνέχεια), την περιοχή εστίασης, τον εκτιμώμενο χρόνο εφαρμογής, την/τις κύρια/ες ομάδα/ες στόχο/ους.
- 2 Μια περιγραφή της πρακτικής: η περιγραφή περιλαμβάνει ένα διάγραμμα για να περιγράψει τη διαδικασία των φάσεων υλοποίησης· ένα κείμενο που απαριθμεί επτά βασικές πτυχές της πρακτικής.
- 3 Αναπτυξιακό δυναμικό (τελευταία σελίδα): δύο ομάδες ερωτήσεων που έχουν ως στόχο να προάγουν, ανάμεσα στο προσωπικό των υπηρεσιών για την εκπαίδευση και αγωγή στην προσχολική ηλικία, τον αναστοχασμό ως προς τον τρόπο που μπορούν να βελτιωθούν η υπηρεσία και η πρακτική..

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

EQUaP
Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ **Πρωινό με τους γονείς**

Πηγή: Κέντρο Προσχολικής Εκπαίδευσης (Ctner) (BG)
Προσαρμόστηκε και υλοποιήθηκε το κέντρο Nido Piccola Blu (IT)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Μαθαίνουν περισσότερα για την οικογένεια
- Εργάζονται σε επικοινωνία με την οικογένεια
- 21 ώρες, περίπου 1 1/2 ώρα κάθε φορά
- Μπορεί να εφαρμοστεί σε παιδικούς σταθμούς και νηπιαγωγεία. Μπορούν να συμμετάσχουν γονείς με ή χωρίς τα παιδιά τους

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΘΕ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

Γενικοί στόχοι

Επισημάνση των γενικών στόχων που επιδιώκονται με την ανάπτυξη αυτής της πρακτικής

Περιγραφή δραστηριότητας

Περιγραφή των κύριων φάσεων και δράσεων πάνω στις οποίες έχει βασιστεί η Πρακτική

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

Παρατηρήσεις

Επισημάνση συγκεκριμένων όψεων που είναι χρήσιμο να γνωρίζει κανείς για την πρακτική

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

Περιγράφει το ρόλο που εξατομικευμένα διαδραματίζουν οι παιδαγωγοί και οι δάσκαλοι και / η ομάδα εκπαίδευσης κατά την ανάπτυξη της Πρακτικής

Ο ρόλος της οικογένειας

Περιγράφει το ρόλο της οικογένειας και των δράσεων στις οποίες πρωτίστως συμμετέχει και ενεργοποιείται κατά την υλοποίηση της πρακτικής

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

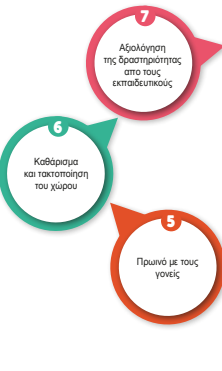
1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας

Η **πρόσβαση γνώσης** αλλά και της αμφίπλευρης εμπειροσύνθεσης μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών σε ανειρημένες, γαλήνες και χαλαρές περιπτώσεις. Επίσης, στόχος της δραστηριότητας είναι να έλθουν οι γονείς σε εναρμόνιση με τους χώρους και το προσωπικό του σχολείου, τις δραστηριότητες που γίνονται εκεί, να ελκυσθούν για να συζητήσουν σχετικά με τη μάθηση των παιδιών τους και τέλος να γνωρίσουν καλύτερα τους γονείς των άλλων παιδιών. Στόχος επίσης είναι η **πρόσβαση των συνειδητών όλων των γονέων**, έτσι ώστε να

επηρεαστεί η σύγκριση των εμπειριών τους σαν γονείς, αλλά και η δημιουργία φιλικών σχέσεων, από όπου οι γονείς θα πάρουν στήριξη. Αυτό μπορεί να γίνει ένα σημαντικό αναφορά για αρκετούς γονείς και ειδικότερα για όσους νιώθουν απομονωμένοι ή κοινωνικά αποκλεισμένοι.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Σύμφωνα με τη δραστηριότητα αυτή, προτείνεται στους γονείς των παιδιών (αλλά και στους παππούδες, τις γιαγιάδες, και τα αδέρφια), να επισκεφθούν το σχολείο και να πάρουν πρωινό μαζί με τα παιδιά τους, και τους άλλους γονείς,

τους, αλλά και μεταξύ των γονέων. Το πρωινό με τους γονείς μπορεί να γίνει από κοινού με όλες τις τάξεις, σε μια κοινή αίθουσα και έτσι έχουμε γινεά και ώρα που οι γονείς όλων των τμημάτων, είναι ευπρόσδεκτοι, έτσι ώστε να γνωριστούν ακόμα καλύτερα.

3 Παρατηρήσεις (είναι πράξη να προσέχετε εφαρμόζοντας αυτή τη δραστηριότητα)

Αυτή η δραστηριότητα απαιτεί καλή οργάνωση από τους εκπαιδευτικούς. Την ημέρα που έχει οριστεί για να πραγματοποιηθεί η δραστηριότητα, συλλογίζονται δύο εκπαιδευτικοί φεύγουν να είναι παρόντες κατά τη διάρκεια της υποδοχής των παιδιών. Έτσι, ένας εκπαιδευτικός θα παραλαμβάνει τα παιδιά και ο δεύτερος θα αφιερώνει το χρόνο του, στους γονείς που θα συμμετέχουν στο πρωινό. Καλό θα είναι, επίσης, να σκεφτείτε και την παρουσία των παιδιών στο χώρο, έτσι ώστε να οργανωθεί αναλόγως. Επίσης, οι γονείς θα πρέπει να ενημερωθούν

4 Ρόλος των εκπαιδευτικών

Κατά τη διάρκεια του πρωινού οι εκπαιδευτικοί δεν κάνουν μεμονωμένες συζητήσεις για συγκεκριμένα παιδιά. Ενθαρρύνουν την επικοινωνία μεταξύ των γονέων, συντονίζοντας την κοινή τους, έτσι ώστε να μην υπάρχουν αμήχανες στιγμές.

5 Ρόλος της οικογένειας

Οι γονείς έχουν την ευκαιρία να παρατηρήσουν τις εγκαταστάσεις, τα υλικά, τις σχέσεις κ.λπ. Μπορούν να κάνουν εμπειρίες, να ανταλλάξουν ιδέες και εμπειρίες, να γνωρίσουν καλύτερα τους γονείς των συμπαίχτων τους, να μιλήσουν για διάφορα θέματα.

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Μέσα από αυτή την πρακτική, οι γονείς έχουν την ευκαιρία να έλθουν σε επαφή με το σχολείο και τους ανθρώπους που δουλεύουν

Ένας όραμα για τη συνέντευξη

στο σχολείο των παιδιών τους. Το πρωινό τοιαυτά στο χώρο του σχολείου, από το προσωπικό του σχολείου, και έτσι οι γονείς βρεσκόμαστε σε μια χαλαρή και ανεπισημη συνάντηση, που γίνεται με σκοπό να τους δώσει την ευκαιρία να μιλήσουν τόσο μεταξύ τους, όσο και με τους δασκάλους των παιδιών τους, πίνοντας καφέ ή τσάι και δοκιμάζοντας διάφορες λιχουδιές. Αυτός είναι ένας τρόπος, να επιμεριστεί η πρωινή υποδοχή των

παιδιών, χωρίς να υπάρχει βιασύνη να φύγουν οι γονείς, έτσι για να είναι το πρωί. Ο χρόνος υποδοχής εμπλουτίζεται από συζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών. Είναι μια ιδιαιτερέτητα και καθόλου παίρνει το χρόνο του. Το πρωινό με τους γονείς μπορεί να γίνει με άλλους τρόπους:

• Μπορεί να γίνει ξεχωριστά σε κάθε τάξη, με τους εκπαιδευτικούς παρόντες, και με τα παιδιά. Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται

μια υγιεινή ενοικία με τα ελάχιστα αποτελέσματα:

- Δίνεται μια ευκαιρία στους γονείς (και σε άλλους συγγενείς) να παρατηρήσουν τη συμπεριφορά του παιδιού τους στο σχολείο, καθώς και τις σχέσεις που δημιουργούνται ανάμεσα στους μαθητές και τους δασκάλους.
- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να παρατηρήσουν τις σχέσεις που δημιουργούνται ανάμεσα στους γονείς και τα παιδιά

Πρόσθετη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Σκιαγράφηση κάποιων πλεονεκτημάτων και οφελών που μπορούν να εντοπιστούν τόσο για τα παιδιά όσο και για την οικογένεια μέσω της εφαρμογής της Πρακτικής

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Κατά τη διάρκεια του πρωινού

Οι γονείς αναζητούν μεταξύ τους και μαζί με τους εκπαιδευτικούς

εκεί, να νιώσουν μέρος του σχολείου με ένα πιο ουσιαστικό τρόπο, και να μειώσουν την αίσθηση ότι το σχολείο, είναι κάτι επίσημο και απόμακρο. Αυτές οι πρακτικές βοηθούν επίσης να δημιουργηθεί και στη συνέχεια να εδρασηθεί η εμπειροσύνθεση, ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια. Αυτή η εμπειροσύνθεση που δημιουργείται, βοηθά επίσης στη δημιουργία κλίματος ηρεμίας, κι αυτό έχει θετικές επιπτώσεις στο παιδί. Οι γονείς, τέλος, δημιουργούν σχέσεις μεταξύ τους και εμπιστεύονται ο ένας τον άλλο.

7 Ερωτήσεις για αναστοχασμό και βελτίωση της παρεχόμενης δραστηριότητας

- Η δραστηριότητα καλύπτει τις ανάγκες για τις οποίες δημιουργήθηκε;
- Με ποιά τρόπο η δραστηριότητα βελτιώνει τη συμμετοχή των γονέων;
- Πόσο πολύ βελτιώθηκε ως εκπαιδευτικός, δουλεύοντας σαν ομάδα;
- Πόσο πολύ καταφέραμε να εδραιώσουμε σχέσεις εμπιστοσύνης με τους γονείς;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Πόσο γονείς συμμετείχαν;
- Πώς φάνηκε στους γονείς η δραστηριότητα;
- Ποιά ήταν τα θέματα που συζητήσαν; Ποιά ήταν οι ερωτήσεις τους;
- Εξέφεραν τη γνώμη τους σχετικά με το πρωινό;
- Αλληλεπιδράσαν με το παιδί τους ή και άλλα παιδιά κατά τη διάρκεια του πρωινού;
- Οι εκπαιδευτικοί διακρίναν την εμπλοκή των γονέων και τη δημιουργία σχέσεων μεταξύ τους;
- Οι εκπαιδευτικοί αλληλεπιδράσαν με όλους τους γονείς, όλων των τμημάτων ή επέλεξαν να επικοινωνήσουν μόνο με μεριστά από αυτούς;

Υλικά που πρέπει να χρησιμοποιηθούν

Επισημάνση κάποιων υλικών που πρέπει να προετοιμαστούν και να χρησιμοποιηθούν στην Πρακτική

Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

Για αυτή τη δραστηριότητα δεν χρειάζονται ιδιαίτερα υλικά. Οι εκπαιδευτικοί έδωσαν περισσότερη προσοχή σε οικογένειες που δεν γνώριζαν καλά τη γλώσσα.

Περιοχή
εστίασης

1

**ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ
ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ**Γνωρίζοντας και εκτιμώντας τις
οικογένειες και τις κοινότητες**ΔΕΙΚΤΕΣ****Η ομάδα εργασίας:**

- Μαθαίνει για τις οικογενειακές αξίες, τις πεποιθήσεις, τα προαπαιτούμενα των πρακτικών και τις ενσωματώνει κάθε φορά που είναι δυνατόν.
- Εξατομικεύει τις σχέσεις και τις υπηρεσίες για τις οικογένειες με τρόπους που υποστηρίζουν καλύτερα τις ανάγκες τους.
- Μαθαίνει για τις κοινότητες όπου τα παιδιά ζουν και χρησιμοποιεί αυτές τις γνώσεις για να ικανοποιήσει τις ανάγκες των παιδιών προκειμένου να δημιουργηθούν πιο κατάλληλες προσεγγίσεις μάθησης.
- Αξιοποιεί οικογενειακές και κοινοτικές δυνάμεις και, όπου είναι δυνατόν, αναγνωρίζει και ενσωματώνει τις "Πηγές της γνώσης" που αποτελούν μέρος κάθε οικογένειας και κοινότητας.
- Προωθεί ευκαιρίες για τις οικογένειες να μάθουν και να υποστηρίξουν ο ένας τον άλλον.

Η οικογένεια είναι ο βασικός συνεργάτης όλων των εκπαιδευτικών υπηρεσιών με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί καλούνται να συνεργάζονται και να συνεργούν. Αυτή η άποψη αναφέρεται στην "Η οικολογία της Ανθρώπινης Ανάπτυξης" του Urie Bronfenbrenner (1979), η οποία είναι μια ευρέως διαδεδομένη προοπτική που επικεντρώνεται στη σχέση μεταξύ της ανθρώπινης ανάπτυξης και του πλαισίου στο οποίο εμφανίζεται. Αυτή η θεωρία τονίζει ότι η διαδικασία της αλληλεπίδρασης μεταξύ δύο στοιχείων παρουσιάζεται για μεγάλο χρονικό διάστημα και περιλαμβάνει το άμεσο περιβάλλον, πολιτισμικά πρότυπα και σώματα γνώσης.

Κάθε αναπτυσσόμενο άτομο βρίσκεται στο κέντρο ενός πλήθους σχέσεων που τον/την επηρεάζουν και επηρεάζονται από αυτόν/αυτήν. Αυτό που είναι σχετικό με αυτή τη θεωρία, υπό την έννοια της επίδρασης στην ανάπτυξη, δεν είναι μόνο οι μεμονωμένες καταστάσεις που βιώνει το παιδί στα διάφορα περιβάλλοντα της ζωής του, από εκείνα που βρίσκονται πιο κοντά έως εκείνα που είναι πιο πολύ μακριά από την άμεση παρουσία του, αλλά επίσης και οι διασυνδέσεις μεταξύ αυτών των περιβαλλόντων.

Όσο περισσότερο η οικογένεια και οι υπηρεσίες, για να παραμείνουν σε αυτά τα δύο επίπεδα ανάλυσης, θα είναι διασυνδεδεμένα, τόσο οι εμπειρίες του παιδιού θα είναι σταθερές και θετικές όσον αφορά στα αποτελέσματα σε σχέση με την ανάπτυξη.

Η στενή αλληλεπίδραση ανάμεσα στις υπηρεσίες και τις οικογένειες, καθώς και η διασφάλιση της συνέχειας στις εμπειρίες του παιδιού, πυροδοτεί την κοινή ανάπτυξη των υπηρεσιών και των οικογενειών υπό το πρίσμα της επίγνωσης και της εκπαιδευτικής σκοπιμότητας.

Το πρώτο θεμελιώδες βήμα για το χτίσιμο αυτής της σημαντικής διασύνδεσης ανάμεσα σε υπηρεσίες και οικογένειες είναι η αμοιβαία γνώση, με άλλα λόγια η ικανότητα να καλωσορίζει κανείς, να δέχεται και να εκτιμά τη διαφορετικότητα ως πηγή για όλους.

Για το λόγο αυτό οι υπηρεσίες σχεδιάζουν διαφορετικές μορφές σχέσεων και συναντήσεις με τις οικογένειες που στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών, το διάλογο, τη σύγκριση, την ανταλλαγή ιδεών, την ανταλλαγή του εκπαιδευτικού προγράμματος, τη βελτίωση της ζωής των υπηρεσιών μέσω της αμοιβαιότητας και ένταξης όλων των διαφορών.

Είναι σημαντικό οι υπηρεσίες να υιοθετούν ποικιλία γλωσσών και να είναι προσεχτικές ώστε να προσαρμόζουν, όσο το δυνατό, τον τύπο της προσέγγισης ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες των οικογενειών. Το να καλωσορίζει κανείς τις οικογένειες, να τις αναγνωρίζει να βάσει τις διαφορετικές τους ταυτότητες, το να τις ωθεί να συνεργαστούν σε προγράμματα και πρωτοβουλίες, το να τους δίνει τη δυνατότητα να συμβάλλουν στο σχεδιασμό και την εφαρμογή δραστηριοτήτων και γεγονό-

των, και το να είναι ανοιχτά διακείμενος να τους συμπεριλάβει, είναι στοιχεία που επιτρέπουν σε εκείνους που δουλεύουν στις υπηρεσίες να ανακαλύψουν τις διαφορετικές πτυχές των γονέων, προάγουν τις δεξιότητες που σχετίζονται με την ανατροφή και φροντίδα των παιδιών και την ενεργό ιθαγένεια και αυτά μαζί συμβάλλουν σε νέα, μη αναμενόμενα και πιο πλούσια αποτελέσματα.

Την ίδια στιγμή επιτρέπει στις οικογένειες να αισθάνονται ότι έχουν αξία, είναι ενεργές και συμπρωταγωνιστές στο εκπαιδευτικό μονοπάτι που διαβαίνουν τα παιδιά τους και οι υπηρεσίες. Όχι μόνο η ομάδα των μητέρων και των πατέρων αλλά ολόκληρη η κοινότητα στην οποία εδρεύει η υπηρεσία πρέπει να γίνει κατανοητή ως ένα στοιχείο με το οποίο υφαίνονται στενοί δεσμοί και διασυνδέσεις. Αυτό αποτελεί μια πολύτιμη πηγή για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη εκπαιδευτικής δράσης αλλά και παράλληλα ένα πλαίσιο ώστε παιδιά, γονείς και υπηρεσίες να συνυπάρχουν να αναπτύσσονται μαζί.

Για το λόγο αυτό, οι υπηρεσίες πρέπει να δείξουν στους γονείς τις δυνατότητες εκπαίδευσης και τις διαθέσιμες υπηρεσίες.

Για το σκοπό αυτό, αυτό που χρειάζεται είναι επαγγελματική δεξιότητα έχει επίγνωση των ορίων της και γνωρίζει που να απευθυνθεί σε σχέση με τους διαφορετικούς τύπους προβλημάτων.

Για να ενισχύσουν τις δεξιότητες των γονέων σε σχέση με την ανατροφή και φροντίδα

των παιδιών, οι υπηρεσίες αυξάνουν τις ευκαιρίες για συζήτηση σε σχέση με τις εκπαιδευτικές πρακτικές σε διάφορους τομείς, ανάμεσα σε γονείς και επαγγελματίες, ανάμεσα σε γονείς και εξωτερικό ειδικευμένο προσωπικό και μεταξύ των γονέων.

Οι υπηρεσίες προάγουν τη διάχυση των πληροφοριών σχετικά υπηρεσίες που υπάρχουν για τις οικογένειες στην περιοχή, και γενικά αναλαμβάνουν δράση ώστε να προσπελαστεί η κοινωνική και ψυχολογική απομόνωση που πολλές οικογένειες βιώνουν στο πλαίσιο της σύγχρονης κοινωνικής ιστορίας.

Οι οικογένειες διαδραματίζουν ένα σημαντικό ρόλο στην εκπαίδευση και υποστήριξη των παιδιών τους και η ποιότητα της οικογενειακής ανατροφής και φροντίδας είναι ο πιο σημαντικός παράγοντας στην προετοιμασία των παιδιών για ένα ασφα-

λές, υγιές και παραγωγικό μέλλον.

Οι υπηρεσίες πάντως σχεδιάζουν άμεσα πολιτισμικές ή /και πρωτοβουλίες συσσωμάτωσης και προωθούν εκείνες που οργανώνονται από άλλους οργανισμούς της περιοχής, συνεργάζονται σε δίκτυα που έχουν διπλούς στόχους.

Αυτοί είναι, από τη μία πλευρά, να υποστηρίξουν και να αναπτύξουν τις δεξιότητες και πηγές για τις οικογένειες, και από την άλλη πλευρά, να ενθαρρύνουν τη δόμηση ανεπίσημων αμοιβαίων δικτύων υποστήριξης.

Αυτό οδηγεί σε θετικές σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, οικογενειών, και κοινοτήτων και παρέχει στις οικογένειες υπηρεσίες και υποστήριξη, αυξάνοντας έτσι την επίγνωση και τη συμμετοχή των γονέων και δημιουργώντας επίσης ένα στενό δίκτυο με την κοινότητα.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bronfenbrenner U., The ecology of human development: Experiments by Nature and Design, Harvard University Press, 1979.

European Commission Working Group on Early Childhood Education and Care (2014). *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care*. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/strategic-framework/archive/documents/ecec-quality-framework_en.pdf

European Commission/EACEA/Eurydice (2016). *Structural Indicators for Monitoring Education and Training Systems in Europe – 2016*. Eurydice Background Report to the Education and Training Monitor 2016. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Luciano E., Participation: an essential value. Principle 4. A Children in Europe Policy paper - Young children and their services: developing a European approach, 2016.

Παραδείγματα πρακτικών που σχετίζονται με την περιοχή εστίασης που αφορούν στην επικοινωνία και εντοπίστηκαν ή δοκιμάστηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος του EQUAP:

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ	ΔΟΚΙΜΑΣΤΗΚΑΝ ΣΕ	ΠΗΓΗ
Πρωινό με γονείς	Forlì Municipality (IT)	Elmer (BE)
Η μικρή μας κουβέρτα για όλους	Vrtec (SI)	Elmer (BE)
Χέρι με χέρι	Vrtec (SI)	Elmer (BE)
Ελεύθερη ώρα	Colegio do Sardo (PT)	Forlì Municipality (IT)
Οι γονείς μοιράζονται τα συναισθήματά τους για τις πρώτες εβδομάδες του παιδιού στο σχολείο	Elmer (BE)	Forlì Municipality (IT)
Δημιουργικό εργαστήρι	Municipality fo Linköping (SE)	Vrtec (SI)
Συμβούλιο γονέων	Municipality fo Linköping (SE)	Liepaja (LV)
Η κούκλα της τάξης περνά ένα σαββατοκύριακο στο σπίτι με τα παιδιά	Forlì Municipality (IT)	Colegio do Sardo (PT)
Φεστιβάλ Άνοιξης	Municipality fo Linköping (SE)	Vrtec (SI)

Περιοχή
εστίασης**ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΩΝΤΑΣ
ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ**Ευαίσθητη, γεμάτη σεβασμό και
αμοιβαία επικοινωνία με την οικογένεια**ΔΕΙΚΤΕΣ****Η ομάδα εργασίας:**

- Εμπλέκεται σε συνεχή, αλληλεπιδραστική επικοινωνία με γονείς/οικογένειες για να ανταλλάξει πληροφορίες σχετικά με τις εμπειρίες, την υγεία και τις ανάγκες του παιδιού.
- Αφιερώνει χρόνο για να ακούει προσεκτικά την οικογένεια χωρίς να την κρίνει.
- Χρησιμοποιεί ποικίλους τρόπους επικοινωνίας με τις οικογένειες οι οποίες περιλαμβάνουν τη γλώσσα τους και τις προτιμήσεις τους σε σχέση με την επικοινωνία.
- Διασφαλίζει το απόρρητο (την εμπιστευτικότητα) σε όλες τις πληροφορίες που αφορούν στο παιδί και την οικογένειά του.
- Διαχειρίζεται τις διαφορές στις απόψεις, παρέχει πληροφορίες στην οικογένεια που διευκολύνουν τους γονείς στο να υποστηρίξουν επιτεύγματα που οδηγούν σε θετικά αποτελέσματα για το παιδί.

Η ανάγκη της οικογένειας να εμπλέκεται πλήρως σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και φροντίδας του παιδιού είναι αδιαμφισβήτητη, όπως αναφέρεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή/ EACEA/Eurydice (2016). Για να επιτύχουμε αυτό το στόχο είναι σημαντικό να δημιουργούμε τις συνθήκες για ένα φιλικό περιβάλλον που διακατέχεται από εμπιστοσύνη και ειλικρίνεια ανάμεσα στην οικογένεια και στους εκπαιδευτικούς των παιδιών και με αυτό τον τρόπο να διασφαλίζουμε αποτελεσματική συνεργασία και επικοινωνία. «Διαπαιδαγωγώντας τους γονείς» και «διδάσκοντας τους γονείς» (Silva, 2003) είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας και της στενής επικοινωνίας ανάμεσα σε γονείς και εκπαιδευτικούς. Οι γονείς και οι οικογένειες είναι οι πρώτοι εκπαιδευτικοί των παιδιών. Είναι εκείνοι που γνωρίζουν καλύτερα το παιδί. Η θεμελίωση και η διατήρηση μιας γνήσιας επικοινωνίας με τις οικογένειες έχει για όλους πλεονεκτήματα. Ο πιο σημαντικός παράγοντας για επιτυχημένη επικοινωνία είναι αναντίρρητα η αμοιβαία εμπιστοσύνη. Όταν οι εκπαιδευτικοί εργάζονται πλάι-πλάι με τις οικογένειες, οφείλουν να εμπλέκονται σε μια ενδελεχή επικοινωνία μαζί τους ώστε να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις εμπειρίες των παιδιών, την υγεία, τις ανάγκες, συμβάλλοντας έτσι σε συνεργατικές παρεμβάσεις που υποστηρίζουν τη συνολική ανάπτυξη των παιδιών, ενώ παράλληλα σέβονται τη μοναδικότητά τους. Οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις στην καθημερινή

τους σχέση με τις οικογένειες. Σε αυτές τις σχέσεις συνυπάρχουν διαφορετικές κουλτούρες όπως και διαφορετικοί τύποι οικογενειακών δομών. Η επικοινωνία που οι υπηρεσίες οφείλουν να θεμελιώσουν με τους γονείς/οικογένειες απαιτεί χρόνο αλλά και διαθεσιμότητα από την πλευρά όλων των εκπαιδευτικών: πρέπει να είναι διαθέσιμοι να ακούν προσεκτικά τις ανησυχίες, τις επιθυμίες και τις προσδοκίες κάθε γονέα και κάθε οικογένειας.

Ο χρόνος είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας στην επικοινωνία με τους γονείς. Ο χρόνος κατά τον οποίο τα παιδιά φτάνουν στον παιδικό σταθμό/νηπιαγωγείο το πρωί και φεύγουν το απόγευμα αποσκοπεί αποκλειστικά στην ανταλλαγή βασικών πληροφοριών για το παιδί. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να γνωρίζει πώς να ακούει και επίσης να κατανοεί την επιθυμία των γονέων για μια πιο περιεκτική συζήτηση και να αναγνωρίζει πότε να αφιερώνει περισσότερο χρόνο σε αυτούς. Ο γονέας έτσι έχει τη δυνατότητα να μιλήσει στον εκπαιδευτικό ο οποίος θα είναι διαθέσιμος να δει τις επιθυμίες, τις αμφιβολίες, τα προβλήματα..... Αυτή η μέθοδος επικοινωνίας, στη βάση της σχέσης μεταξύ σχολείου-οικογένειας, τονίζει τη σημαντικότητα μιας πνευματικής, τεχνικής, σχεσιακής και ηθικής διάστασης στο προφίλ του παιδαγωγού προσχολικής εκπαίδευσης. Οι πνευματικές και τεχνικές διαστάσεις αναφέρονται στο γεγονός ότι ο εκπαιδευτικός χρειάζεται να γνωρίζει και να ειδικεύεται σε θέματα γνώσης, η σχεσιακή διάσταση συνδέεται με τον

εκπαιδευτικό ως συντελεστή της ανθρώπινης ανάπτυξης (Formosinho, 2001) και η ηθική διάσταση σχετίζεται με την αλληλεπίδραση με τους άλλους, και κυρίως με τις οικογένειες: πως τους συμπεριφερόμαστε, πως τους ακούμε και ο σεβασμός και η προσοχή που τους δίνουμε (Neves, 2015). Έτσι, συνοπτικά, είναι στην ευθύνη του εκπαιδευτικού να ακούει ενεργητικά και προσεκτικά τους γονείς και τις οικογένειες. Ο εκπαιδευτικός φυσικά πρέπει να αποφεύγει επικρίσεις και μομφές έτσι ώστε να μπορεί να θεμελιώνει μια αλληλεπίδραση όπου και οι δύο συμμετέχοντες λογίζονται ως συνεργάτες στην εκπαίδευση.

Για μια αποτελεσματική επικοινωνία που είναι ανοιχτή στην πολιτισμική διαφορετικότητα, τα μέσα της οικογένειας & η διαθεσιμότητα, η δυνατότητα της αξιοποίησης ποικίλων τρόπων επικοινωνίας μπορεί να είναι πολύ πιο ουσιαστική. Τα κανάλια επικοινωνίας που υιοθετούνται και είναι διαθέσιμα από τους επαγγελματίες των υπηρεσιών για την πρώιμη παιδική ηλικία μπορούν να είναι ψηφιακά, γραπτές σημειώσεις ή επίσημες ή ανεπίσημες πρόσωπο με πρόσωπο συναντήσεις. Τα διαφορετικά κανάλια επικοινωνίας μπορούν χρησιμοποιηθούν σε συνεργασία και να επιλεγούν με βάση τις προτιμήσεις των οικογενειών και το περιεχόμενο των πληροφοριών που πρόκειται να κοινοποιηθεί. Οι στρατηγικές επικοινωνίας που υιοθετούνται πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλες οι οικογένειες λαμβάνουν τις πληροφορίες και ιδιαίτερα εκείνες που έχουν μια διαφορετική πρώτη

γλώσσα. Είναι για το λόγο αυτό σημαντικό οι εκπαιδευτικοί της πρώιμης προσχολικής ηλικίας να προάγουν μια τακτική επικοινωνία σχετικά με την πρόοδο, τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και τις καθημερινές εμπειρίες των παιδιών επιλέγοντας μέσα που διευκολύνουν έτσι ώστε η επικοινωνία με τους γονείς εύκολα, έγκαιρα και αποτελεσματικά. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να κατανοούν ότι αυτή η αλληλεπίδραση πρέπει να αποτελεί μια διαλογική και αμφίπλευρη διαδικασία όπου γονείς και εκπαιδευτικοί μαζί μοιράζονται και συζητούν πληροφορίες που αφορούν στα παιδιά (cf. Fevoriñil & LomónacoII, 2009). Η εμπλοκή των γονέων σε εκπαιδευτικά πλαίσια προϋποθέτει τη χρήση μέσων που επιτρέπουν και στις δύο πλευρές να κατανοούν η μία την άλλη, καθώς η επικοινωνία είναι το εργαλείο που καθιστά εφικτή τη σχέση σχολείου-οικογένειας (Bhering & Siraj-Blatchford, 1999; Bhering & De Nez, 2002). Η διατήρηση της εχεμύθειας σε σχέση με όλες τις πληροφορίες που αφορούν στο παιδί και την οικογένεια είναι εξαιρετικά σημαντική για την ποιότητα της σχέσης ανάμεσα στις οικογένειες και τους επαγγελματίες που εργάζονται στα νηπιαγωγεία. Στη βάση αυτής της αρχής βρίσκουμε λόγους ηθικής, σεβασμό στο ιδιωτικό απόρρητο, και λόγους που συνδέονται με τη σημαντικότητα για την ενίσχυση μιας σχέσης εμπιστοσύνης που διευκολύνει και προάγει την ανταλλαγή πληροφοριών, η οποία είναι σχετική για την επίτευξη των στόχων των δραστηριοτήτων που διεξάγονται με τα παιδιά. Ο εκπαιδευτικός πρέπει σταθερά να έχει στο νου του ότι αυτός ή αυτή δουλεύει με πολύ εύαλτους ανθρώπους. Από τη μία πλευρά έχουμε τα παιδιά και από την άλλη πλευρά τις οικογένειες τους. Ο εκπαιδευτικός είναι συχνά το πρόσωπο που μπορούν να εμπιστευτούν ή να μιλήσουν ανοιχτά επειδή ξέρουν ότι οι πληροφορίες που δίνουν δεν θα χρησιμοποιηθούν με λάθος τρόπο ή σκοπό και ότι ο εκπαιδευτικός θα προσπαθήσει να τους βοηθήσει. Σύμφωνα με τις δεξιότητες του εκπαιδευτικού, αυτός ή αυτή θα προσπαθήσει να κατευθύνει τους γονείς στις κατάλληλες υπηρεσίες που μπορούν να τους βοηθήσουν ώστε «να λύσουν τα προβλήματά τους».

Η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα

παιδιά και τις οικογένειες, κάποιες φορές χρήσιμη μεταξύ των επαγγελματιών της εκπαίδευσης, πρέπει να έχει τη συγκατάθεση των γονέων και πρέπει πάντα να αποσκοπεί στο όφελος των παιδιών. Μια νοοτροπία επικοινωνίας, η οποία βασίζεται στη θεμελίωση μιας αποτελεσματικής σχέσης εμπιστοσύνης ανάμεσα στις οικογένειες και τους επαγγελματίες που εργάζονται στην εκπαίδευση, διευκολύνει τη μετάβαση και την εκπαιδευτική συνέχεια ανάμεσα στα πλαίσια και αποφέρει οφέλη για τα παιδιά (European Commission/EACEA/Eurydice, 2016).

Η ποικιλία απόψεων και προοπτικών ανάμεσα στις οικογένειες, το σχολείο και τους επαγγελματίες που συνδέονται με την εκπαίδευση του παιδιού (ψυχολόγοι, διατροφολόγοι...) πρέπει να εκλαμβάνεται ως το μεγάλο δυναμικό που επιτρέπει τη δόμηση ενός ασφαλούς και κοινού εκπαιδευτικού χώρου μέσα στην κοινότητα. Η ανταλλαγή, η συζήτηση, και συχνά η σύγκριση απόψεων αποτελούν ένα αναπόσπαστο τμήμα της δόμησης μιας εκπαιδευτικής κοινότητας που αισθάνεται πραγματικά ζωντανή. Από την άλλη πλευρά, η επιβολή μιας ισχυρής γνώμης, όπως για παράδειγμα εκείνη ενός επαγγελματία, σε άλλες απόψεις (οικογενειών ...), είναι μια πρακτική που εξακολουθεί να είναι πολύ συνηθισμένη στο σχολικό περιβάλλον αλλά πρέπει να εξαλειφθεί σταδιακά αλλά σταθερά.

Οι εκπαιδευτικοί λειτουργούν συχνά ως διαμεσολαβητές ανάμεσα σε γονείς που έχουν διαφορές απόψεις και φιλοδοξίες σχετικά με την εκπαίδευση των παιδιών τους. Κατά την επικοινωνία είναι σημαντικό οι άνθρωποι να διατηρούν το σεβασμό ο ένας για τον άλλο και ο κάθε συμμετέχοντας να έχει τη δυνατότητα να εκφράζει ελεύθερα την άποψή του/της. Επιπλέον, ο εκπαιδευτικός πρέπει να θέτει το καλό παράδειγμα μέσω της συμπεριφοράς και των πράξεών του. για το λόγο αυτό ο ρόλος του σχολείου (και του εκπαιδευτικού) είναι να αφήνει να ακούγονται όλες οι απόψεις και να επιτρέπει να συζητούνται με σκοπό να «προσαρμοστεί» το σύστημα του σχολείου στις ανάγκες των παιδιών. Με άλλα λόγια, η εκπαιδευτική κοινότητα πρέπει να αναδομηθεί και να προσαρμοστεί στη διαφορετικότητα από την οποία αποτελείται.

Το σχολείο/εκπαιδευτικός πρέπει να δρα ως μια ανοιχτή πλατφόρμα, ικανή στο να λαμβάνει απόψεις, και έπειτα να τις εντάσσει στην εργασία με τρόπο που να οδηγεί σε αλλαγές και οφέλη για τα παιδιά. Έτσι, τα παιδιά, που είναι η ουσία στην εκπαιδευτική διαδικασία, ωφελούνται από τη νέα διοίκηση του σχολείου και την ανάπτυξη του σε ένα ασφαλές εκπαιδευτικό σύστημα όπου κανείς δεν αποκλείεται και το οποίο είναι δομημένο με έναν ελεύθερο, δημοκρατικό και συμμετοχικό τρόπο, μέσω μιας διαφανούς και ανοιχτής επικοινωνίας.

BIBLIOΓΡΑΦΙΑ

- Bhering, E. & Siraj-Blatchford, I. (1999). A relação escola-pais: Um modelo de trocas e colaboração. *Cadernos de Pesquisa*, (106), 191-216.
- Bhering, E. & De Nez, T. B. (2002). Envolvimento de pais em creche: Possibilidades e dificuldades de parceria. *Psicologia: Teoria e Pesquisa*, 18(1), 63-73.
- Bronfenbrenner U., The ecology of human development: Experiments by Nature and Design, Harvard University Press, 1979.
- European Commission Working Group on Early Childhood Education and Care (2014). *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care*. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/strategic-framework/archive/documents/ecec-quality-framework_en.pdf
- European Commission/EACEA/Eurydice (2016). *Structural Indicators for Monitoring Education and Training Systems in Europe – 2016*. Eurydice Background Report to the Education and Training Monitor 2016. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/190EN.pdf
- Fevorinil, L. & LomónacoII, J. (2009). Family involvement in children's education: an exploratory study based on middle class parents. *Psicologia da Educação*, n. 28, 73-89. http://pepsic.bvsalud.org/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1414-69752009000100005&lng=pt&lng=pt
- Formosinho, J. (2001). A formação prática dos professores: da prática docente na instituição de formação à prática pedagógica nas escolas. *Revista Portuguesa de Formação de Professores*, 1, 37-54.
- Neves, I. (2015). Um olhar sobre a escola e a ação docente na sociedade contemporânea: dilemas e desafios. *Revista Tendências pedagógicas*, 26, 237-252.
- Silva, P. (2003). Escola - Família, uma relação armadilhada: Interculturalidade e relações de poder. Porto: Edições Afrontamento

Παραδείγματα πρακτικών που υπάρχουν στην εργαλειοθήκη και σχετίζονται με αυτή την περιοχή εστίασης:

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ	ΔΟΚΙΜΑΣΤΗΚΑΝ ΣΕ	ΠΗΓΗ
Πρωινό με γονείς	Forlì Municipality (IT)	Elmer (BE)
Επιτροπή Συμμετοχής	Forlì Municipality (IT)	Elmer (BE)
Ελεύθερη ώρα	Colegio do Sardo (PT)	Forlì Municipality (IT)
Σχολική αγορά	Colegio do Sardo (PT)	Forlì Municipality (IT)
Οι γονείς μοιράζονται τα συναισθήματά τους για τις πρώτες εβδομάδες του παιδιού στο σχολείο	Elmer (BE)	Forlì Municipality (IT)
Δημιουργικό εργαστήρι	Municipality fo Linköping (SE)	Vrtec (SI)
Συμβούλιο γονέων	Municipality fo Linköping (SE)	Liepaja (LV)
Η κούκλα της τάξης περνά ένα σαββατοκύριακο στο σπίτι με τα παιδιά	Forlì Municipality (IT)	Colegio do Sardo (PT)
Φεστιβάλ Άνοιξης	Municipality fo Linköping (SE)	Vrtec (SI)

**Περιοχή
εστίασης****ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΔΡΩΝΤΑΣ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ**Συνεργασία και από κοινού συμμετοχή
στις αρμοδιότητες για τη λήψη αποφάσεων**ΔΕΙΚΤΕΣ****Η ομάδα εργασίας:**

- Προωθεί δραστηριότητες στις υπηρεσίες στις οποίες οι οικογένειες έχουν προσκληθεί να συμμετάσχουν.
- Διασφαλίζει το δικαίωμα και την ευθύνη κάθε οικογένειας να συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
- Λαμβάνει μαζί με την οικογένεια την τελική απόφαση σχετικά με την ανάπτυξη, τη μάθηση και την ευημερία του παιδιού.
- Ενσωματώνει και σεβεται τους ιδιαίτερους στόχους των οικογενειών, τις ανάγκες και τις πολιτισμικές τους πρακτικές. Βάση αμοιβαίας συμφωνίας τροποποιεί ρουτίνες έτσι ώστε να ενισχύσει τη συνέχεια ανάμεσα στην οικογένεια και σε άλλα πλαίσια.
- Ενδυναμώνει και ενισχύει τις πρακτικές των γονέων που αφορούν στην ανατροφή και φροντίδα των παιδιών καθώς παρέχει τεκμηριωμένη εκπαίδευση και υποστήριξη όταν είναι απαραίτητο.
- Προάγει τη συμμετοχή και την εμπλοκή των πατέρων και των άλλων μελών της οικογένειας στη φροντίδα και μάθηση του παιδιού.

Το να συζητά κάποιος για την οικογενειακή συμμετοχή (περισσότερο) στην Προσχολική Εκπαίδευση και Αγωγή (ECEC), νοείται το να συζητά για ένα ευρύ φάσμα γεγονότων, δραστηριοτήτων και διαδικασιών λήψης αποφάσεων στις οποίες οι γονείς εμπλέκονται με τον έναν ή τον άλλο τρόπο.

Δεν αποτελεί πάντα μια δραστηριότητα με σαφές σημείο έναρξης ή λήξης αλλά περισσότερο μια διαδικασία, που σχεδιάζεται και διαμορφώνεται από τις υπηρεσίες Προσχολικής Εκπαίδευσης και Αγωγής σε συνεργασία με τους γονείς. Η διαδικασία στοχεύει στη δόμηση και στην ενδυνάμωση της συνεργασίας που είναι απαραίτητη για την εκπαίδευση των μικρών παιδιών ενώ παράλληλα υπάρχει από κοινού συμμετοχή στην εξουσία που αφορά στη λήψη αποφάσεων.

Βασικό ενδιαφέρον και ευθύνη γονέων και εκπαιδευτικών είναι η ευημερία των παιδιών, η δυνατότητά τους να αναπτυχθούν, να μάθουν και να εμπλακούν σε σχέσεις που έχουν νόημα και να λαμβάνουν φροντίδα. Για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι εμφανές ότι γονείς και επαγγελματίες πρέπει να δρουν μαζί.

(Με τον όρο «γονείς» εννοούμε τις μητέρες, τους πατέρες, τους νόμιμους κηδεμόνες και φυσικά και άλλα μέλη της οικογένειας που διαδραματίζουν ένα σημαντικό ρόλο στη ζωή του παιδιού. Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τα μικρά παιδιά, οι μητέρες έρχονται συχνά στο προσκήνιο αλλά είναι εξίσου σημαντικό το να εμπλέκουμε και τους πατέρες).

Το να δουλεύει κανείς με τους γονείς και να τους θεωρεί συνεργάτες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων μπορεί να είναι μια επωφελής κατάσταση για όλους.

Ενθαρρύνοντας τους γονείς να συμμετέχουν με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους βοηθά στο να διαμορφωθούν δεσμοί ανάμεσα στο πλαίσιο της οικογενειακής ζωής των παιδιών και στις υπηρεσίες της Προσχολικής Εκπαίδευσης. Αυτό μπορεί να συμβάλλει στην ευημερία του παιδιού, στην αίσθηση του ότι ανήκει κάπου, και έτσι να αισθάνεται ασφαλές.

- Οι γονείς μπορούν να εξοικειωθούν με το πλαίσιο της Προσχολικής Εκπαίδευσης και να εκφράζουν την άποψή τους σχετικά με το πώς τα παιδιά τους φροντίζονται ή υποστηρίζονται καθώς αναπτύσσονται.
- Οι επαγγελματίες, από την άλλη πλευρά, μπορούν να μάθουν πολλά από τους γονείς σχετικά με τα παιδιά τα οποία ασχολούνται σε καθημερινή βάση. Μπορούν να μάθουν πως είναι η οικογενειακή ζωή των παιδιών και τι οι γονείς θεωρούν σημαντικό για την ανατροφή των παιδιών τους.

Όσο περισσότερο συνεργαζόμαστε, τόσο περισσότερη αμοιβαία εμπιστοσύνη και αυξανόμενη εμπιστοσύνη μπορούμε να επιτύχουμε, η οποία μπορεί μόνο θετικά να επηρεάσει την εργασία που λαμβάνει χώρα στην Προσχολική Εκπαίδευση.

Το να λειτουργεί κανείς από κοινού και να μοιράζεται τις αρμοδιότητες σχετικά με τη λήψη αποφάσεων είναι δύο στοιχεία αλληλένδετα. «Το να λειτουργεί κανείς από κοινού» αναφέρεται βασικά στο να δουλεύει και να επικοινωνεί κανείς με τους γονείς.

Η υπηρεσία Προσχολικής Εκπαίδευσης ευθυγραμμίζεται καλύτερα με τη ζωή στο οικογενειακό περιβάλλον των παιδιών. Αυτό το είδος της βελτιωμένης συνέχειας είναι σημαντικό για τα παιδιά. Για να αισθάνονται ασφαλή και άνετα δεν πρέπει να βιώνουν μεγάλα χάσματα ανάμεσα στη ζωή τους στο οικογενειακό περιβάλλον και στον παιδικό σταθμό ή το νηπιαγωγείο. Το να μοιράζεται κανείς ειδικές γνώσεις, συναισθήματα και σταθερές απόψεις για την ανατροφή των παιδιών και, πράττοντας αυτό, να αναγνωρίζει ότι τόσο ο ρόλος των γονιών όσο και των επαγγελματιών είναι σημαντικά σε αυτή τη διαδικασία. Κάποιες από τις πρωτοβουλίες της συμμε-

τοχικής δράσης είναι επίσημες και κάποιες άλλες ανεπίσημες. Κάποιες ασχολούνται εξατομικευμένα με τα παιδιά και άλλες με ένα πιο δομημένο τρόπο εργασίας. Κάποιες είναι άμεσες και άλλες έμμεσες. Η δράση η οποία λαμβάνει χώρα αποτελεί ένα είδος παιδαγωγικής συνεργασίας και όχι μια άλλη σχετικά με τον ποιος έχει την εξουσία.

Η πρόκληση αφορά στο σχεδιασμό και την εφαρμογή μοντέλων και μεθόδων συνεργασίας και στην κοινή τους αμφισβήτηση ως προς το αν ανταποκρίνονται στις προσδοκίες και των δύο εμπλεκόμενων μερών. Λειτουργούν και αλλάζουν τα πράγματα προς το καλύτερο; Αισθάνονται οι γονείς και οι επαγγελματίες άνετα με αυτά τα μοντέλα και αυτές τις μεθόδους; Καλύπτονται και αξιοποιούνται τα διαφορετικά τάλεντα και οι ικανότητες;

Δεν υπάρχουν τέλεια μοντέλα, και διαφορετικοί τύποι δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων μπορεί να είναι σημαντικοί με διαφορετικούς τρόπους. Για παράδειγμα, η οργάνωση ενός πάρτι στο οποίο έχουν προσκαλεστεί γονείς και μέλη της οικογένειας είναι ένας ωραίος τρόπος ώστε όλοι να περάσουν χρόνο μαζί και να διασκεδάσουν, παρόλο που οι γονείς δεν συμμετείχαν εξ αρχής στην απόφαση να διοργανώσουν τη γιορτή.

Υπάρχουν πάντως και πιο τυπικά πλαίσια όπου οι γονείς εμπλέκονται επίσημα στη λήψη αποφάσεων, όπως τα συμβούλια γονέων ή το εάν οι γονείς είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του οργανισμού. Και τα δύο παραδείγματα μπορούν να οδηγήσουν σε θετικά αποτελέσματα και να αυξήσουν τη γονεϊκή συμμετοχή, αλλά και τα δύο παραδείγματα μπορούν να λειτουργήσουν με έναν πιο συμβολικό τρόπο και να μην επιφέρουν καθόλου θετικά

αποτελέσματα. Η θετική έκβαση μιας δραστηριότητας εξαρτάται από την ανάπτυξη, το σχεδιασμό, από το να αντιλαμβάνομαστε τους γονείς ως εκπαιδευτικούς, από την στάση και την πραγματική θέληση να δούμε τη συμμετοχή των γονέων ως κάτι θετικό.

Κάποια θέματα είναι σημαντικά και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όταν δρούμε μαζί και κάνουμε καταμερισμό των αρμοδιοτήτων που αφορούν στη λήψη αποφάσεων:

- Να είσαι αυθεντικός και να επιδεικνύεις σεβασμό. Για παράδειγμα, μη ζητάς τις απόψεις των γονέων εάν δεν είσαι διατεθειμένος να τις λάβεις υπόψη ή εάν δεν τους εξηγείς γιατί κάποιες από τις προτάσεις τους δεν είναι εφικτές.
- Προσκάλεσε τους γονείς να συμμετέχουν σε θέματα που τους ενδιαφέρουν ή σε δραστηριότητες στις οποίες μπορούν να δώσουν μια προστιθέμενη αξία. Για παράδειγμα κάποιιοι γονείς επιθυμούν να ασχολούνται πιο πολύ με πρακτικά θέματα, όπως είναι η ανακαίνιση ενός κτιρίου, άλλοι επιθυμούν πιο πολύ να συμμετέχουν σε συνεδριάσεις συμβουλίου. Διαφορετικά επίπεδα συμμετοχής και διαφορετικές μέθοδοι πρέπει να χρησιμοποιούνται στα διαφορετικά πλαίσια. Με αυτόν τον τρόπο όλοι οι γονείς συμμετέχουν με κάποιο τρόπο και κανείς δεν αισθάνεται αποκλεισμένος.
- Να είσαι πρόθυμος για να εμπλακείς πραγματικά σε διάλογο, αναζήτησε τρόπους ώστε να επιλύεις πιθανές συγκρούσεις με θετικό τρόπο, δραστηριοποίησου προς λύσεις για τις οποίες έχουν συμφωνήσει όλοι οι συμμετέχοντες.
- Να είσαι ανοιχτός και διαφανής σχετικά με το πώς διοικείται το ίδρυμα, ποιο είναι το παιδαγωγικό πρόγραμμα, και γιατί έχουν γίνει κάποιες επιλογές.

- Καλωσόρισε τους γονείς και δείξε τους ότι νοιάζεσαι για συναισθήματα, τις ρουτίνες, την κουλτούρα τους κτλ. Εάν στην πραγματικότητα δεν τα αισθάνθουν αυτά, υπάρχει πολύ μικρή πιθανότητα να εμπλακούν.

- Η οικογενειακή συμμετοχή δεν είναι μια δραστηριότητα με ειδικό σκοπό. Πρέπει να ενσωματώνεται στο ίδρυμα και μεταξύ των επαγγελματιών σε ένα ανοιχτό κλίμα συμμετοχής.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος του Equar, οι συμμετέχοντες έμαθαν ο ένας από τον άλλο χάρη στην ανταλλαγή των εμπειριών και πολύ ευδιάκριτων πρωτοβουλιών που επικεντρώνονται στην οικογενειακή συμμετοχή. Έχουν ανταλλάξει πρακτικές μέσα από διαφορετικές «συμμετοχικές δράσεις» και εφάρμοσαν κάποιες από αυτές τις πρακτικές στο δικό τους χώρο εργασίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bronfenbrenner U., The ecology of human development: Experiments by Nature and Design, Harvard University Press, 1979.

European Commission Working Group on Early Childhood Education and Care (2014). *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care*. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/strategic-framework/archive/documents/eccec-quality-framework_en.pdf

European Commission/EACEA/Eurydice (2016). *Structural Indicators for Monitoring Education and Training Systems in Europe – 2016*. Eurydice Background Report to the Education and Training Monitor 2016. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

OECD (2012) *Starting Strong III: A quality toolbox for Early Childhood Education and Care*, Paris: OECD.

Παραδείγματα πρακτικών που υπάρχουν στην εργαλειοθήκη και σχετίζονται με αυτή την περιοχή εστίασης:

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ	ΔΟΚΙΜΑΣΤΗΚΑΝ ΣΕ	ΠΗΓΗ
Επιτροπή Συμμετοχής	Forlì Municipality (IT)	Elmer (BE)
Η μικρή μας κουβέρτα για όλους	Vrtec (SI)	Elmer (BE)
Δημιουργικό εργαστήρι	Municipality fo Linköping (SE)	Vrtec (SI)
Συμβούλιο γονέων	Municipality fo Linköping (SE)	Liepaja (LV)
Πρόγραμμα για τον κήπο: Σχεδιασμός, εφαρμογή, συντήρηση του υπαίθριου χώρου	Elmer (BE)	Colegio do Sardo (PT); Vrtec (SI)
Συνάντηση στο τέλος της σχολικής χρονιάς	Vrtec (SI)	Elmer (BE)
Φεστιβάλ Άνοιξης	Municipality fo Linköping (SE)	Vrtec (SI)
Σπορά	Colegio do Sardo (PT)	Vrtec (SI)

Περιοχή
εστίασης**ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ**Συμμετέχοντας από κοινού με την κοινότητα
στις ευθύνες για την εκπαίδευση**ΔΕΙΚΤΕΣ**

- Διασφαλίζει ομαλές μεταβάσεις όταν συνεργάζεται με διαφορετικές υπηρεσίες για την υποστήριξη των οικογενειών.
- Εμπλέκει ενεργά τις τοπικές κοινότητες για να προάγει τα δικαιώματα των παιδιών και των οικογενειών μέσω δραστηριοτήτων κοινοτικής ενημέρωσης και υποστήριξης.
- Δημιουργεί ευκαιρίες για μέλη της κοινότητας να εμπλέκονται και να συμμετέχουν σε δραστηριότητες των υπηρεσιών που αφορούν στην προσχολική ηλικία.
- Αναγνωρίζει ότι τα μικρά παιδιά αποτελούν μέρος των κοινοτήτων οι οποίες και διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στις εμπειρίες της πρώιμης παιδικής τους ηλικίας.

Η Προσχολική Εκπαίδευση και Αγωγή (ECEC) αποτελεί ένα ζωτικό και σημαντικό τμήμα όλου του εκπαιδευτικού συστήματος αλλά μπορεί επίσης να αναγνωριστεί ως ένα στοιχείο κλειδί στη διαδικασία της δια βίου μάθησης (Pramling Samuelsson & Sheridan, 2006).

Η ενδυνάμωση του ρόλου της Προσχολικής Εκπαίδευσης και Αγωγής στην κοινότητα μέσω συνεργατικών σχέσεων μπορεί να θεωρηθεί ως κάτι θετικό για τα παιδιά και τους γονείς αλλά για την κοινωνία στο σύνολό της.

Σύμφωνα με τη θεωρία του Bronfenbrenner «Η οικολογία της ανθρώπινης ανάπτυξης», η διαδικασία ανάπτυξης διαμορφώνεται από την αλληλεπίδραση του ατόμου με το περιβάλλον (Bronfenbrenner, 1979). Οι υπηρεσίες Προσχολικής Εκπαίδευσης και Φροντίδας συχνά διαδραματίζουν ένα σημαντικό ρόλο στην καθημερινή ζωή.

Οι δραστηριότητες που περιγράφονται στην παρούσα Εργαλειοθήκη καλών πρακτικών στοχεύουν στο να αποτελέσουν το συνδετικό κρίκο ανάμεσα στην οικογένεια, στην Προσχολική Εκπαίδευση και Αγωγή και στις διάφορες υπηρεσίες της κοινωνίας

Ένα τέτοιο παράδειγμα σύνδεσης αποτελεί η πρόσκληση με σκοπό τη συμμετοχή ποικίλων και διαφορετικών επαγγελματιών στις υπηρεσίες που αφορούν στην

Προσχολική Εκπαίδευση και Φροντίδα.

Η εμπλοκή και η απόκτηση γνώσης σχετικά με τις υπηρεσίες που αφορούν στην Προσχολική Εκπαίδευση και Φροντίδα είναι σημαντική, τόσο για εκείνη ως μια εκπαιδευτική πρακτική αλλά και την ενίσχυση της κοινωνικής δομής της γειτονίας.

Πολλά από τα παραδείγματα που υπάρχουν στην παρούσα Εργαλειοθήκη καλών πρακτικών υπογραμμίζουν τις δυνατότητες για τη συνεύρεση νέων ανθρώπων και γηραιότερων.

Δημιουργούν επίσης το αίσθημα ότι κάποιος ανήκει κάπου, το οποίο και μοιράζονται άνθρωποι από την ίδια γειτονιά. Επιπλέον, παιδιά και γονείς μπορούν να δημιουργήσουν σχέσεις με τον κόσμο εκτός του νηπιαγωγείου και των υπηρεσιών που αφορούν στην προσχολική ηλικία.

Σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού, τα παιδιά αποτελούν πολίτες με πλήρη πολιτικά δικαιώματα, το οποίο σημαίνει ότι πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εισακούγονται για όλα τα θέματα που τους αφορούν (UNICEF, 2016).

Για να μπορούν να ασκήσουν επιρροή είναι σημαντικό τα μικρά παιδιά να εξοικειωθούν με το άμεσο κοινωνικό περιβάλλον. Για να είναι αυτό εφικτό πρέπει τα παιδιά και οι οικογένειές τους να γνωρίσουν την κοινότητα και τον τρόπο να αποκτούν

πρόσβαση σε διαφορετικούς πόρους, αλλά επίσης πρέπει και η κοινότητα να αναγνωρίζει τα παιδιά ως σημαντικούς πολίτες.

Η κοινότητα πρέπει επίσης να ενθαρρύνει τα παιδιά ώστε να αποτελούν μέρος σε πρωτοβουλίες και σε δραστηριότητες λήψης αποφάσεων σε θέματα που τους αφορούν, όπως για παράδειγμα είναι η δημιουργία εξωτερικών παιχνιδότοπων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bronfenbrenner U., The ecology of human development: Experiments by Nature and Design, Harvard University Press, 1979.

European Commission Working Group on Early Childhood Education and Care (2014). *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care*. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/strategic-framework/archive/documents/ecec-quality-framework_en.pdf

OECD (2012) *Starting Strong III: A quality toolbox for Early Childhood Education and Care*, Paris: OECD.

Pramling Samuelsson, I. & Sheridan, S. ; Williams, P. (2006). Five preschool curricula - comparative perspective. *International Journal of Early Childhood*, 38(1), 11-29.

UNICEC (2016), United Nations Convention on the rights of the child. <https://www.unicef.org/crc/>

Παραδείγματα πρακτικών που υπάρχουν στην εργαλειοθήκη και σχετίζονται με αυτή την περιοχή εστίασης:

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ	ΔΟΚΙΜΑΣΤΗΚΑΝ ΣΕ	ΠΗΓΗ
Επιτροπή Συμμετοχής	Forlì Municipality (IT)	Elmer (BE)
Χέρι με χέρι	Vrtec (SI)	Elmer (BE)
Διαγενεακή συνεύρεση στη γειτονιά	Elmer (BE)	Vrtec (SI)
Πρόγραμμα για τον κήπο: Σχεδιασμός, εφαρμογή, συντήρηση του υπαίθριου χώρου	Elmer (BE)	Colegio do Sardao (PT); Vrtec (SI)
Φεστιβάλ Άνοιξης	Municipality fo Linköping (SE)	Vrtec (SI)
Σπορά	Colegio do Sardao (PT)	Vrtec (SI)

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Πρωινό με τους γονείς

Πηγή: Κέντρο Προσχολικής Εκπαίδευσης Elmer (BE)
Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε το κέντρο Nido Piccolo Blu (IT)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

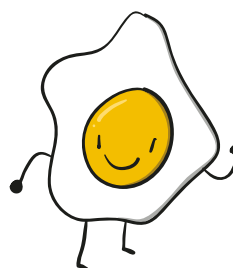
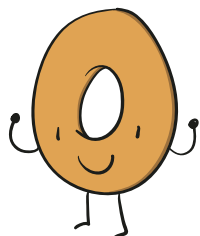
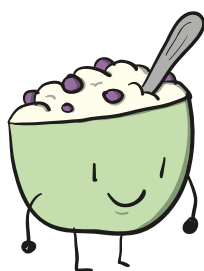
- Μαθαίνουμε περισσότερα για την οικογένεια
- Ερχόμαστε σε επικοινωνία με την οικογένεια

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- 21 ώρες, περίπου 1 ½ ώρα κάθε φορά

ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Μπορεί να εφαρμοστεί σε παιδικούς σταθμούς και νηπιαγωγεία. Μπορούν να συμμετέχουν γονείς με ή χωρίς τα παιδιά τους

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας

Η **προώθηση γνώσης** αλλά και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών σε ανεπίσημες, γαλήνιες και χαλαρές περιστάσεις. Επίσης, στόχος της δραστηριότητας είναι να έλθουν οι γονείς σε επαφή με **τους χώρους και το προσωπικό του σχολείου**, τις δραστηριότητες που γίνονται εκεί, να πληροφορηθούν για οτιδήποτε σχετίζεται με τη μάθηση των παιδιών τους και τέλος να γνωρίσουν καλύτερα τους γονείς των άλλων παιδιών. Στόχος επίσης είναι η **προώθηση των συναντήσεων όλων των γονέων**, έτσι ώστε να

επιτραπεί η σύγκριση των εμπειριών τους σαν γονείς, αλλά και η δημιουργία φιλικών σχέσεων, από όπου οι γονείς θα πάρουν στήριξη. Αυτό μπορεί να γίνει ένα σημείο αναφοράς για αρκετούς γονείς, και ειδικότερα για όσους νιώθουν απομονωμένοι ή κοινωνικά αποκλεισμένοι.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Σύμφωνα με τη δραστηριότητα αυτή, προτείνεται στους γονείς των παιδιών (αλλά και στους παππούδες, τις γιαγιάδες, και τα αδέρφια), να επισκεφθούν το σχολείο και να πάρουν πρωινό μαζί με τα παιδιά τους, και τους άλλους γονείς,

7

Αξιολόγηση της δραστηριότητας από τους εκπαιδευτικούς

6

Καθάρισμα και τακτοποίηση του χώρου

5

Πρωινό με τους γονείς

Γονείς έρχονται για τη συνάντηση

στο σχολείο των παιδιών τους. Το πρωινό ετοιμάζεται στο χώρο του σχολείου, από το προσωπικό του σχολείου, και έτσι οι γονείς βρίσκονται σε μια χαλαρή και ανεπίσημη συνάντηση, που γίνεται με σκοπό να τους δώσει την ευκαιρία να μιλήσουν τόσο μεταξύ τους, όσο και με τους δασκάλους των παιδιών τους, πίνοντας καφέ ή τσάι και δοκιμάζοντας διάφορες λιχουδιές. Αυτός είναι ένας τρόπος να επιμηκυνθεί η πρωινή υποδοχή των

1

Προσαρμογή και οργάνωση της δραστηριότητας από το προσωπικό του σχολείου

2

Ενημέρωση των γονέων για τις συναντήσεις

3

Προετοιμασία των υλικών που χρειάζονται (μια μέρα πριν)

4

Προετοιμασία του χώρου (μια μέρα πριν ή το πρωί πριν την άφιξη των γονέων)

τους, αλλά και μεταξύ των γονέων.

Β Το πρωινό με τους γονείς μπορεί να γίνει από κοινού με όλες τις τάξεις, σε μια κοινή αίθουσα και έτσι δημιουργείται μια ώρα όπου οι γονείς όλων των τμημάτων, είναι ευπρόσδεκτοι, έτσι ώστε να γνωριστούν ακόμα καλύτερα.

3 Παρατηρήσεις (τί θα πρέπει να προσέξετε εφαρμόζοντας αυτή τη δραστηριότητα)

Αυτή η δραστηριότητα απαιτεί καλή οργάνωση από τους εκπαιδευτικούς. Την ημέρα που έχει οριστεί για να πραγματοποιηθεί η δραστηριότητα, τουλάχιστον δυο εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι παρόντες κατά τη διάρκεια της υποδοχής των παιδιών. Έτσι, ένας εκπαιδευτικός θα παραλαμβάνει τα παιδιά και ο δεύτερος θα αφιερώνει το χρόνο του, στους γονείς που θα συμμετέχουν στο πρωινό. Καλό θα είναι, επίσης, να σκεφτείτε και την παρουσία των παιδιών στο χώρο, έτσι ώστε να οργανωθεί αναλόγως. Επίσης, οι γονείς θα πρέπει να ενημερωθούν

εκ των προτέρων, σχετικά με όποιες πρωτοβουλίες που μπορούν να έχουν.

4 Ρόλος των εκπαιδευτικών

Κατά τη διάρκεια του πρωινού οι εκπαιδευτικοί δεν κάνουν μεμονωμένες συζητήσεις για συγκεκριμένα παιδιά. Ενθαρρύνουν την επικοινωνία μεταξύ των γονέων, συντονίζοντας την κουβέντα, έτσι ώστε να μην υπάρχουν αμήχανες στιγμές.

5 Ρόλος της οικογένειας

Οι γονείς έχουν την ευκαιρία να παρατηρήσουν τις εγκαταστάσεις, τα υλικά, τις σχέσεις κλπ. Μπορούν να κάνουν ερωτήσεις, να ανταλλάξουν ιδέες και εμπειρίες, να γνωρίσουν καλύτερα τους γονείς των συμμαθητών τους, να μιλήσουν για διάφορα θέματα.

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Μέσα από αυτή την πρακτική, οι γονείς έχουν την ευκαιρία να έλθουν σε επαφή με το σχολείο και τους ανθρώπους που δουλεύουν

παιδιών, χωρίς να υπάρχουν βιασύνη να φύγουν οι γονείς, έστω για εκείνο το πρωί. Ο χρόνος υποδοχής εμπλουτίζεται από συζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών. Είναι μια ήρεμη στιγμή και καθένας παίρνει το χρόνο του. Το πρωινό με τους γονείς μπορεί να γίνει με άλλους τρόπους:

Α Μπορεί να γίνει ξεχωριστά σε κάθε τάξη, με τους εκπαιδευτικούς παρόντες, και με τα παιδιά. Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται

μια ωραία ευκαιρία με τα εξής πιθανά αποτελέσματα:

- Δίνεται μια ευκαιρία στους γονείς (και σε άλλους συγγενείς) να παρατηρήσουν τη συμπεριφορά του παιδιού τους στο σχολείο, καθώς και τις σχέσεις που δημιουργούνται ανάμεσα στους μαθητές και τους δασκάλους.
- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να παρατηρήσουν τις σχέσεις που δημιουργούνται ανάμεσα στους γονείς και τα παιδιά

Κατά τη διάρκεια του πρωινού

Οι γονείς συνομιλούν μεταξύ τους και μαζί με τους εκπαιδευτικούς

εκεί, να νιώσουν μέρος του σχολείου με ένα πιο ουσιαστικό τρόπο, και να μειώσουν την αίσθηση ότι το σχολείο, είναι κάτι επίσημο και απόμακρο.

Αυτές οι πρακτικές βοηθούν επίσης να δημιουργηθεί και στη συνέχεια να εδραιωθεί η εμπιστοσύνη, ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια. Αυτή η εμπιστοσύνη που δημιουργείται, βοηθά επίσης στη δημιουργία κλίματος ηρεμίας κι αυτό έχει θετικές επιπτώσεις στο παιδί.

Οι γονείς, τέλος, δημιουργούν σχέσεις μεταξύ τους και εμπιστευονται ο ένας τον άλλο.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

Για αυτή τη δραστηριότητα δεν χρειάστηκαν ιδιαίτερα υλικά. Οι εκπαιδευτικοί έδωσαν περισσότερη προσοχή σε οικογένειες που δεν γνώριζαν καλά τη γλώσσα.

8 Ερωτήσεις για αναστοχασμό και βελτίωση της παρεχόμενης δραστηριότητας

- Η δραστηριότητα καλύπτει τις ανάγκες για τις οποίες δημιουργήθηκε;
- Με ποιό τρόπο η δραστηριότητα βελτίωσε τη συμμετοχή των γονέων;
- Πόσο πολύ βελτιώθηκαν ως εκπαιδευτικοί, δουλεύοντας σαν ομάδα;
- Πόσο πολύ καταφέραμε να εδραιώσουμε σχέσεις εμπιστοσύνης με τους γονείς;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Πόσοι γονείς συμμετείχαν;
- Πώς φάνηκε στους γονείς η δραστηριότητα;
- Ποιά ήταν τα θέματα που συζητήσαν; Ποιές ήταν οι ερωτήσεις τους;
- Εξέφρασαν τη γνώμη τους σχετικά με το πρωινό;
- Αλληλεπίδρασαν με το παιδί τους ή και άλλα παιδιά κατά τη διάρκεια του πρωινού;
- Οι εκπαιδευτικοί διευκόλυναν την εμπλοκή των γονέων και τη δημιουργία σχέσεων μεταξύ τους;
- Οι εκπαιδευτικοί αλληλεπίδρασαν με όλους τους γονείς, όλων των τμημάτων ή επέλεξαν να επικοινωνήσουν μόνο με μερικούς απο αυτούς;

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Επιτροπή συμμετοχής

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Πηγή: Elmer, Βρυξέλλες (ΒΕ)
Προσαρμόστηκε και εξετάστηκε από το κέντρο για την οικογένεια, Forlì (ΙΤ)

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Παίρνουμε αποφάσεις και δρούμε μαζί με την οικογένεια
- Συνεργαζόμαστε και συμπράττουμε με την κοινότητα

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- 4-6 συναντήσεις καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, διάρκειας 2-3 ωρών κάθε συνάντηση

ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Η δραστηριότητα αυτή αφορά μόνο σε ενήλικες

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας

Συμμετοχή γονέων, εκπαιδευτικών, διευθυντών στο σχεδιασμό και τον προγραμματισμό δραστηριοτήτων του «Κέντρου για την Οικογένεια»:

Συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις ανάγκες, ερωτήματα, αιτήματα, πεποιθήσεις, προτάσεις για την οικογένεια και τα παιδιά από 0-10 ετών, που ζουν στην περιοχή.

Προώθηση της συμμετοχής των γονέων και των εκπαιδευτικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Οι γονείς δεν αντιμετωπίζονται πλέον απλά ως άνθρωποι που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες, αλλά γίνονται ένα σημαντικό κομμάτι των υπηρεσιών αυτών. Οργάνωση και προώθηση δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις ανάγκες των γονέων.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα χωρίζεται σε τρεις διαφορετικές φάσεις εργασίας:

Δημιουργία της «Επιτροπής συμμετοχής» και αναγνώριση της ταυτότητας της.

Εκκίνηση των

δραστηριοτήτων της Επιτροπής, η οποία έχει το ρόλο του προγραμματισμού και του σχεδιασμού δραστηριοτήτων για το Κέντρο Οικογένειας.

Αξιολόγηση και εδραίωση των δραστηριοτήτων που δημιουργήθηκαν από την Επιτροπή Συμμετοχής και προσφέρθηκαν στο «Κέντρο Οικογένειας»

Αξιολόγηση ανάμεσα στα μέλη της «Επιτροπής Συμμετοχής» σχετικά με τον τρόπο που δούλεψαν σαν ομάδα.

Η Επιτροπή συμμετοχής αποτελείται προς το παρόν από:

- 4/5 γονέων που έχουν συμμετάσχει σε παλαιότερες δραστηριότητες του Κέντρου Οικογένειας (συναντήσεις, εργαστήρια, συμμετοχή σε γκρουπ ψυχολογικής υποστήριξης) και επιλέχθηκαν εφόσον το επιθυμούσαν και χωρίς να υπάρχουν τυπικά προσόντα.
- 2/3 γονέων που δεν χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του «Κέντρου Οικογένειας», αλλά έχουν παιδιά που φοιτούν σε παιδικούς σταθμούς, νηπιαγωγεία ή και δημοτικά σχολεία (ένας από αυτούς είναι μέλος ενός συλλογού

γονέων και συμμετέχει σαν εκπρόσωπος της κοινότητας).

- 4 εκπαιδευτικοί από παιδικούς σταθμούς και νηπιαγωγεία
- 2 σχολικοί σύμβουλοι της προσχολικής εκπαίδευσης
- 2/3 ειδικευμένων σε διάφορες περιοχές που συνδέονται με τις δραστηριότητες του «Κέντρου Οικογένειας».

Οι γονείς ενημερώνονται για την πιθανότητα να συμμετέχουν στην Επιτροπή

και παίρνουν πληροφορίες από τους υπεύθυνους του «Κέντρου οικογένειας» και τους εκπαιδευτικούς της προσχολικής αγωγής. Όλοι οι γονείς μπορούν να επιλέξουν αν θα γίνουν μέλη της Επιτροπής, εφόσον το θεωρούν χρήσιμο και ενδιαφέρον. Η Επιτροπή είναι «ανοιχτή» πάντοτε σε νέα μέλη. Οι γονείς που είναι ήδη μέλη της Επιτροπής, συμμετέχουν εθελοντικά και όχι ως εκπρόσωποι κάποιας ομάδας. Η γνώμη

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1

Οργάνωση της δραστηριότητας από το προσωπικό του «Κέντρου Οικογένειας»

2

Παρουσίαση του προγράμματος σε μέλη της κοινότητας

3

Αναγνώριση των μελών της κοινότητας

4

Συγκρότηση της επιτροπής συμμετοχής

αυτά που προτείνουν οι εκπαιδευτικοί και οι ειδικοί και όλοι μαζί αξιολογούν και αποφασίζουν ποιες δραστηριότητες είναι οι πλέον κατάλληλες για τους γονείς της περιοχής τους.

τους, λαμβάνεται υπ' όψιν ως γνώμη γονέων με παιδιά σε διάφορες ηλικίες (βρέφη έως 10 ετών).

Η Επιτροπή συναντιέται 4 έως 6 φορές το χρόνο. Προγραμματίζει και οργανώνει δραστηριότητες για το «Κέντρο Οικογένειας», οι οποίες απευθύνονται σε γονείς και παιδιά, αλλά και γονείς μόνο. Οι γονείς που συμμετέχουν στην Επιτροπή προτείνουν και συγκρίνουν τις προτάσεις τους, με

3

Παρατηρήσεις
(Θέματα που πρέπει να λαμβάνουμε υπ' όψιν όταν εφαρμόζουμε τη δραστηριότητα)

Είναι σημαντικό να ενημερώνουμε άμεσα τους γονείς για το ρόλο τους και αυτά που επιτρέπεται ή όχι να κάνουν.

Το «Κέντρο Οικογένειας» είναι κομμάτι του Δήμου του Forlì και γι' αυτό υπάρχουν συγκεκριμένα θέματα περιορισμών και κατευθυντήριων γραμμών που δίνονται από την κοινότητα.

Επίσης, εφόσον εδραιωθεί η συνεργασία με τους γονείς οι υπεύθυνοι του «Κέντρου Οικογένειας», θα πρέπει να είναι πρόθυμοι να ακούσουν τη γνώμη των γονέων κατά τη διάρκεια τόσο της οργάνωσης, όσο και της αξιολόγησης των δραστηριοτήτων.

4

Ρόλος του εκπαιδευτικού

Οι εκπαιδευτικοί και οι υπεύθυνοι του «Κέντρου Οικογένειας» συμμετέχουν στην Επιτροπή, λέγοντας τη γνώμη τους, από τη δική τους πλευρά. Γνωρίζουν ανάγκες των παιδιών και της οικογένειας από μια άλλη σκοπιά. Παρατηρούν τις σχέσεις και λαμβάνουν υπόψιν τυχόν αμφιβολίες, ερωτήσεις, προτάσεις, αιτήματα κλπ. Οι εκπαιδευτικοί και οι υπεύθυνοι του «Κέντρου Οικογένειας» είναι επίσης υπεύθυνοι για να εγγραφθούν το σεβασμό στους κανόνες με βάση τους οποίους λειτουργεί η Επιτροπή.

Οι γονείς σχεδιάζουν πλάνο «έκτακτης ανάγκης» για τον γονείς

5 Ρόλος της οικογένειας

Οι γονείς που είναι μέλη της Επιτροπής είναι ενεργά μέλη σε όλη αυτή τη διαδικασία. Είναι οι άμεσα ενδιαφερόμενοι για τις δραστηριότητες και τις παροχές του «Κέντρου Οικογένειας», και κατά συνέπεια έρχονται σε επαφή και γνωρίζουν άλλους γονείς με τους οποίους συζητούν αμφιβολίες, ανάγκες και τυχόν δυσκολίες.

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Η Επιτροπή στοχεύει στο να προσφέρει δραστηριότητες και υπηρεσίες που σχετίζονται άμεσα με τις ανάγκες της οικογένειας, αλλά επίσης προσφέρει μια ευκαιρία να βελτιώσει τη γνώση σχετικά με την προσχολική εκπαίδευση και να δημιουργήσει νέες προτάσεις για την εκπαίδευση των παιδιών και την ποιότητα ζωής.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

Οι συναντήσεις οργανώθηκαν με e-mail, και στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκε ένας χώρος μέσα στο «Κέντρο Οικογένειας» με καρέκλες που τοποθετήθηκαν σε κυκλική διάταξη.

Γονείς συζητούν μεταξύ τους και αποφασίζουν

8 Ερωτήσεις για τη γενικότερη βελτίωση της παρεχόμενης υπηρεσίας

- Η πρακτική κάλυψε τις ανάγκες για τις οποίες δημιουργήθηκε;
- Με ποιο τρόπο βελτίωσε την συμμετοχή των γονεών;
- Πως επηρέασε τη βελτίωση των σχέσεων εμπιστοσύνης με τους γονείς;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Πώς αντέδρασαν οι γονείς στην πρόσκληση για την «Επιτροπή Συμμετοχής»;
- Υπήρχε συμμετοχή γονέων, εκπαιδευτικών και ειδικών στις προγραμματισμένες συναντήσεις;
- Ήταν δραστήριοι οι συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια των συναντήσεων; Οι γονείς πρότειναν θέματα που τους αφορούν ή απλά συζητούσαν θέματα που πρότειναν οι ειδικοί;
- Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης οι συμμετέχοντες επιβεβαίωσαν ότι ένιωσαν ότι συμμετέχουν και ότι εισακούστηκαν οι απόψεις τους, κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού των δραστηριοτήτων;
- Πώς αντέδρασαν οι γονείς στους περιορισμούς που έθεσε το «Κέντρο Οικογένειας»;

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Συνάντηση διαφορετικών γενεών στη γειτονιά

Πηγή: Vrtec (SI)

Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε από το κέντρο προσχολικής εκπαίδευσης Elmer (BE)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μικρά παιδιά και
ηλικιωμένοι μοιράζονται
στιγμές χαράς

ΠΕΡΙΟΧΕΣ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Συνεργαζόμαστε και συμπράτουμε με την κοινότητα

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ
ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ
ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- 2 ώρες

ΠΟΥ
ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Παιδιά, ηλικιωμένους, εκπαιδευτικούς, γονείς

Οι ηλικιωμένοι ανυπομονούν να δουν τα παιδιά και να παίξουν μαζί τους

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας

Να ενισχυθούν οι κοινωνικές δομές της γειτονιάς ή της πόλης για τους μικρότερους και μεγαλύτερους κατοίκους της. Να δημιουργηθεί ευκαιρία για συζήτηση και συνάντηση των μικρών παιδιών με τους ηλικιωμένους. Να έλθουν σε επαφή άτομα που μοιράζονται την ίδια γειτονιά. Να λάβουν μέρος σε δραστηριότητες που μπορεί να είναι αστείες τόσο τα μικρά παιδιά, όσο και οι μεγαλύτεροι.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Πρώτα απ' όλα είναι σημαντικό να γνωρίζουμε τις κοινωνικές υπηρεσίες που υπάρχουν στη γειτονιά. Όταν έχει γίνει η πρώτη επαφή με τις υπηρεσίες, είναι

πολύ πιθανό να οργανωθούν. Κάθε δυο εβδομάδες, τα νήπια επισκέπτονται ένα γηροκομείο, και εκτελούν ψυχοκινητικές δραστηριότητες μαζί με τους ηλικιωμένους. Τα παιδιά μαζεύονται περίπου στις 9:30 το πρωί και κατευθύνονται προς το γηροκομείο. Για κάθε 2 παιδιά, αντιστοιχεί ένας ενήλικας που τα συνοδεύει. Οι γονείς είναι επίσης ευπρόσδεκτοι να συμμετάσχουν. Φτάνοντας στο γηροκομείο, τα νήπια και οι ηλικιωμένοι συναντιούνται στο χώρο της ψυχοκίνησης. Τόσο οι θεραπευτές των ηλικιωμένων, όσο και οι εκπαιδευτικοί των παιδιών, είναι παρόντες και ένας από αυτούς οργανώνει τις δραστηριότητες. Μετά από περίπου μια ώρα, τα παιδιά επιστρέφουν στο σχολείο τους.

7

Αξιολογούμε τη δραστηριότητα

6

Πραγματοποιούμε την επίσκεψη

5

Οργανώνουμε τα υλικά για τις κινητικές δραστηριότητες

Πρώτη επαφή μεταξύ των παιδιών και των ηλικιωμένων

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1

Βρίσκουμε
ένα γηροκομείο στη
γειτονιά μας

2

Οργανώνουμε
τη δραστηριότητα

3

Επικοινωνούμε
με τους γονείς

4

Περπατάμε
αρχικά μόνοι μας
τη διαδρομή μέχρι
το γηροκομείο, για
να ελέγξουμε
τυχόν θέματα
ασφαλείας

Παρατηρήσεις

(σημεία που πρέπει να
προσέχει κάποιος, όταν
εφαρμόζει τη
δραστηριότητα)

Ένα γηροκομείο είναι πολύ συχνά πρόθυμο για να εξασφαλίσει λίγη διασκέδαση για τους ενοίκους του. Μπορεί να είναι μια πολύ όμορφη ευκαιρία για τα παιδιά και τους ηλικιωμένους να κάνουν πράγματα μαζί. Οι ηλικιωμένοι θα μπορούσαν επίσης να επισκεφθούν το νηπιαγωγείο. Οι ηλικιωμένοι συνήθως ανυπομονούν μέχρι να ξαναδούν τα παιδιά. Όταν έχει καλό καιρό, η δραστηριότητα μπορεί να οργανωθεί στην αυλή του γηροκομείου. Τέτοιου είδους δραστηριότητα μπορεί να οργανωθεί και με μια υπηρεσία που εξυπηρετεί παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Παιχνίδι για μικρούς και μεγάλους

4 Ρόλος του δασκάλου

Ο εκπαιδευτικός παίρνει ενεργό ρόλο στη δραστηριότητα. Συνοδεύει τα παιδιά πηγαίνοντας στο γηροκομείο και οργανώνει επίσης τις δραστηριότητες που θα λάβουν χώρα εκεί.

5 Ρόλος της οικογένειας

Οι γονείς μπορούν επίσης να συμμετάσχουν ενεργά μαζί με τα παιδιά τους. Όσο περισσότεροι ενήλικες είναι παρόντες να συνοδεύσουν τα παιδιά, τόσο περισσότερα παιδιά μπορούν να συμμετάσχουν.

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Τα παιδιά μαζί με τους γονείς τους, κάνουν σχέσεις με τον κόσμο εκτός του σχολείου. Ο κόσμος των ηλικιωμένων που συχνά είναι απομονωμένος, γίνεται πιο οικείος.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

Δεν χρειάζονται ιδιαίτερα υλικά.

Σε περίπτωση βροχής, χρειάζονται αδιάβροχα ρούχα. Αναλόγως τις δραστηριότητες που έχουν σχεδιαστεί, θα

Παίζουμε όλοι μαζί, ο καθένας με τις ικανότητες του

χρειαστούν π.χ. στεφάνια, ανακυκλώσιμα υλικά, μουσική κλπ.

9 Ερωτήσεις για τη γενικότερη βελτίωση της παρεχόμενης υπηρεσίας

- Με ποιό τρόπο η δραστηριότητα βελτίωσε τη συμμετοχή των γονέων;
- Σε ποιό βαθμό η δραστηριότητα βελτίωσε την ποιότητα της δουλειάς μας ως ομάδα;
- Πώς η δραστηριότητα επηρέασε τη σχέση εμπιστοσύνης με τους γονείς;

8 Συμμετοχή της κοινωνίας αν είναι πιθανό

Εδραιώνοντας αυτή τη δραστηριότητα, κι άλλοι φορείς μπορούν να συμμετάσχουν. Ενα κοντινό σχολείο με παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες μπορεί π.χ. να οργανώσει τον περίπατο ανάμεσα στο νηπιαγωγείο και το γηροκομείο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Η δραστηριότητα έπιασε τους στόχους της;
- Πώς αντέδρασαν οι γονείς σχετικά με τη δραστηριότητα;
- Μπορεί η δραστηριότητα να επαναληφθεί στο μέλλον; Τί προσθήκες θα μπορούσαν να γίνουν;

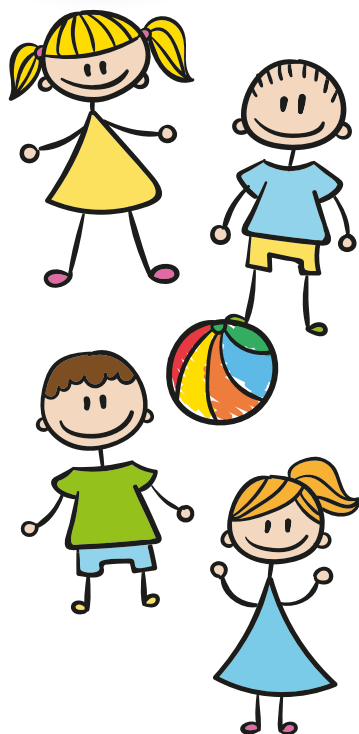
Enhancing **Q**Uality in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Οι γονείς μοιράζονται τα συναισθήματά τους,
για την είσοδο των παιδιών τους στο σχολείο
«Καφέ γονέων»

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Πηγή: «Κέντρο Οικογένειας» Forlì (IT)

Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε από το κέντρο προσχολικής εκπαίδευσης Elmer (BE)

Οι γονείς μοιράζονται τα
συναισθήματά τους, κατά
τη διάρκεια των πρώτων
εβδομάδων στο σχολείο

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Μαθαίνουν περισσότερα για την οικογένεια των μαθητών μας
- Ερχόμαστε σε επικοινωνία με την οικογένεια

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Προετοιμασία: Λίγες εβδομάδες
- Κύρια δραστηριότητα: 3 ώρες

ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Σε γονείς που τα παιδιά τους φοιτούν στον παιδικό σταθμό

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας (Γιατί να εφαρμόσω αυτή τη δραστηριότητα;)

Ο στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να δοθεί στους γονείς η ευκαιρία να μοιραστούν τα συναισθήματά τους, για τις πρώτες εβδομάδες των παιδιών τους στο σχολείο.

Με αυτό τον τρόπο συνειδητοποιούν ότι και άλλοι γονείς βιώνουν παρόμοια συναισθήματα με αυτούς και έτσι νιώθουν ότι έχουν μια συμπαράσταση. Κατά τη διάρκεια αυτής της ανταλλαγής επισκέψεων, οι γονείς γνωρίζουν καλύτερα τον παιδικό σταθμό, το χώρο και τους στόχους του.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Τις εβδομάδες πριν τη συνάντηση με τους γονείς, φτιάχτηκαν βιντεάκια για κάθε παιδί του γκρουπ, δείχνοντας στιγμιότυπα από τη ζωή του στον παιδικό σταθμό. Οι γονείς προσκαλούνται να έλθουν

στη συνάντηση, η οποία λαμβάνει χώρα μετά το τέλος των μαθημάτων, περίπου στις 17:00 το απόγευμα. Χρησιμοποιώντας λέξεις-κλειδιά σε διάφορες γλώσσες, ζητείται από κάθε γονέα να διαλέξει μια λέξη-κλειδί και να πει στην ομάδα γιατί ένιωσε ότι αυτή η λέξη-κλειδί τον αντιπροσωπεύει για να περιγράψει τα συναισθήματά του, κατά τις πρώτες μέρες που το παιδί πήγε στον παιδικό σταθμό. Αυτό οδηγεί σε μια ενεργή ανταλλαγή συναισθημάτων μεταξύ των γονέων. Μετά από τη συζήτηση, οι γονείς παρακολουθούν τα βιντεάκια

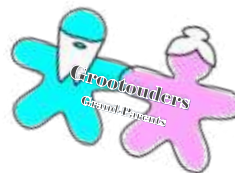
Χρησιμοποιούμε λέξεις-κλειδιά σε διάφορες γλώσσες

Moed
Courage

7
Αξιολογούμε τη δραστηριότητα

6
Υποδεχόμαστε τους γονείς

5
Προετοιμάζουμε το χώρο και τα υλικά που χρειάζονται

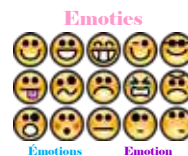

1
Σχεδιασμός της δραστηριότητας

2
Σχεδιάζουμε την ενεργή συμμετοχή των γονέων

3
Προετοιμασία ενός μικρού βίντεο για κάθε παιδί

4
Προσκαλούμε τους γονείς

Παρατηρήσεις

(Θέματα που πρέπει κάποιος να λάβει υπόψη, εκτελώντας τη δραστηριότητα)

Είναι πολύ σημαντικό για τους εκπαιδευτικούς να είναι παρόντες και να κάνουν τους

γονείς να καταλάβουν πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος των εκπαιδευτικών, τόσο για τους γονείς, όσο και για τα παιδιά. Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας, θα μπορούσε να οργανωθεί φύλαξη των παιδιών, έτσι ώστε οι γονείς να είναι πιο χαλαροί και να εκφράσουν πιο εύκολα τα συναισθήματά τους. Για γονείς που δεν καταλαβαίνουν τη γλώσσα, είναι σημαντικό να βρεθεί ένας «μεταφραστής». Προσοχή, επίσης, γιατί θα πρέπει να προετοιμαστεί ένα φιλμ για κάθε παιδί. Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να οργανωθεί σε κάθε ηλικία μεταξύ 0-6 ετών, όταν ένα παιδί εντάσσεται για πρώτη φορά στο σχολείο.

Ρόλος του εκπαιδευτικού

Αφού έχει σχεδιαστεί η δραστηριότητα, ένας από τους εκπαιδευτικούς, θα πρέπει να δράσει ως διαμεσολαβητής και να αναλάβει τη διαδικασία. Ο εκπαιδευτικός έχει δευτερεύοντα ρόλο. Κάποιες στιγμές μπορεί να μοιραστεί τις δικές τις εμπειρίες με τα παιδιά. Αυτό υποστηρίζει

την ιδέα της «συνέχειας»
ανάμεσα στην οικογένεια
και το σχολείο.

5 Ρόλος της οικογένειας

Σε αυτή τη δραστηριότητα, οι γονείς έχουν τον κύριο ρόλο. Ανοίγονται, εκφράζουν και παράλληλα μοιράζονται τα συναισθήματά τους. Συχνά, οι γονείς μοιράζονται κοινά συναισθήματα και αυτό κάνει τους γονείς να νιώθουν ανακούφιση.

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Οι γονείς νιώθουν να εμπλέκονται περισσότερο στην καθημερινή ζωή του παιδιού τους. Μπορούν να δουν και να καταλάβουν πως κυλάει μια μέρα στο νηπιαγωγείο σε πραγματικές συνθήκες. Αυτό ενισχύει το αίσθημα αυτοπεποίθησης και εμπιστοσύνης. Αυτό, κατά συνέπεια, επηρεάζει την καλή διάθεση του παιδιού.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

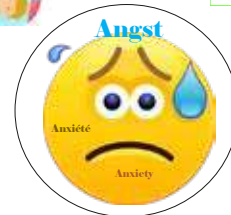
- Πρόσκληση
- Λέξεις-κλειδιά σε διαφορετικές γλώσσες
- Βιντεάκια για κάθε παιδί

Και οι πατέρες των παιδιών συμμετέχουν ενεργά στη δραστηριότητα

8 Ερωτήσεις για τη γενικότερη βελτίωση της παρεχόμενης υπηρεσίας

- Με ποιο τρόπο η δραστηριότητα βελτίωσε τη συμμετοχή των γονέων;
- Σε ποιο βαθμό η δραστηριότητα εξέλιξε την εργασία μας σαν ομάδα;
- Πώς η δραστηριότητα επηρέασε την εξέλιξη των σχέσεων εμπιστοσύνης με τους γονείς;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Η δραστηριότητα πέτυχε τους στόχους της;
- Πώς αντέδρασαν οι γονείς μαθαίνοντας για τη δραστηριότητα;
- Μπορεί η δραστηριότητα να εφαρμοστεί στο μέλλον; Τί προσθήκες θα πρέπει να γίνουν;

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **PARTICIPATION**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

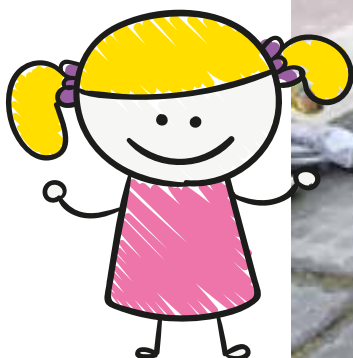
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ελεύθερη ώρα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Πηγή: Forlì (IT)

Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε από το Κολέγιο do Sardo (PT)

ΠΕΡΙΟΧΕΣ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Συνεργασία με την ευρύτερη κοινότητα

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ
ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ
ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Περίπου μια ώρα, το απόγευμα

ΠΟΥ
ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Σε γονείς που έχουν παιδιά που φοιτούν σε νηπιαγωγεία (3-5 ετών)

1 Γενικοί στόχοι αυτής της δραστηριότητας (Γιατί θα πρέπει να εφαρμόσω αυτή τη δραστηριότητα;)

Η **γνωριμία** των παιδιών και των γονέων τους.

Πρώθηση δραστηριοτήτων στο σχολείο, στις οποίες οι οικογένειες μπορούν να συμμετέχουν.

Ενσωμάτωση και σεβασμός στις ιδιαιτερότητες κάθε οικογένειας, τις ανάγκες τους και τις πολιτιστικές τους ιδιαιτερότητες.

Με κοινή συμφωνία να αλλαχθούν κάποιες ρουτίνες, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η «συνέχεια» ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια.

Διασφάλιση του δικαιώματος κάθε οικογένειας, να παίρνει μέρος στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, με σκοπό τη βελτίωση της ευημερίας και της προόδου των παιδιών τους.

Ενδυνάμωση και βελτίωση των πρακτικών που χρησιμοποιούνται στην οικογένεια, παρέχοντας υποστήριξη και συμβουλές στους γονείς, όπου αυτό θεωρείται απαραίτητο.

5 Η δραστηριότητα διαρκεί 1 ώρα μετά τοσχόλασμα των παιδιών

6 Αξιολόγηση της δραστηριότητας

4 οι γονείς πρέπει να έλθουν νωρίτερα και να ετοιμάσουν ότι είναι απαραίτητο

Πρώθηση της ενασχόλησης των γονέων, αλλά και άλλων μελών της οικογένειας στη φροντίδα και τη μάθηση των παιδιών.

Δημιουργία ευκαιριών για μέλη της κοινότητας να εμπλακούν και να συμμετάσχουν στις δραστηριότητες του νηπιαγωγείου.

Αναγνώριση του γεγονότος, ότι όλες οι δραστηριότητες που δημιουργήθηκαν απο αυτή την πρακτική, έχουν σαν στόχο να ενδυναμώσουν την ευημερία του παιδιού στο σχολείο.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1

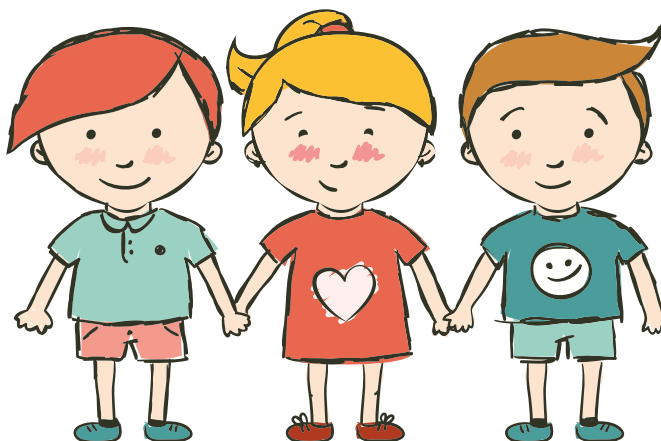
Σχεδιάζουμε
διάφορες
δραστηριότητες
με τους
εκπαιδευτικούς

2

Προτείνουμε κάποιες
δραστηριότητες στους
γονείς, προσωπικά
ή μέσω e-mail

3

Την ημέρα που
θα πραγματοποιηθεί
δραστηριότητα

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Οι γονείς καλούνται να οργανώσουν μια σύντομη δραστηριότητα. Αυτή η δραστηριότητα εξαρτάται πάντα από το τί επιθυμούν οι γονείς να κάνουν μαζί με τα παιδιά τους στο σχολείο. Δεν είναι απόφαση της Διοίκησης ή των εκπαιδευτικών. Αφήνουμε τους γονείς να διαλέξουν και να αποφασίσουν.

Κατά συνέπεια μπορούν απλά να διαλέξουν να διαβάσουν μια ιστορία στα παιδιά, να κάνουν μια εργασία καλλιτεχνικών, ή οτιδήποτε άλλο επιθυμούν. Κατά τη διάρκεια εκείνων των ημερών, οι εκπαιδευτικοί

θα είναι παρόντες στο σχολείο. Οι γονείς μπορούν να δηλώσουν συμμετοχή, και να διαλέξουν μια μέρα για να εκτελέσουν τη δραστηριότητα που επιθυμούν.

3 Παρατηρήσεις (θέματα που πρέπει να λάβουμε υπόψη εφαρμόζοντας τη δραστηριότητα)

- Σεβαστείτε την ανάγκη των οικογενειών να έχουν το χρόνο που χρειάζονται για να οργανώσουν τις δραστηριότητες τους.
- Επιτρέψτε στις οικογένειες να πάρουν τις τελικές αποφάσεις

για την οργάνωση των δραστηριοτήτων.

- Επιτρέψτε στα παιδιά να έχουν έναν ενεργό ρόλο με τις οικογένειες και τους γονείς τους.
- Ο χρόνος που χρειάζεται μπορεί να μην είναι ο ίδιος για όλους τους γονείς.

4 Ρόλος του εκπαιδευτικού

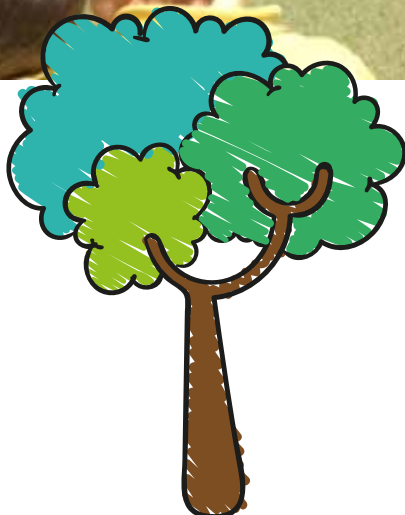
- Υποστηρικτής της δραστηριότητας
- Συνεργάτης
- Αλληλεπιδρά διαρκώς με τις οικογένειες
- Προωθεί τη δημιουργία σχέσεων ανάμεσα στις οικογένειες.

5 Ρόλος της οικογένειας

Οι γονείς έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν και να αλληλεπιδράσουν με τους φίλους των παιδιών τους, έτσι ώστε να προωθηθεί η συνεχής ανταλλαγή ανάμεσα στην οικογένεια και το σχολείο.

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

- Δίνει στους γονείς την ευκαιρία να γνωριστούν καλύτερα
- Παρέχει στους γονείς την ευκαιρία να

καθοδηγήσουν οι ίδιοι δραστηριότητες στο σχολείο του παιδιού τους.

- Οι οικογένειες θα ξεκινήσουν να έχουν την αίσθηση ότι η συμμετοχή τους, είναι σημαντική για την καθημερινή ζωή του σχολείου.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

- Γραπτές πληροφορίες
- Χώροι του σχολείου όπως η βιβλιοθήκη, ο κήπος, κλπ.
- Βιβλία
- Λευκός πίνακας μαρκαδόρου
- Ψυχοκινητικό υλικό
- Μαρκαδόροι, κηρομπογιές κλπ.

8 Ερωτήσεις για τη γενικότερη βελτίωση της παρεχόμενης υπηρεσίας

- Αυτή η δραστηριότητα κάλυψε τις ανάγκες για τις οποίες δημιουργήθηκε;
- Με ποιο τρόπο βελτίωσε τη συμμετοχή των γονέων;
- Σε ποιο βαθμό βελτίωσε τον τρόπο που εργαζόμαστε ως ομάδα;
- Πώς επηρέασε την εξέλιξη της σχέσης εμπιστοσύνης με τους γονείς;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Πώς αντέδρασαν οι γονείς στη δραστηριότητα;
- Ποιά ήταν τα θέματα που συζήτησαν;
- Οι γονείς εξέφρασαν προφορικά την ικανοποίησή τους;
- Πόσο σημαντικό είναι για τους γονείς να γνωρίζουν ότι μπορούν να επιλέξουν να οργανώσουν μια δραστηριότητα στο σχολείο και να έχουν έστω για λίγο το ρόλο του δασκάλου;

Enhancing **Q**UaLity in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Παζάρι στο σχολείο

Πηγή: Vrtec (SI)

Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε από το Κολέγιο do Sardo (PT)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

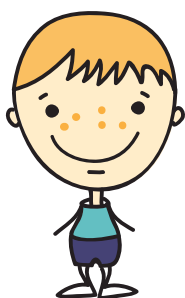

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Συνεργασία με την ευρύτερη κοινότητα
- 2 έως 4 ώρες
- Περίπου ένα πρωινό κάθε μήνα, ξεκινώντας τον Οκτώβριο, από τις 7:30 έως τις 9:00, την ώρα υποδοχής των παιδιών στο νηπιαγωγείο
- Η δραστηριότητα απευθύνεται σε γονείς των παιδιών όλων των τμημάτων του νηπιαγωγείου

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας

Να **προωθηθούν** δραστηριότητες, στις οποίες συμμετέχουν οι γονείς.

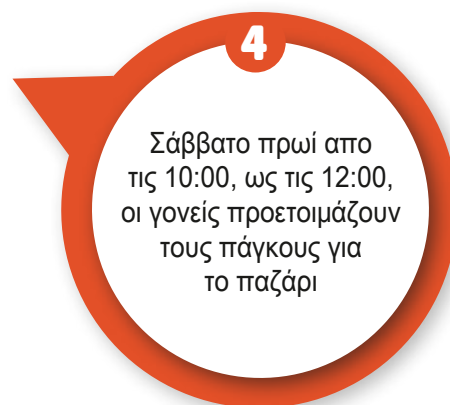
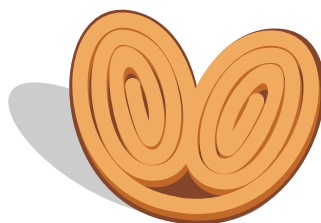
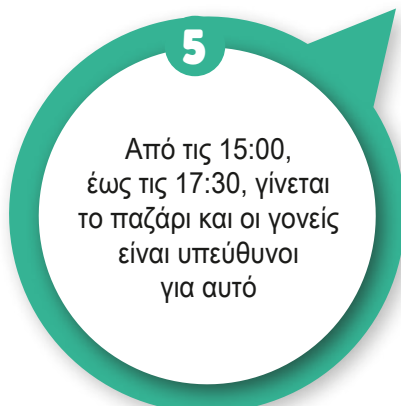
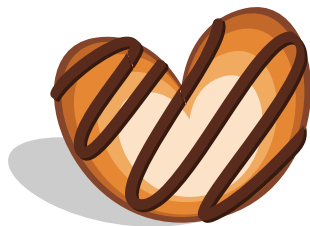
Να **ενδυναμωθούν** πρακτικές γονέων παρέχοντας υποστήριξη και συμβουλές στους γονείς, όταν είναι απαραίτητο.

Να **τροποποιηθούν** οι ρουτίνες, έτσι ώστε βελτιωθεί η επικοινωνία ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια.

Να **δημιουργηθούν** ευκαιρίες για μέλη της κοινότητας να συμμετέχουν περισσότερο στις δραστηριότητες του σχολείου.

Να **προωθηθούν** ευκαιρίες για τις οικογένειες να γνωριστούν και να υποστηρίξουν ο ένας τον άλλο.

Να **επιτραπεί** στις οικογένειες να πάρουν τις τελικές αποφάσεις για την οργάνωση των δραστηριοτήτων.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Φτιάξαμε κουλουράκια και κράκερς (παραδοσιακές συνταγές) και φυτέψαμε μαζί με τα παιδιά και την οικογένεια τους λουλούδια και βότανα. Συλλέγουμε βιολογικά προϊόντα από τον κήπο μας, ο οποίος δημιουργήθηκε με την βοήθεια των παιδιών και των οικογενειών τους. Μαζί με τους γονείς

επίσης συλλέξαμε μεταχειρισμένες κούκλες, βιβλία και παιχνίδια, για να τα πουλήσουμε στο παζάρι. Μαζί με τους εκπαιδευτικούς, οι γονείς όλων των τάξεων οργάνωσαν τη δομή του παζαριού. Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας οι γονείς είναι παρόντες σε κάθε σημείο του παζαριού, πουλώντας τα προϊόντα.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1

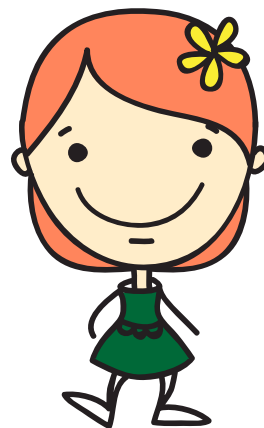
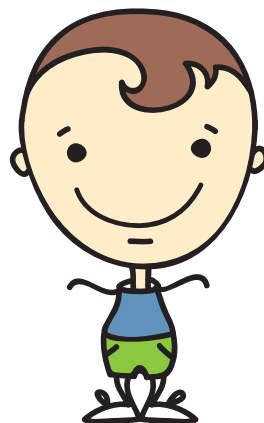
Προετοιμάζουμε τη δραστηριότητα με τους εκπαιδευτικούς

2

Προτείνουμε την ιδέα στους γονείς κατά τη διάρκεια μιας συνάντησης που γίνεται στο σχολείο

3

Μια εβδομάδα πριν το παζάρι καλούμε τους γονείς που επιθυμούν να φτιάξουν γλυκίσματα και μαρμελάδες για να πουληθούν στο παζάρι

5 Παρατηρήσεις (θέματα που πρέπει να προσέξει κάποιος όταν εφαρμόζει τη δραστηριότητα)

- Αυτή η δραστηριότητα που έλαβε χώρα στη Σλοβενία, έδειξε ότι είναι πολύ πιθανό, να παρατηρήσουμε τους τρόπους και τις στρατηγικές που ακολουθεί κάθε οικογένεια για την οργάνωση της δραστηριότητας.

- Επιτρέψτε στις οικογένειες να πάρουν τις τελικές αποφάσεις για την οργάνωση της δραστηριότητας.
- Επιτρέψτε σε όλα τα παιδιά να έχουν ενεργό ρόλο μαζί με την οικογένειά τους.

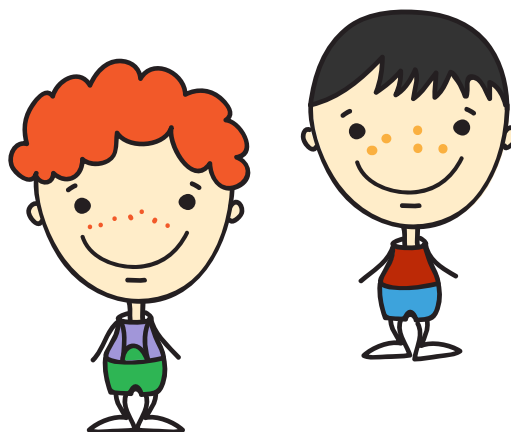
4 Ρόλος του εκπαιδευτικού

- Υποκινητής
- Συνεργάτης

- Αλληλεπιδρά διαρκώς με τις οικογένειες.
- Προωθεί τη συνεργασία ανάμεσα στις οικογένειες.
- Ενθάρρυνση της επικοινωνίας ανάμεσα στους γονείς, βρίσκοντας τις ισορροπίες ανάμεσα στις στιγμές στις οποίες ο εκπαιδευτικός οφείλει να είναι πιο διακριτικός και σε αυτές που επιτρέπεται πιο δυναμικά να κατευθύνει τη συζήτηση..

5 Ρόλος της οικογένειας

Οι γονείς είναι αυτοί που οργανώνουν. Μαζί με το Συμβούλιο του σχολείου και τους εκπαιδευτικούς, επιλέγουν και αποφασίζουν τί, πώς, πότε και πού θα πουλήσουν. Έτσι, υπάρχει συνεχής αλληλεπίδραση ανάμεσα στην οικογένεια και το σχολείο.

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Δίνει την ευκαιρία στους γονείς να γνωρίσουν από κοντά το νηπιαγωγείο και τους εκπαιδευτικούς των παιδιών τους. Δίνει την ευκαιρία στους γονείς να γνωριστούν καλύτερα μεταξύ τους.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

- Χώροι του σχολείου
- Τέντες εξωτερικού χώρου
- Αφίσες
- Φωτογραφίες
- Φαγητά και ποτά

8 Ερωτήσεις για γενικότερη βελτίωση της δραστηριότητας

- Η δραστηριότητα κάλυψε τις ανάγκες για τις οποίες δημιουργήθηκε;
- Με ποιό τρόπο η δραστηριότητα βελτίωσε τη συμμετοχή των γονέων;
- Σε ποιό βαθμό η δραστηριότητα βελτίωσε τον τρόπο που δουλεύουμε ως ομάδα;
- Πώς επηρέασε αυτή η δραστηριότητα τη σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στους γονείς;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Πώς αντέδρασαν οι γονείς στη δραστηριότητα αυτή;
- Ποια ήταν τα θέματα συζήτησής τους;
- Οι γονείς εξέφρασαν προφορικά την ικανοποίησή τους;
- Τους άρεσαν τα φαγητά και τα ροφήματα;

Enhancing **Q**UaLity in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Μια μικρή κουβέρτα για όλους μας

Πηγή: Κέντρο προσχολικής αγωγής Elmer (BE)

Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε από το σχολείο Vrtec Otona Žurpančiča της (SI)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κάθε γονιός έχει
ετοιμάσει κάτι ιδιαίτερο

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Μαθαίνουμε για την οικογένεια
- Παίρνουμε από κοινού αποφάσεις μαζί με την οικογένεια

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Δυο συναντήσεις- Η πρώτη διήρκεσε περίπου 20 λεπτά. Η δεύτερη ήταν ένα εργαστήριο που διήρκεσε περίπου 60-90 λεπτά

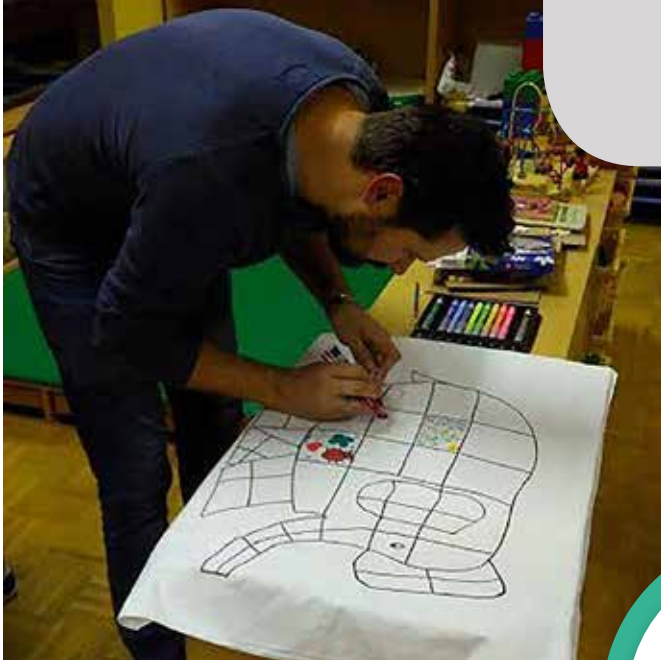
ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Η δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περίπτωση αφορούσε σε παιδιά ηλικίας 0-3 ετών, αλλά μπορεί να εφαρμοστεί και σε παιδιά που πηγαίνουν νηπιαγωγείο

Τα παιδιά αναζητούν
το παιχνίδι τους

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας (Γιατί θα πρέπει να εφαρμόσω αυτή τη δραστηριότητα;)

Δημιουργία **συνεργασίας** με τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς
Δημιουργία πιο **ενεργούς συμμετοχής** της οικογένειας στις σχολικές δραστηριότητες.

Η **προώθηση δραστηριότητων** στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν οι γονείς
Να **δωθούν ευκαιρίες** στους γονείς να γνωριστούν καλύτερα και να υποστηρίξουν ο ένας τον άλλο.

Να **έλθουν πιο κοντά** οι γονείς και τα παιδιά τους με τις δραστηριότητες του σχολείου.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Στην πρώτη συνάντησή μας με τους γονείς, το Σεπτέμβριο, κάναμε μια παρουσίαση της δραστηριότητας «Η μικρή μας κουβέρτα για όλους».

Ήταν μια όμορφη ιδέα που μάθαμε από το κέντρο εκπαίδευσης «Elmer» στις Βρυξέλλες. Ήταν μια ευκαιρία να δημιουργηθεί μια σύνδεση με τους γονείς και τα παιδιά του σχολείου, ακριβώς στο ξεκίνημα της χρονιάς. Οι γονείς μίλησαν μεταξύ τους καθώς και με τους εκπαιδευτικούς. Δουλεύοντας με αυτό τον τρόπο, δημιουργήθηκε μια ευκαιρία να μοιραστούν τα συναισθήματά τους οι γονείς, με ένα διαφορετικό τρόπο. Ρωτήσαμε, λοιπόν, τους γονείς, να μας βρουν ιδέες για να δημιουργήσουμε μια κουβέρτα. Μοιράστηκαν μαζί μας πολλές ιδέες, και καταλήξαμε από κοινού σε μια απόφαση. Στη μέση της κουβέρτας που δημιουργήθηκε, η οποία ήταν τελικά ένα άσπρο πανί, ζωγραφίσαμε τον Ελμερ, τον παρδαλό ελέφαντα. Γύρω από αυτόν, οι γονείς είτε ζωγράφισαν κάποιες εικόνες, είτε έραψαν πάνω μαλακά παιχνίδια, είτε κόλλησαν πάνω στο πανί κάτι που αντιπροσωπεύει το παιδί

τους (δακτυλόκουκλες, χάρτινα παιχνίδια κλπ). Αυτή η δραστηριότητα εξελίχθηκε από το γεγονός ότι αυτή η κουβέρτα όχι μόνο δε θα παρέμενε στο σχολείο, αλλά κάθε παιδί θα την έπαιρνε μαζί του στο σπίτι. Αποφασίστηκε επίσης να δοθεί στους γονείς ένα ημερολόγιο, όπου θα γράψουν τί έκαναν τα παιδιά τους με την κουβέρτα αυτή στο σπίτι. Κάθε Δευτέρα, η εκπαιδευτικός θα διαβάζει στα άλλα παιδιά «το ημερολόγιο της κουβέρτας», ή αλλιώς το παιδί που παίρνει την κουβέρτα στο σπίτι, θα περιγράφει πώς πέρασε.

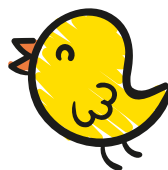
Κάθε Σαββατοκύριακο, η κουβέρτα θα πηγαίνει σε ένα διαφορετικό σπίτι, σε μια άλλη οικογένεια και τη Δευτέρα το παιδί θα επιστρέφει με αυτή. Λάβαμε υπόψη τα εξής: **Επιλέξαμε στόχους**, γιατί κάνουμε αυτή τη δραστηριότητα. **Οργανώσαμε** ποιες εργασίες θα κάνει ο καθένας, προετοιμάσαμε τα υλικά και το χώρο. Κάναμε ένα γενικότερο πλάνο. Στο ξεκίνημα της χρονιάς, **προετοιμάσαμε την παρουσίαση** της δραστηριότητας στους γονείς. Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να συζητηθεί στην πρώτη

6

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

5

Πραγματοποίηση του εργαστηρίου το απόγευμα

4

Οι εκπαιδευτικοί προετοιμάζουν το χώρο και τα υλικά

1

Το προσωπικό
ετοιμάζει όλα τα
απαραίτητα για τη
δραστηριότητα

2

Οι γονείς
ενημερώνονται
για αυτή τη
δραστηριότητα
στην αρχή της
χρονιάς

3

Υπενθυμίζεται
η δραστηριότητα
στους γονείς λίγες
μέρες πριν την
πραγματοποίησή
τους

συνάντηση που συνήθως κάνουμε στην αρχή της χρονιάς με τους γονείς. Προσκαλέσαμε ξανά τους γονείς, μια εβδομάδα πριν την διεξαγωγή του εργαστηρίου.

Υπενθυμίσαμε στους γονείς το εργαστήριο την επόμενη μέρα. Τσεκάρουμε τα υλικά που χρειαζόμασταν.

Προετοιμάσαμε το χώρο (μουσική, σνακ, καφές, τσάι), και τα υλικά που ήταν απαραίτητα.

Τραβήξαμε φωτογραφίες, ρωτήσαμε τους γονείς σχετικά με το εργαστήριο: τους άρεσε; Τί θα ήθελαν να αλλάξει; Θα μπορούσαν επίσης να καταγράψουν σε χαρτί τις απόψεις τους και να

το τοποθετήσουν ανώνυμα μέσα σε ένα κουτί.

Αξιολογήσαμε τις απόψεις των γονέων. Πώς ένιωσαν μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου;

Παρατηρήσεις
(θέματα που θα πρέπει να λάβουμε υπόψη όταν εφαρμόζουμε τη δραστηριότητα)

Αξιίζει τον κόπο να σκεφθούμε πιθανά προβλήματα που μπορεί να προκύψουν. Κάποιοι γονείς μπορεί να δυσκολεύονται να συμμετάσχουν στη δραστηριότητα, αν αυτή συμπίπτει με τις ώρες

εργασίας τους, ενώ κάποιοι γονείς δουλεύουν το απόγευμα. Προωθούμε όμως τη συμμετοχή όλων των γονέων και την ανταλλαγή συναισθημάτων μεταξύ τους.

Ρόλος του εκπαιδευτικού

- Ενθαρρύνει την επικοινωνία μεταξύ των γονέων.
- Διεγείρει συζητήσεις για εκπαιδευτικά θέματα με έναν ανεπίσημο τρόπο.
- Προσκαλεί τους γονείς να συμμετέχουν στο εργαστήριο.
- Δημιουργεί ένα ζεστό και ήρεμο περιβάλλον κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου.
- Συνεργάζεται με τους γονείς κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας.
- Εξελίσσει τις ιδέες των γονέων

Ο εκπαιδευτικός είναι:

- Υποκινητής
- Συνάδελφος
- Αυτός που επικοινωνεί συνεχώς με όλες τις οικογένειες
- Ενισχύει την ανάπτυξη σχέσεων ανάμεσα στις οικογένειες

5

Ρόλος της οικογένειας

Οι γονείς συμμετέχουν ενεργά, και θέλουν να είναι βέβαιοι ότι το παιδί τους περνάει καλά στο σχολείο. Έτσι, έχουν την ευκαιρία να ρωτήσουν ότι τους απασχολεί για το παιδί τους. Μπορούν επίσης να φέρουν προσωπικά αντικείμενα των παιδιών τους στο σχολείο. Καλό είναι να οργανώνονται εργαστήρια στο σχολείο, έτσι ώστε οι γονείς να χαλαρώνουν και κοινωνικοποιούνται. Είναι σημαντικό οι γονείς να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που έχουν να κάνουν με τα παιδιά τους.

6

Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Ο σκοπός αυτής της απο κοινού δράσης δραστηριότητας, είναι να συνυπάρξουν η οικογένεια με το σχολείο, έτσι ώστε να δημιουργηθούν ευχάριστες σχέσεις και να υπάρξει εμπιστοσύνη. Είναι επίσης μια ευκαιρία για τους γονείς να γνωριστούν μεταξύ τους. Οι γονείς φαίνεται να έχουν τη διάθεση να συνεργαστούν και να προτείνουν τις ιδέες τους. Σημαντικό επίσης είναι οι γονείς να δουν το σχολείο ως ένα μέρος όπου μπορούν να εκφραστούν και οι ίδιοι. Από τους γονείς μπορούμε εμείς ως εκπαιδευτικοί, να μάθουμε καινούρια πράγματα. Τα παιδιά επίσης

Ας παίξουμε όλοι μαζί

έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν την αξία της συνεργασίας με τους γονείς τους.

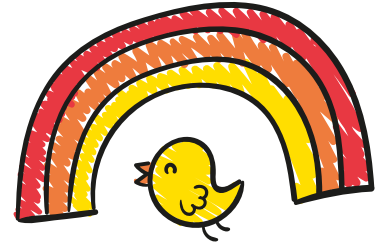
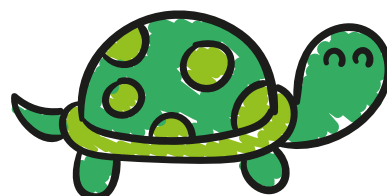
Ο στόχος αυτής της αλληλεπίδρασης είναι να εμπλουτιστούν οι εμπειρίες των παιδιών και να δυναμώσει η σχέση τους με τους γονείς, γεγονός το οποίο θα τα βοηθήσει να εξελιχθούν σε ψυχικά υγιείς ενήλικες.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

- Προσκλήσεις
- Χώρος κατάλληλα διαμορφωμένος
- Μαλακό πανί
- Μαρκάδοροι για ύφασμα
- Κλωστές και βελόνες
- Μαλακά παιχνίδια των παιδιών (δακτυλόκουκλες κλπ)

6 Ερωτήσεις για τη γενικότερη βελτίωση της δραστηριότητας

- Η δραστηριότητα κάλυψε τις ανάγκες για τις οποίες δημιουργήθηκε;
- Με ποιό τρόπο η δραστηριότητα βελτίωσε τη συμμετοχή των γονέων;
- Μέχρι ποιό βαθμό η δραστηριότητα βελτίωσε τη δράση μας ως ομάδα;
- Πώς η δραστηριότητα αυτή επηρέασε την εξέλιξη σχέσεων εμπιστοσύνης ανάμεσα στους γονείς;

Ο καλύτερος ύπνος είναι με αυτή την κουβέρτα

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Πώς αντέδρασαν οι γονείς στη δραστηριότητα;
- Ποιά ήταν τα θέματα που συζητήσαν;
- Οι γονείς μίλησαν για την ικανοποίησή τους από τη δραστηριότητα;
- Κατέγραψαν τις απόψεις τους και έκαναν κάποιες προτάσεις;

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Χέρι με χέρι

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Πηγή: Elmer (BE)

Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε από το σχολείο Vrtec Otona Župančiča της (SI)

Πρώτη συνάντηση όπου δόθηκε το βραχιολάκι της φιλίας. Ήταν δωράκι-έκπληξη

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

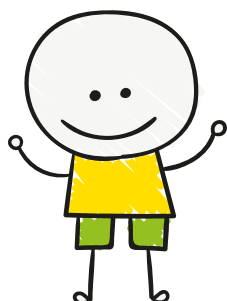
- Συνεργασία με την ευρύτερη κοινότητα

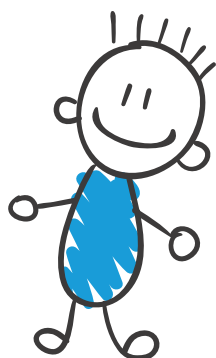
ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Περίπου 2 ώρες (30 λεπτά για προετοιμασία και 2 ώρες η διάρκεια της δραστηριότητας)

ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Η δραστηριότητα εφαρμόστηκε σε παιδιά ηλικίας 3-6 ετών. Μπορεί όμως να αφορά και παιδιά μεγαλύτερων ηλικιών

1 Στόχοι της δραστηριότητας (Γιατί να χρησιμοποιήσω αυτή τη δραστηριότητα;)

Η δημιουργία συνεργασιών με την ευρύτερη κοινότητα.

Η πιο ενεργή συμμετοχή των παιδιών σε δραστηριότητες.

Η εξέλιξη των κοινωνικών, οργανωτικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων των παιδιών.

Η συμμετοχή των γονέων στις δραστηριότητες.

Η βελτίωση της αποδοχής και του σεβασμού στη διαφορετικότητα.

Η αύξηση της γνώσης για την ασφάλεια στις μεταφορές.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Το Σεπτέμβριο, στις πρώτες συναντήσεις κάποιοι γονείς του σχολείου μας, ήρθαν με μια πρόταση: ότι θα μπορούσαμε να συνεργαστούμε με τα παιδιά του δημοτικού σχολείου. Η μητέρα δυο μαθητριών μας, δουλεύει ως δασκάλα στο δημοτικό σχολείο της γειτονιάς μας και ήταν αυτή που πρότεινε αυτή τη δραστηριότητα. Συμφωνήσαμε σε μια συνεργασία που θα

διαρκούσε ολόκληρο το χρόνο, με τα παιδιά της πέμπτης τάξης. Στο τέλος του Σεπτεμβρίου, λοιπόν, πήγαμε όλοι μαζί για πεζοπορία. Μέσα από γραπτά σημειώματα, οι γονείς ενημερώθηκαν για τις δραστηριότητές μας. Προετοιμάσαμε προσκλήσεις με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες: πού θα πάμε, πόση διάρκεια θα είχε η πεζοπορία κλπ. Αν οι γονείς το επιθυμούσαν,

ήταν ευπρόσδεκτοι να ακολουθήσουν. Η πρώτη επίσκεψη ξεκίνησε με μια έκπληξη, αφού τα παιδιά του Δημοτικού, έδωσαν στα παιδιά του νηπιαγωγείου «βραχιολάκια φιλίας», τα

οποία είχαν φτιάξει τα ίδια. Η χαρά ήταν μεγάλη και για τις δυο πλευρές. Για την επόμενη συνάντηση ετοιμάσαμε ένα «πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής» (με σήματα και φανάρια) και τα

6 Αξιολόγηση της δραστηριότητας από τους εκπαιδευτικούς

5 Παίρνουμε φωτογραφίες και αξιολογούμε αργότερα τη δραστηριότητα με τα παιδιά. Ακούμε τις προτάσεις τους

4 Πραγματοποίηση της εκδρομής

Πως περνάμε ένα δρόμο

1

Συνεργασία και προγραμματισμός ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς του Νηπιαγωγείου και του Δημοτικού

2

Μια εβδομάδα πριν ενημερώνουμε τους γονείς για την δραστηριότητα

3

Την προηγούμενη μέρα υπενθυμίζουμε στους γονείς για την δραστηριότητα και παίρνουμε μαζί μας τα απαραίτητα

μια εβδομάδα πριν τη συνάντηση.
Να **υπενθυμίσουμε** τη συνάντηση στους γονείς την προηγούμενη μέρα.
Να **σκεφτούμε** τυχόν υλικά που χρειαζόμαστε
Να προετοιμαστεί ο χώρος (μουσική, σνακς, ροφήματα, υλικά).
Να **ρωτήσουμε** τους γονείς αν έχουν προτάσεις για τις επόμενες συναντήσεις.
Να γίνει **αξιολόγηση** των προτάσεων των γονέων.

Παρατηρήσεις
(θέματα που πρέπει να ληφθούν υπόψη όταν εφαρμόζεται η δραστηριότητα)

Για μια επιτυχημένη συνεργασία χρειαζόμαστε: Επιτυχημένη **επικοινωνία και οργάνωση** απο τους εκπαιδευτικούς.
Να **κινητοποιήσουμε τα παιδιά** για μια τέτοια μορφή συνεργασίας.
Οι εκπαιδευτικοί των σχολείων πρέπει να έχουν διάθεση για τέτοιου είδους συνεργασίες,

χρόνο ερχόταν μαζί μας και συνεργαζόταν.
Εμείς ρωτούσαμε τους γονείς αν είχαν νέες ιδέες για τις επόμενες συναντήσεις. Τί θα ήθελαν κάνουν μαζί με τα παιδιά τους, πότε κλπ. Συγκεντρώσαμε ιδέες και κάναμε πλάνα για το μέλλον. Είναι σημαντικό να:
Οργανωθεί ποιές δραστηριότητες θα γίνουν και από ποιούς. Ένα γραπτό πλάνο είναι απαραίτητο.
Να **δοθούν προσκλήσεις** σε παιδιά, γονείς και δασκάλους τουλάχιστον

Τα παιδιά τραγουδούν ένα τραγούδι

παιδιά του νηπιαγωγείου και του δημοτικού περπάτησαν μέσα στο πάρκο σε ζευγάρια, μαθαίνοντας για τα σήματα οδικής κυκλοφορίας, τότε κάποιοι πρέπει να σταματήσει κλπ. Φυσικά καινούριες φιλίες δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια αυτών των περιπάτων. Στο χορτάρι μπροστά απο το δάσος, κάναμε ένα μεγάλο κύκλο, παίξαμε ένα γρήγορο παιχνίδι και τραγουδήσαμε τραγούδια για τη φιλία. Κάποιο απο τα παιδιά του δημοτικού ρώτησε αν θα «μπορούσαμε να πάμε μαζί με τα μικρά παιδιά για μάθημα;». Αρχικά γελάσαμε,

αλλά τελικά μας φάνηκε οτι αυτή θα ήταν μια πολύ καλή ιδέα για την επόμενη συνάντησή μας. Αυτή είναι και η απόδειξη οτι καμιά φορά αν ακούμε τα παιδιά, προκύπτουν πολύ όμορφα πράγματα. Αφού ολοκληρώσαμε τη δραστηριότητα, προετοιμάσαμε κάποιες φωτογραφίες απο τις συναντήσεις μας και γράψαμε τα σχόλιά μας. Οι γονείς μαζί με τα παιδιά τους, κοίταξαν τις φωτογραφίες και συνέχιζαν να σχολιάζουν τις φωτογραφίες στο σπίτι. Οι γονείς ήταν προσκείμενοι κάθε φορά και όποιος είχε

Όλοι οι συμμετέχοντες απόλαυσαν τη συνάντηση

και να ψάχνουν νέες προκλήσεις και προσεγγίσεις. Πρέπει να είναι ανοιχτοί στην ανταλλαγή εμπειριών με παιδιά διαφόρων ηλικιών.

4 Ρόλος του εκπαιδευτικού

Ενθαρρύνει τα παιδιά να συμμετέχουν στη δραστηριότητα και ενδιαφέρεται για την ευημερία των παιδιών.

Δουλεύει ομαδικά με τον εκπαιδευτικό του Δημοτικού σχολείου.

Προετοιμάζει τα παιδιά για τις συναντήσεις.

Προτείνει συμβουλές.

Αναφέρει λεπτομερώς τις δραστηριότητες στους γονείς.

5 Ρόλος της οικογένειας

Ο ρόλος της οικογένειας είναι να ενθαρρύνουν τα παιδιά τους με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να μπορέσουν να κοινωνικοποιηθούν

και να φροντίσουν τα παιδιά τους να φορέσουν τα κατάλληλα ρούχα και παπούτσια. Μετά το τέλος της δραστηριότητας, αυτοί θα πρέπει να συναντηθούν και δουν μαζί με τα παιδιά τους τις φωτογραφίες και να σκεφτούν ίσως νέες δραστηριότητες.

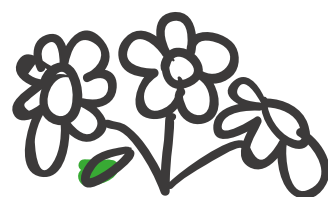
6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Πιστεύουμε ότι η μεγαλύτερη αξία της δραστηριότητας, είναι ότι το παιδί μπορεί να παρουσιάσει στους γονείς του με ζωντάνια τις δραστηριότητες που

έχει βιώσει με τα παιδιά του Δημοτικού σχολείου. Οι γονείς χαίρονται όταν βλέπουν φωτογραφίες στις οποίες είναι τα παιδιά τους. Ρωτάνε πώς πέρασαν τα παιδιά τους, και τί ακριβώς έκαναν. Οι επόμενες δραστηριότητες μπορούν να οργανωθούν με βάση τις νέες προτάσεις των γονέων.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

- Προσκλήσεις.
- Χώρος κατάλληλα οργανωμένος.
- Βραχιολάκια φιλίας απο απλά υλικά.
- Σήματα οδικής κυκλοφορίας και φανάρια.

- Διάφορα παιχνίδια για τα παιδιά
- Τραγούδια.

8 Ερωτήσεις για τη βελτίωση της δραστηριότητας

- Πώς αντέδρασαν τα παιδιά στις συναντήσεις που έγιναν;
- Ποια θέματα συζήτησαν;
- Είχαμε διαλέξει σωστά την ώρα των συναντήσεων;
- Πώς μπορούμε να εμπλέξουμε περισσότερο τους γονείς

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Η δραστηριότητα κάλυψε τις ανάγκες γαι τις οποίες δημιουργήθηκε;
- Με ποιο τρόπο η δραστηριότητα βελτίωσε τη συμμετοχή στη ευρύτερη κοινότητα;
- Μέχρι ποιο σημείο η δραστηριότητα βελτίωσε την εργασία μας σε ομάδες;
- Πώς η δραστηριότητα επηρέασε την εξέλιξη των σχέσεων εμπιστοσύνης ανάμεσα στους γονείς και την ευρύτερη κοινότητα;

EQuaP

Enhancing **Q**Uality in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Δημιουργικό εργαστήρι

Πηγή: Slovenska Bistrica (SI)

Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε από το νηπιαγωγείο Konstruktörsgatans preschool (SE)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΠΕΡΙΟΧΕΣ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

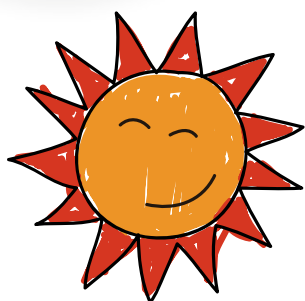
- Μαθαίνουμε για την οικογένεια
- Επικοινωνώντας με την οικογένεια

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ
ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ
ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Περίπου 4-5 ώρες
ανα εργαστήριο

ΠΟΥ
ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Αυτή είναι μία
δραστηριότητα για
όλες τις οικογένειες
στο Νηπιαγωγείο

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας (Γιατί θα πρέπει να χρησιμοποιήσω αυτή τη δραστηριότητα;)

Η δημιουργία συνθηκών για την οικογένεια, έτσι ώστε να κατανοήσουν την παιδαγωγική δουλειά που γίνεται στο νηπιαγωγείο και ποιες ευκαιρίες δίνουν αυτές οι δραστηριότητες για μάθηση και εξέλιξη.

Να δοθεί στους εκπαιδευτικούς και την οικογένεια η ευκαιρία να γνωριστούν καλύτερα μεταξύ τους.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Οι οικογένειες προσκαλέστηκαν δυο εβδομάδες πριν τη δραστηριότητα σε ένα εργαστήριο, όπου κάθε τάξη του νηπιαγωγείου, οργάνωσε μια δραστηριότητα για τους γονείς και τα παιδιά. Η μία τάξη έψησε κουλουράκια, και οι υπόλοιπες τρεις τάξεις σχεδίασαν δραστηριότητες όπου οι οικογένειες μαζί με τα παιδιά τους, έφτιαχναν κάτι, όπως μια ομαδική ζωγραφιά. Οι εκπαιδευτικοί προετοίμασαν δυο μέρες πριν το εργαστήριο μια πρόσκληση για τους γονείς. Τα εργαστήρια έλαβαν

χώρα το απόγευμα, όταν οι γονείς ή οι κηδεμόνες τους, έρχονταν να πάρουν τα παιδιά τους από το σχολείο. Ήταν απόφαση των γονέων αν θα συμμετείχαν ή όχι στο εργαστήριο και για πόση ώρα θα κάθονταν. Σε κάθε τάξη υπήρχε ένα τραπέζι με υλικά τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν. Ένας από τους εκπαιδευτικούς του τμήματος, είχε την ευθύνη να φέρει εις πέρας τη δραστηριότητα, αλλά και να έλθει σε επαφή με τους γονείς.

Την ημέρα, όπου η δραστηριότητα έλαβε χώρα, οι εκπαιδευτικοί υπενθύμισαν στους γονείς για το εργαστήριο κατά την πρωινή άφιξη των παιδιών και όταν ήλθαν για να τα παραλάβουν, τότε προσκαλέστηκαν ξανά στο εργαστήριο. Κάποιες οικογένειες έμειναν και κάποιες όχι. Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας η εκπαιδευτικός και οι γονείς, είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν για διάφορα θέματα. Η εκπαιδευτικός είχε την ευκαιρία να μιλήσει για θέματα σχετικά με τη δουλειά που γίνεται στο νηπιαγωγείο και όλα αυτά που πετυχαίνουμε μαζί με τα παιδιά μέσα από τις δραστηριότητες. Αυτή ήταν

επίσης μια μεγάλη ευκαιρία για τις οικογένειες να γνωριστούν μεταξύ τους. Αυτά τα είδη δραστηριοτήτων μπορούν να γίνουν οποιαδήποτε στιγμή της ημέρας, τόσο το πρωί, όσο και το απόγευμα, ανάλογα με το πρόγραμμα των οικογενειών και του σχολείου. Στο τέλος του εργαστηρίου, κάνουμε μια αξιολόγηση μαζί με τις οικογένειες. Τί πήγε ή δεν πήγε καλά; Τί μπορούμε να βελτιώσουμε; Υπάρχει

κάποιο άλλο εργαστήριο που επιθυμούν να κάνουν μαζί μας;

3 Παρατηρήσεις (θέματα που πρέπει να προσέξουμε όταν εφαρμόζουμε αυτή τη δραστηριότητα)

Είναι σημαντικό να δώσουμε στους εκπαιδευτικούς να καταλάβουν πόσο σημαντική είναι η συμμετοχή των γονέων στις δραστηριότητες του σχολείου. Ένα άλλο θέμα

7

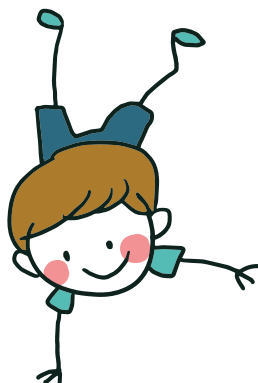
Καθαρισμός
του χώρου

6

Αξιολόγηση της
δραστηριότητας
από εκπαιδευτικούς
και γονείς

5

Διεξάγεται
το εργαστήριο
(περίπου 4-5 ώρες)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1

Ορίζουμε τον ακριβή χώρο και χρόνο της συνάντησης

2

Οι εκπαιδευτικοί φτιάχνουν μια πρόσκληση στους γονείς

3

Οι εκπαιδευτικοί προετοιμάζουν τα υλικά που χρειάζονται

4

Οι εκπαιδευτικοί προετοιμάζουν το χώρο

είναι να δημιουργήσουμε ένα όμορφο κλίμα, έτσι ώστε να ενθαρρύνονται οι γονείς να συμμετέχουν. Για να δώσουμε στις οικογένειες περισσότερες ευκαιρίες να συμμετέχουν στα εργαστήρια, πρέπει να προσφέρονται εργαστήρια μια φορά το μήνα, είτε το πρωί, είτε τα απογεύματα. Τέλος, θα πρέπει να

- φροντίσουμε αν υπάρχουν
- λύσεις σε περίπτωση που
- υπάρχουν γονείς που δεν είναι εξοικειωμένοι με τη γλώσσα.

Ρόλος του εκπαιδευτικού

Να **οργανώσει** και να προετοιμάσει τη δραστηριότητα
Να δώσει εγκαίρως την **πρόσκληση** στους γονείς.
Να **εξηγήσει** στα μέλη της οικογένειας γιατί κάνουμε δραστηριότητες τέτοιου είδους.
Να είναι **παρών** και υποστηρικτικός κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας.
Να **συζητήσει** μαζί με τους γονείς για την παιδαγωγική

αξία των δραστηριοτήτων στο νηπιαγωγείο.

Να δουλέψει με ένα ενεργό τρόπο, για να **εμπνευστούν** οι οικογένειες να συμμετέχουν σε τέτοιου είδους δραστηριότητες.

Να **αξιολογήσει** τη δραστηριότητα μαζί με τους γονείς.

Να **καταγράψει** τη δραστηριότητα και να την κοινοποιήσει σε όλους.

5 Ρόλος της οικογένειας

Να **συμμετέχουν** στη δραστηριότητα

Να δείξουν ενδιαφέρον για την **καθημερινότητα** των παιδιών τους στο σχολείο.

Να **γνωρίσουν** άλλες οικογένειες στο νηπιαγωγείο.

Να συμμετέχουν ενεργά σε τέτοια εργαστήρια, έτσι ώστε αργότερα να **μπορέσουν** επίσης να δώσουν νέες ιδέες για επόμενα εργαστήρια.

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Είναι μια πολύ καλή ευκαιρία να έλθουν εκπαιδευτικοί και γονείς σε επαφή σε ένα **ανεπίσημο πλαίσιο**.

Οι γονείς έχουν μια καλύτερη εικόνα του τί συμβαίνει μέσα στο νηπιαγωγείο και για τρόπους που μπορούν να

συμμετέχουν στην καθημερινή ζωή του σχολείου.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

Υλικά για τα κουλουράκια, μαγειρικά σκεύη, πιάτα, ποτήρια, υλικά για ζωγραφική κλπ.

8 Ερωτήσεις για βελτίωση της δραστηριότητας

- Η δραστηριότητα πέτυχε τους στόχους για τους οποίους δημιουργήθηκε;
- Με ποιό τρόπο η δραστηριότητα βελτίωσε της συμμετοχή των γονέων;

- Πώς πετυχαίνουμε να πείσουμε τους γονείς να συμμετέχουν σε αυτές τις δραστηριότητες;
- Πώς καταφέρνουμε να εμπνεύσουμε τους γονείς;
- Τί είδους δραστηριότητες είναι οι πιο επιτυχημένες;
- Σε ποιό βαθμό η δραστηριότητα βελτίωσε την ικανότητά μας να δουλέψουμε ως ομάδα;
- Πώς επηρέασε η δραστηριότητα την βελτίωση των σχέσεων εμπιστοσύνης ανάμεσα στους γονείς και τους εκπαιδευτικούς;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Ερωτήσεις για αξιολόγηση μαζί με τις οικογένειες

- Τί πήγε καλά;
- Τί μπορεί να βελτιωθεί;
- Τί είδους εργαστήρια μπορούν να γίνουν μελλοντικά;

Ερωτήσεις για τους εκπαιδευτικούς

- Η δραστηριότητα πέτυχε τους στόχους για τους οποίους δημιουργήθηκε;
- Με ποιό τρόπο η δραστηριότητα βελτίωσε της συμμετοχή των γονέων;
- Πώς πετυχαίνουμε να πείσουμε τους γονείς να συμμετέχουν σε αυτές τις δραστηριότητες;

Enhancing **Q**UaLity in early childhood education and care through **P**articipation

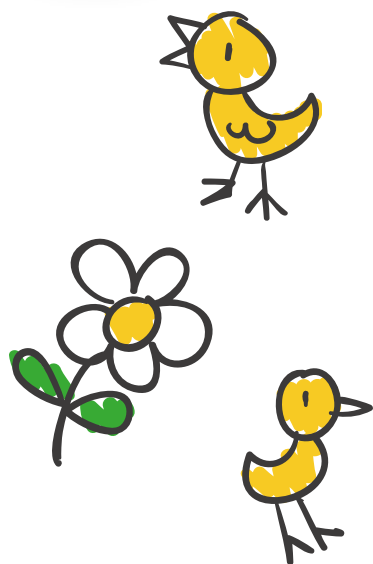
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Συμβούλιο γονέων

Πηγή: Νηπιαγωγείο Λετονίας (LV)
Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε από το νηπιαγωγείο Konstruktörsgatans preschool της Σουηδίας (SE)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΠΕΡΙΟΧΕΣ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Επικοινωνώντας με την οικογένεια
- Αποφασίζοντας από κοινού με την οικογένεια

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ
ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ
ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Μια συνάντηση θα διαρκέσει περίπου 1 ½ ώρα και θα υπάρξουν μία ή δύο συναντήσεις κάθε εξάμηνο

ΠΟΥ
ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Αυτή είναι μια δραστηριότητα για κάθε γονέα όπου το παιδί του φοιτά στο νηπιαγωγείο

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας (γιατί θα πρέπει να εφαρμόσω αυτή τη δραστηριότητα;)

Το Συμβούλιο ότι είναι ένας τρόπος, έτσι ώστε οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί να επικοινωνήσουν για μια πιο ποιοτική εκπαίδευση. Επίσης ενδυναμώνονται οι ρόλοι του νηπιαγωγείου και των γονέων. Το Συμβούλιο επίσης δίνει στους γονείς την ευκαιρία να συμμετέχουν και να αποκτήσουν φωνή στο νηπιαγωγείο.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Μέσα από το Συμβούλιο, οι οικογένειες έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν και να επηρεάσουν τη δουλειά του νηπιαγωγείου. Το Συμβούλιο γίνεται μία ή δυο φορές κάθε εξάμηνο. Κάθε τάξη έχει έναν εκπαιδευτικό, ο οποίος αντιπροσωπεύει το Συμβούλιο. Ο διευθυντής του σχολείου, οι εκπαιδευτικοί και όλοι

οι γονείς προσκαλούνται να συμμετάσχουν στο Συμβούλιο. Είναι σημαντικό να βρεθεί ένας «μεταφραστής» στην περίπτωση που κάποιοι γονείς δεν τα καταφέρνουν καλά με τη γλώσσα. Είναι ευθύνη του διευθυντή μαζί με τους εκπαιδευτικούς να προετοιμάσουν τα θέματα που θα συζητηθούν κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου, όσο και την πρόσκληση για τους γονείς, η οποία δίνεται σε αυτούς τρεις εβδομάδες πριν την ημερομηνία του Συμβουλίου. Η πρόσκληση περιλαμβάνει επίσης, το σκοπό, τους στόχους και τις κατευθυντήριες γραμμές του Συμβουλίου.

Οι γονείς μπορούν να επικοινωνήσουν με το διευθυντή ή να μιλήσουν με τους δασκάλους, στην περίπτωση που έχουν κάτι να συζητήσουν ή αν έχουν τυχόν ερωτήσεις πριν τη συνάντηση. Επίσης, στήθηκε ένα «γραμματοκιβώτιο» στην είσοδο του σχολείου, όπου οι γονείς είχαν την ευκαιρία να τοποθετήσουν

μέσα σε αυτό χαρτάκια με δικές τους ερωτήσεις, ή τυχόν σκέψεις και ιδέες. Με αυτό τον τρόπο τηρήθηκε η ανωνυμία. Καλό είναι επίσης, να υπογράψουν οι γονείς εάν θέλουν να παρεβρεθούν στο Συμβούλιο, έτσι ώστε να υπάρξει μια σχετική προετοιμασία του χώρου. Ο διευθυντής του σχολείου, διευθύνει και το Συμβούλιο και μπορεί επίσης να διασφαλίσει ότι όλοι θα έχουν λόγο κατά τη διάρκεια

της συζήτησης. Καλό θα είναι να οριστεί και ένας γραμματέας του Συμβουλίου, ο οποίος θα κρατάει πρακτικά. Το Συμβούλιο είναι μια πολύ καλή ευκαιρία για τους γονείς τόσο για να ακουστούν όσο και να μάθουν πληροφορίες σχετικά με το σχολείο. Είναι επίσης μια πολύ καλή ευκαιρία να οργανωθούν πλάνα για δραστηριότητες που μπορούν να γίνουν κατά τη διάρκεια της χρονιάς

8

Σύνταξη πρωτοκόλλου και αποστολή στους γονείς

7

Εναρξη του Συμβουλίου (περίπου 1 ½ ώρα). Αναθέτουμε σε κάποιον να κρατά πρακτικά

6

Προετοιμασία του χώρου

5

Οι εκπαιδευτικοί προετοιμάζουν κεράσματα

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1

Ορίζουμε
ημερομηνία και ώρα
συνάντησης

2

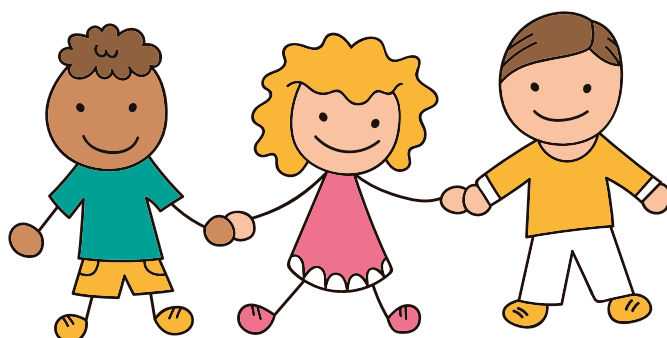
Φτιάχνουμε
λίστα με όλα τα
θέματα συζήτησης
και προσκαλούμε
τους γονείς

3

Οι γονείς
μπορούν να
ρωτήσουν οτι
επιθυμούν οτις
γονείς

4

Οι γονείς δηλώνουν
συμμετοχή στο
Συμβούλιο

Ο ένας απο αυτούς είναι οτι μπορεί να μην έχουν που να αφήσουν τα παιδιά τους. Μια λύση θα ήταν να υπάρχει ένας υπεύθυνος για τη φύλαξη των παιδιών, ο οποίος θα έχει οριστεί απο το νηπιαγωγείο. Ο δεύτερος είναι τα προβλήματα με τη γλώσσα που μπορεί να παρουσιαστούν και γι' αυτό είναι σημαντικό να βρεθούν «μεταφραστές», όταν είναι απαραίτητο.

ζωή του νηπιαγωγείου, μέσα απο το Συμβούλιο. Να **εξασφαλίσει** οτι υπάρχει ένας μεταφραστής για όσους το χρειάζονται.

5 Ρόλος της οικογένειας

Να **συμμετέχουν**.
Να έχουν **ενεργό ρόλο** στην καθημερινή ζωή του σχολείου.
Να **εκφράσουν** τις σκέψεις τους και τη γνώμη τους.
Να **πάρουν πληροφορίες** για δραστηριότητες που πρόκειται να γίνουν κατά τη διάρκεια της χρονιάς.

μαζί με τους γονείς. Τέλος, το σχολείο καλό είναι να ετοιμάσει ενα κέρασμα για τους γονείς.

πρέπει να έχει πολύ καλή επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς κάθε τάξης. Επίσης, σημαντικό είναι να έχει οριστεί πολύ καιρό πρίν η ώρα και η μέρα συνάντησης. Πρέπει επίσης, οι γονείς να έχουν καταλάβει τη σημασία της συμμετοχής τους στη συνάντηση. Έχουμε παρατηρήσει επίσης δυο περιπτώσεις, όπου οι γονείς μπορεί να μην καταφέρουν να παρευρεθούν στο Συμβούλιο.

3 Παρατηρήσεις (θέματα που πρέπει να προσέχουμε εφαρμόζοντας τη δραστηριότητα)

Αυτή η δραστηριότητα απαιτεί καλή οργάνωση απο τους εκπαιδευτικούς που το οργανώνουν. Ο διευθυντής του σχολείου

4 Ρόλος του δασκάλου

Να **συμμετέχει** στην οργάνωση του Συμβουλίου μαζί με το διευθυντή του σχολείου.
Να έχει **ενεργή συμμετοχή** στο Συμβούλιο.
Να έχει **ξεκάθαρα θέματα** προς συζήτηση.
Να **εξηγήσει** στους γονείς σχετικά με τις δυνατότητες που έχουν να επηρεάσουν τη

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Οι γονείς έχουν την ευκαιρία να **συμμετάσχουν και να επηρεάσουν** την πορεία της καθημερινής ζωής των παιδιών τους στο σχολείο. Οι γονείς έχουν της ευκαιρία να **πάρουν αποφάσεις**.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

- Κομπιούτερ και προτζέκτορας
- Χαρτιά και μολύβια
- Καφές και διάφορα κεράσματα

8 Ερωτήσεις για τη γενικότερη βελτίωση της προτεινόμενης δραστηριότητας

- Η δραστηριότητα κάλυψε τις ανάγκες για τις οποίες δημιουργήθηκε;
- Με ποιό τρόπο η δραστηριότητα βελτίωσε τη συμμετοχή των γονέων;
- Πόσο πολύ η δραστηριότητα βελτίωσε την εξέλιξη μας ως ομάδα εργασίας;
- Πώς επηρέασε τη βελτίωση των σχέσεων εμπιστοσύνης που έχουμε με τους γονείς;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Πώς κάνουμε τους γονείς να ενδιαφέρονται περισσότερο;
- Πώς κάνουμε τους εκπαιδευτικούς να ενδιαφέρονται περισσότερο;
- Μπορούμε να οργανώσουμε τις συναντήσεις με άλλο τρόπο ή σε άλλη χρονική στιγμή, έτσι ώστε να συμμετέχουν περισσότεροι γονείς;

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Φεστιβάλ Άνοιξης

Πηγή: Slovenska Bistrica (SI)

Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε στο νηπιαγωγείο Konstruktörsgatans preschool (SE)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Μαθαίνουμε για την οικογένεια
- Επικοινωνούμε
- Συναποφασίζουμε
- Δημιουργούμε σχέσεις εμπιστοσύνης με την ευρύτερη κοινότητα

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- 2 ώρες

ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Δραστηριότητα κατάλληλη για γονείς παιδιών 1-5 ετών

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας (Γιατί θα πρέπει να χρησιμοποιήσω αυτή τη δραστηριότητα;)

Να αποτελέσει μια ευκαιρία έτσι ώστε γονείς και εκπαιδευτικοί να κάνουν **πράγματα από κοινού**. Να **γνωρίσουν καλύτερα** οι εκπαιδευτικοί τις οικογένειες και οι οικογένειες να γνωριστούν καλύτερα μεταξύ τους.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Οι εκπαιδευτικοί προσκαλούν τις οικογένειες στο φεστιβάλ Ανοιξης, το οποίο γίνεται στο σχολείο. Οι οικογένειες μπορούν να συμμετέχουν σε κάποιες από τις δραστηριότητες, κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ. Αυτό γίνεται κατά τη διάρκεια μιας συνάντησης 2 μήνες πριν το φεστιβάλ. Στην αυλή του σχολείου γίνονται κάποιες οργάνωμένες

δραστηριότητες από τους εκπαιδευτικούς και τις οικογένειες, όπως για παράδειγμα: μπάρμπεκιου, ομαδικά παιχνίδια, διάφορα κουίζ κλπ.

Οι εκπαιδευτικοί και τα παιδιά έχουν φτιάξει τραγούδια τα οποία θα τραγουδήσουν μαζί με ένα μουσικό. Όλοι θα τραγουδήσουν μαζί σαν μια ομάδα. Οι προσκλήσεις δίνονται στους γονείς 3 εβδομάδες πριν το φεστιβάλ.

Στις προσκλήσεις οι γονείς ερωτήθηκαν επίσης αν θα έρθουν, πόσοι θα έρχονταν και αν επιθυμούν κάτι ιδιαίτερο να φάνε και να πίνουν. Οι εκπαιδευτικοί μοιράζονται τις ευθύνες για να προετοιμάσουν το φεστιβάλ. Όταν όλα είναι έτοιμα και ξεκινά το φεστιβάλ, τότε δίνεται στους γονείς ένα βιβλιαράκι με τους στίχους των τραγουδιών που θα ακουστούν. Κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ οι γονείς και οι παιδαγωγοί

μιλούν μεταξύ τους και είναι σε διαφορετικές δραστηριότητες. Στο τέλος του φεστιβάλ τα παιδιά παίρνουν ένα μικρό δωράκι και ένα μπαλόνι.

3 Παρατηρήσεις (Θέματα που πρέπει να λάβουμε υπόψη όταν εφαρμόζουμε τη δραστηριότητα)

Χρειάζεται αρκετή **προσπάθεια** από τους εκπαιδευτικούς να προετοιμάσουν το φεστιβάλ.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Οι εκπαιδευτικοί προσέχουν, έτσι ώστε να λειτουργούν σωστά όλα τα πόστα που έχουν αναλάβει οι γονείς

Πρωώθηση της επικοινωνίας ανάμεσα στους γονείς

Διεξαγωγή του φεστιβάλ

Πρέπει οι γονείς να καταλάβουν **τη σημασία του να συμμετέχουν** σε τέτοιες δραστηριότητες και να μην φοβούνται να το πράττουν κιόλας. Πρέπει να προσπελαστούν **οποιαδήποτε εμπόδια με τη γλώσσα**, που μπορεί να έχουν κάποιοι γονείς.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1

οι εκπαιδευτικοί προσκαλούν τους γονείς στο φεστιβάλ Άνοιξης και τους ενημερώνουν για τη δυνατότητα να συμμετέχουν κι αυτοί

2

Συζήτηση για την οργάνωση του φεστιβάλ 2 μήνες πριν, μαζί με τους γονείς

3

Έναρξη της οργάνωσης τ όσο από εκπαιδευτικούς, όσο και τους γονείς

4

Συνεργασία γονέων και εκπαιδευτικών μέχρι την έναρξη του φεστιβάλ

4 Ρόλος του εκπαιδευτικού

Να **επικοινωνεί** με σωστό τρόπο με τους συναδέλφους του.

Να **οργανώσει** σωστά τη δραστηριότητα.

Να δώσει την **πρόσκληση** στους γονείς **εγκαίρως**.

Να δημιουργήσει το **βιβλιαράκι με τραγούδια** μαζί με τα παιδιά.

Να εξηγήσει στους γονείς **γιατί** κάνουμε αυτές τις δραστηριότητες και ποιο ρόλο μπορεί να έχουν κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας. Να είναι παρόντες και **υποστηρικτικοί** κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας.

5 Ρόλος της οικογένειας

Να **συμμετέχουν**.

Εαν επιθυμούν μπορούν να **βοηθήσουν στην**

προετοιμασία των δραστηριοτήτων και

να φέρουν κάτι στο φεστιβάλ. Εξαρτάται απο κάθε οικογένεια το πώς επιθυμεί να συνεισφέρει.

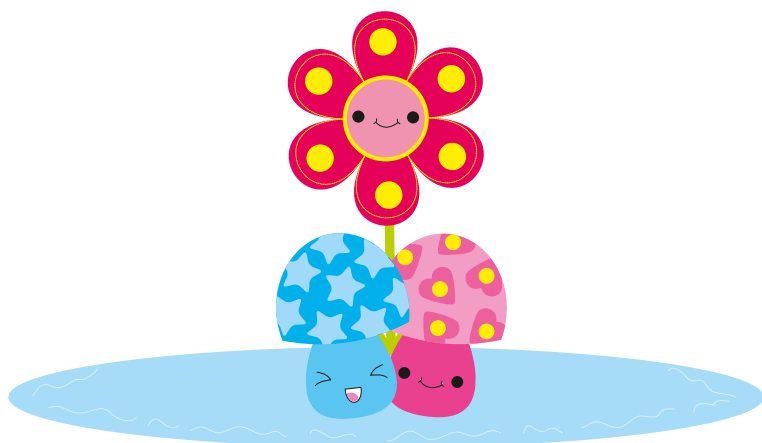
Για παράδειγμα κάποιες οικογένειες έφεραν διάφορα υλικά που χρειαζόμαστε, είτε έφτιαξαν ένα γλυκό απο την πατρίδα τους.

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Εκπαιδευτικοί και γονείς βρίσκονται μαζί και περνάνε χρόνο δημιουργικά.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

Τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν σχετίζονται με το είδος των δραστηριοτήτων που έχουν επιλεγεί για το φεστιβάλ. Για παράδειγμα

χρησιμοποιήθηκαν:
μπάλες, σαπουνόφουσες,
βιβλιαράκι με τραγούδια,
κουβάδες, κουίζ κλπ.
Επίσης, υλικά για
μπάρμπεκιου: λουκάνικα,
ψωμάκια χοτ-ντογκ, κέτσαπ,
μουστάρδα. Διάφορα είδη
κερασμάτων όπως καφές,
τσάι, λεμονάδα.

Ερωτήσεις για τη βελτίωση της δραστηριότητας

- Αξιολογούμε την
πρακτική τόσο για τους
εκπαιδευτικούς, όσο και
για την οικογένεια.

Ερωτήσεις για αξιολόγηση μαζί με τις οικογένειες:

- Τί πήγε καλά;
- Τί μπορεί να βελτιωθεί;

Ερωτήσεις για τους εκπαιδευτικούς:

- Πώς να κάνουμε τους
γονείς να συμμετέχουν
περισσότερο στο
σχεδιασμό και τη
διεξαγωγή του
φεστιβάλ;
- Τί είδους δραστηριότητες
ήταν πετυχημένες
για τα παιδιά, τους
γονείς και το
νηπιαγωγείο;
- Πόσες οικογένειες
συμμετείχαν τελικά;
- Πώς αντέδρασαν
οι οικογένειες στις
δραστηριότητες;
- Οι γονείς αλληλεπίδρασαν
με άλλους γονείς;
- Υπήρξε κάποιο
πρόβλημα με τη γλώσσα
που μιλούσαν οι
οικογένειες;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Ερωτήσεις που αφορούν στην οικογένεια

- Τί πήγε καλά;
- Τί μπορεί να βελτιωθεί;

Ερωτήσεις που αφορούν στους εκπαιδευτικούς:

- Πώς να κάνουμε τους γονείς να συμμετέχουν περισσότερο στο σχεδιασμό και τη διεξαγωγή του φεστιβάλ;
- Τί είδους δραστηριότητες ήταν πετυχημένες για τα παιδιά, τους γονείς και το νηπιαγωγείο;

Enhancing **Q**UAlity in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ο κήπος μας: Σχεδιασμός και διαμόρφωση του σχολικού μας κήπου

Πηγή: Σλοβενία και Πόρτο (PT)
Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε στις (BE).

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Συζητώντας τις ιδέες
μαζί με μια μεγάλη
ομάδα γονέων

Χαρτάκια με τις
σημειώσεις των γονέων

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Παίρνουμε αποφάσεις μαζί
- Χτίζουμε συνεργασίες με την οικογένεια και την ευρύτερη κοινωνία

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- 6 μήνες με 1 χρόνο συνολικά

ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Σε γονείς που τα παιδιά τους φοιτούν στο νηπιαγωγείο, αλλά και υπεύθυνους σε δήμους και τοπικές κοινότητες

Η ομάδα δράσης επιθεωρεί το χώρο, σκεπτόμενη τις πιθανές λύσεις

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας (Γιατί να χρησιμοποιήσω αυτή τη δραστηριότητα;)

- Να εμπλακούν οι γονείς στην καθημερινή ρουτίνα του σχολείου, σχεδιάζοντας, δίνοντας προτάσεις και φέροντας εις πέρας δραστηριότητες που μπορούν να αλλάξουν τον εξωτερικό χώρο του σχολείου.
- Να δυναμώσει η κοινωνική συνοχή της γειτονιάς.
- Να δημιουργηθεί ένας όμορφος εξωτερικός χώρος για τα παιδιά, αλλά

και ένας όμορφος τόπος συνάντησης τόσο για τους γονείς, όσο και για τη γειτονιά.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Όλοι οι γονείς ενημερώνονται αρχικά για την πρόθεση που υπάρχει να φτιαχτεί ο εξωτερικός χώρος. Όσοι γονείς ενδιαφέρονται, δημιουργούν μια ομάδα εργασίας κι έτσι αναλαμβάνουν αυτοί το έργο της διαμόρφωσης του εξωτερικού χώρου.

7

Χρησιμοποιούμε τη νέα μας αυλή ως χώρο συνάντησης και των γονέων των μαθητών μας

6

Ολοκλήρωση των αλλαγών. Χρησιμοποιούμε την καινούρια μας αυλή για παιχνίδι

5

Εναρξη των αλλαγών στην αυλή

Η πρώτη συνάντηση της ομάδας ένα Σάββατο πρωί

Αυτή η ομάδα εργασίας αρχικά κοιτάζει το χώρο και προσπαθεί να σκεφθεί λύσεις. Κατά τη διάρκεια μιας ομαδικής δραστηριότητας με τα παιδιά και τους γονείς, όπως ένα καλοκαιρινό πάρτυ, όλοι οι γονείς μπορούν να ερωτηθούν και να δώσουν τις προτάσεις τους. Η ομάδα δράσης συλλέγει αυτές τις ιδέες και ψάχνει για χρηματοδότηση και συνεργάτες. Μόλις ολοκληρωθούν τα έργα που έχουν να κάνουν με την αυλή,

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1

Ενημέρωση
των γονέων για τη
δραστηριότητα

2

Συγκρότηση της
«ομάδας δράσης»
γονέων

3

Ανταλλαγή
απόψεων με όλους
τους γονείς

4

Αναζήτηση
τυχόν
χρηματοδοτών

εύρεσης λύσεων για τη διαμόρφωση της αυλής. Συχνά, είναι απαραίτητο η διαδικασία να καθοδηγείται απο ενα ή δυο εκπαιδευτικούς του σχολείου. Μη διστάσετε να εμπλέξετε τους γονείς στις πιο απαιτητικές δουλειές, όπως το να σκάψουν και να φυτέψουν.

4

Ρόλος του εκπαιδευτικού

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να λάβει μέρος στη δραστηριότητα, ή μπορεί απλά να καθοδηγεί τους γονείς. Η συμβολή των εκπαιδευτικών στη διαδικασία, είναι σημαντική, έτσι ώστε να βεβαιώνονται ότι τα πλάνα των γονέων, αντιπροσωπεύουν αυτά που επιθυμούν και οι ίδιοι ως εκπαιδευτικοί για το σχολείο τους.

Παιχνίδια στον κήπο

η ομάδα δράσης χωρίζει τις εργασίες της όπως: πότισμα καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς, ταΐσμα των ζώων, λίπασμα στα δέντρα κλπ.

5

Παρατηρήσεις

(θέματα που λαμβάνονται υπόψη όταν χρησιμοποιούμε τη δραστηριότητα)

Ενα γκρουπ γονέων με διαφορετικές συνήθειες, ικανότητες και ταλέντα αυξάνει τις πιθανότητες

Ένα λάστιχο μπορεί να σημαίνει ατελείωτες ώρες παιχνιδιού

5 Ρόλος της οικογένειας

Οι οικογένειες μπορούν επίσης να είναι η κινητήριος δύναμη, ανάλογα με την περίπτωση.

Κάθε γονέας επίσης, μπορεί με βάση τα ταλέντα του να δημιουργήσει και να εμπλακεί είτε στη φάση του σχεδιασμού, είτε στη φάση της υλοποίησης των σχεδίων, είτε τέλος στη σωστή διατήρηση του εξωτερικού χώρου.

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Ο εξωτερικός χώρος του νηπιαγωγείου, μπορεί να βελτιώσει της πιθανότητες για όμορφο παιχνίδι, ανακάλυψη, αλλά και να αποτελέσει τόπο συνάντησης για τους ανθρώπους.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

Σχέδια της αυλής σε χαρτί. Ανάλογα με το τί θα γίνει στην αυλή, για τη δραστηριότητα θα χρειαστούν παραπάνω άτομα για βοήθεια, είτε χρηματικά ποσά.

8 Διάδοση της δραστηριότητας και εμπλοκή της δραστηριότητας, αν αυτό είναι εφικτό

Η ομάδα δράσης μπορεί να έρθει σε επαφή με διπλανά σχολεία που θα μπορούσαν να βοηθήσουν. Ένα, για παράδειγμα, επαγγελματικό σχολείο, θα μπορούσε ίσως με χαρά να βοηθήσει,

φτιάχνοντας κάτι, είτε εκπαιδεύοντας σε κάτι τους γονείς.

9 Ερωτήσεις για τη γενικότερη βελτίωση της δραστηριότητας

- Με ποιο τρόπο η δραστηριότητα βελτίωσε τη συμμετοχή των γονέων;

- Μέχρι ποιο βαθμό ή δραστηριότητα βελτίωσε την εργασία μας ως ομάδα;
- Με ποιο τρόπο η δραστηριότητα επηρέασε στη βελτίωση των σχέσεων εμπιστοσύνης ανάμεσα στους γονείς;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Η δραστηριότητα πέτυχε τους στόχους της;
- Πώς αντέδρασαν οι γονείς και οι υπόλοιποι συμμετέχοντες στη δραστηριότητα;
- Μπορεί η δραστηριότητα να επαναληφθεί στο μέλλον; Τί είδους προσθήκες μπορούν να γίνουν;

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Συναντιόμαστε στο τέλος της σχολικής χρονιάς

Πηγή: Κέντρο Προσχολικής Αγωγής Elmer (BE)
Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε από το Vrtec Otona Župančiča (SI)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Θα περάσουμε όμορφα
όλοι μαζί

ΠΕΡΙΟΧΕΣ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Κάνοντας πράγματα
μαζί-παίρνοντας
αποφάσεις

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ
ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ
ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- 3 ώρες,
(προετοιμασία και
δραστηριότητα)

ΠΟΥ
ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Σε γονείς και παιδιά
ηλικίας 1-6 ετών.

Η φύση είναι ένας μαγικός τόπος!

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας (Γιατί να χρησιμοποιήσω αυτή τη δραστηριότητα;)

- Η ενεργή συμμετοχή των γονέων στη ζωή του νηπιαγωγείου και η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ

του νηπιαγωγείου και των γονέων.

- Να οργανωθεί μία χαλαρή, ανεπίσημη συνάντηση στο τέλος της χρονιάς.
- Να προωθηθεί η κίνηση στη φύση.
- Να προωθηθεί η γνωριμία των γονέων μεταξύ τους.

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Συνήθως στο νηπιαγωγείο μας, στο τέλος της σχολικής χρονιάς, κάνουμε μια συνάντηση με τους γονείς. Αυτή τη χρονιά, υποδεχθήκαμε τους γονείς, με σκοπό να προετοιμάσουμε και να οργανώσουμε, μία

Χαλαρές κουβέντες στη διαδρομή

7

Αξιολόγηση με γονείς και παιδιά

6

Πραγματοποίηση της δραστηριότητας

5

Προετοιμάζουμε το χώρο και τα υλικά

«τελευταία συνάντηση». Πρώτα απ' όλα ρωτήσαμε αν επιθυμούσαν να συμμετέχουν σε αυτή. Όλοι ήταν θετικοί, οπότε χωρίσαμε τις αρμοδιότητες. Κάποιοι γονείς πήραν οργανωτικό ρόλο, ενώ εμείς φροντίσαμε για τις δραστηριότητες που θα έκαναν τα παιδιά. Οι γονείς συννενοήθηκαν μεταξύ τους και έτσι φρόντισαν για διάφορα θέματα, όπως τις προσκλήσεις, τη μεταφορά, τα ποτά και το φαγητό. Η συνάντηση, λοιπόν, έλαβε

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1

Οργανώνουμε
μια συνάντηση για να
ενημερώσουμε τους
γονείς

2

Αποφασίζουμε
όλοι μαζί, χωρίζουμε
δραστηριότητες

3

Γράφουμε μια λίστα
με τις απαραίτητες
εργασίες που πρέπει
να γίνουν

4

Ενημερώνουμε
τους γονείς

παρευρισκόμενους. Όλοι μαζί, απολαύσαμε μια ήρεμη και ευχάριστη ατμόσφαιρα. Τα παιδιά μπορούσαν να ζωγραφίσουν τις εντυπώσεις τους, και να παίξουν ελεύθερα στο λόφο Βοc. Η συνάντηση ολοκληρώθηκε σε μία ήρεμη επίσης και χαλαρωτική ατμόσφαιρα.

Παρατηρήσεις

(θέματα που πρέπει να ληφθούν υπόψη, εφαρμόζοντας τη δραστηριότητα)

- Πρέπει να είναι πολύ καλά οριοθετημένος ο χώρος που θα γίνει ο περίπατος.
- Θα πρέπει να έχουν συμφωνήσει οι γονείς, για την οργάνωση της δραστηριότητας στη φύση.
- Καλό είναι να προσκαλέσουμε του γονείς, ανάλογα με τις ικανότητές τους.
- Καλό είναι να γνωρίζουμε τις αντοχές που συνήθως έχουν οι γονείς.

γρίφους και κατάφεραν να βρουν έναν αληθινό θησαυρό των Μάγια. Η διαδικασία κράτησε περίπου 1 ώρα. Κατά τη διάρκεια αυτής της ώρας, κάποιοι άλλοι γονείς ετοίμασαν ένα πικ-νικ στο λόφο για όλους τους

χώρα στον κοντινό λόφο, που ονομάζεται Βοc και βρίσκεται 20 χμ μακριά από το νηπιαγωγείο. Στο λόφο, λοιπόν, μαζευτήκαμε όλοι και διαβάσαμε την ιστορία του δράκου, που ζούσε για αιώνες στο λόφο Βοc.

Μετά από αυτό πήγαμε για κυνήγι του κρυμμένου θησαυρού, όπου όλοι ακολούθησαν τις ψεύτικες πατημασιές του δράκου που είχαμε τοποθετήσει στο δάσος και βρήκαν τελικά το δράκο. Στο τέλος, τα παιδιά απάντησαν σε διάφορους

Τα χαρούμενα προσωπάκια
μιλάνε από μόνα τους

Που είναι ο θησαυρός;

4 Ρόλος του εκπαιδευτικού

Να προετοιμάσει δραστηριότητες κατάλληλες για τα παιδιά, ανάλογα με το περιβάλλον στο οποίο αυτές θα διεξαχθούν.

Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να βρίσκονται στο λόφο τουλάχιστον μισή ώρα νωρίτερα από την έναρξη του περιπάτου, να τοποθετήσουν σύμβολα στο μονοπάτι και οτιδήποτε άλλο χρειαστεί.

Σημαντικό είναι επίσης να ελεγχθεί ότι το μονοπάτι είναι καθαρό, πριν την επίσκεψη.

Να ετοιμάσουν παιχνίδια όπως: παζλ, αναγνώριση δέντρων, να μαζέψουν υλικά από το δάσος, να προετοιμάσουν ερωτήσεις για το πώς συμπεριφερόμαστε στο δάσος κλπ. Να υπενθυμίσουν στους γονείς ότι καλό είναι να συννενοηθούν μεταξύ τους, για το πώς θα φτάσουν στο δάσος.

Να κρατούν μαζί τους έξτρα υλικά μήπως χρειαστούν (μπάλες, κουβέρτες, χαρτιά, μολύβια).

5 Ρόλος της οικογένειας

- Να συμφωνήσουν στη διεξαγωγή της δραστηριότητας
- Να είναι έτοιμοι να βοηθήσουν ανάλογα με τις δυνατότητές τους.
- Να έλθουν σε επαφή με τους άλλους γονείς.
- Την ημέρα της δραστηριότητας μπορούν επιπλέον να έλθουν και άλλα μέλη της οικογένειας (αδέρφια, θείες κλπ.)

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

- Οι γονείς περνάνε επικοινωνιακό χρόνο μαζί με τα παιδιά τους στη φύση.
- Αντιλαμβάνονται το περπάτημα σαν μια μορφή χαλάρωσης

Δικαιούμαστε λίγη ξεκούραση για το τέλος!

Θα το ξανακάνουμε!

- Γνωρίζουν την τοπική περιοχή και τα αξιοθέατα
- Οι οικογένειες γνωρίζονται μεταξύ τους καλύτερα και κοινωνικοποιούνται
- Όλοι νιώθουν σημαντικοί, καθώς όλοι έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν ανάλογα με τις ικανότητές τους

- Το βιβλίο με την ιστορία του δράκου
- Κουτί πρώτων βοηθειών σε περίπτωση ανάγκης
- Χαρτιά και μαρκαδόροι
- Μπάλες

8 Ερωτήσεις για τη βελτίωση της δραστηριότητας

- Ηρθαν όλες οι οικογένειες; Αν όχι, γιατί;
- Να είμαστε βέβαιοι ότι όλοι οι γονείς ενημερώθηκαν για τη δραστηριότητα
- Να αξιολογηθεί η δραστηριότητα, με βάση τις δηλώσεις και τις εντυπώσεις τους.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

- Διάφορα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για τους γρίφους του κρυμμένου θησαυρού.
- Φαγητό και ποτά
- Ο δράκος και οι πατημασίες του

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Κρατάμε σημειώσεις για οτιδήποτε δεν πήγε καλά.
- Οι γονείς επικοινωνούσαν καλά μεταξύ τους; Για ποιο θέμα;
- Υπήρχαν γονείς που ένιωσαν παραγκωνισμένοι;

Enhancing **Q**Uality in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η κούκλα της τάξης περνά ένα σαββατοκύριακο στο σπίτι με τα παιδιά

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Πηγή: Colegio do Sardo (PT)
Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε στο ECEC services Municipality, στο Forlì (IT)

Η κούκλα της τάξης
φεύγει για διαμονή
σε μια οικογένεια!

ΠΕΡΙΟΧΕΣ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Να μάθουμε για την οικογένεια
- Να επικοινωνήσουμε με την οικογένεια

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ
ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ
ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Ελάχιστος χρόνος απαιτείται, καθώς είναι μια δραστηριότητα ρουτίνας για το σχολείο

ΠΟΥ
ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

- Σε παιδιά 18 έως 36 μηνών και την οικογένειά τους

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας

Να κάνουμε τους γονείς να καταλάβουν το **σκοπό των δραστηριοτήτων στο νηπιαγωγείο**.

Μέσα από αυτή τη δραστηριότητα καταλαβαίνουν τη σημασία που έχει για τα παιδιά η κούκλα της τάξης.

Να **μοιραστούμε** με τους γονείς εμπειρίες που αφορούν στο παιχνίδι, όπου συνήθως τα παιδιά παίζουν στους παιδικούς σταθμούς.

Να **ενθαρρύνουμε την ανταλλαγή** ανάμεσα στο νηπιαγωγείο και την οικογένεια, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η «συνέχεια» ανάμεσα σε αυτά.

το μάθημά τους πιο εύκολο. Η κούκλα της τάξης, θα μπορούσε να είναι αυτή που διαβάζει μια ιστορία, αυτή που εισάγει μια δραστηριότητα, αυτή που γράφει κάτι στα παιδιά κάθε μέρα, ή ότι άλλο μπορεί να φανταστεί κανείς. Ο χαρακτήρας αυτός γίνεται μια καθημερινή παρέα, ο πρωταγωνιστής, μαζί τον οποίο κάνουμε πράγματα κάθε μέρα. Η δραστηριότητα που περιγράφεται εδώ προτείνει τη χρησιμοποίηση αυτού του χαρακτήρα και στο σπίτι των παιδιών. Προτείνεται, λοιπόν, στις οικογένειες να πάρουν την κούκλα της τάξης μαζί τους για ένα σαββατοκύριακο και να

αφήσουν το παιδί ελεύθερο με την κούκλα να παίξει ότι παιχνίδια θέλει.

Καλό είναι να υπάρξει ένα ημερολόγιο, όπου οι γονείς θα σημειώνουν το σαββατοκύριακο που τους

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

Η κούκλα της τάξης, έχει εισαχθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία του νηπιαγωγείου, με σκοπό να προωθήσει την επικοινωνία ανάμεσα στα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς, καθώς τα παιδιά μέσα από την παρουσία της κούκλας απελευθερώνονται και συμμετέχουν πιο ενεργά. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν επίσης, εμμέσως να κάνουν

Ο Μανουέλ ετοιμάζεται να πέσει για ύπνο μαζί με την κούκλα της τάξης

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1

Ενημέρωση των γονέων
για τη δραστηριότητα

2

Τοποθετούμε
στον πίνακα
ανακοινώσεων, ένα
ημερολόγιο με όλες
τις πιθανές ημερομηνίες
που μπορούν οι γονείς
να πάρουν την κούκλα
στο σπίτι

*Η κούκλα πάει διακοπές με την
Ελίζα στους παππούδες της*

3

Οι εκπαιδευτικοί
παρέχουν τα απαραίτητα
υλικά για τη
δραστηριότητα

Η κούκλα πάει για ψώνια!

4

Οι εκπαιδευτικοί
φτιάχνουν ένα άλμπουμ
για να βάλουν τις
φωτογραφίες των
παιδιών

βολεύει για να πάρουν μαζί τους την κούκλα. Κατά τη διάρκεια του σαββατοκύριακου, λοιπόν, οι γονείς μπορούν να τραβήξουν φωτογραφίες και να καταγράψουν τις εμπειρίες των παιδιών, αλλά και τις δικές τους με την κούκλα της τάξης. Η κούκλα της τάξης επιστρέφει τη Δευτέρα το πρωί. Οι φωτογραφίες και τα γράμματα συγκεντρώνονται και τοποθετούνται σε ένα άλμπουμ, έτσι ώστε τα παιδιά να μπορούν να τα

βλέπουν και να θυμούνται τις εμπειρίες τους. Η εκπαιδευτικός μπορεί να ρωτήσει το παιδί εκείνο το πρωινό της Δευτέρας, για τις εμπειρίες του με την κούκλα της τάξης.

3 Παρατηρήσεις
(θέματα που πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη όταν εφαρμόζουμε τη δραστηριότητα)

Η δραστηριότητα απαιτεί λίγη προσοχή, έτσι ώστε να μη λειτουργήσει η κούκλα της τάξης, ως «εισβολέας»

στο σπίτι, ειδικότερα όταν υπάρχουν και άλλα αδέλφια. Προσοχή επίσης αν υπάρχουν οικογένειες που δεν επιθυμούν να συμμετάσχουν σε αυτή τη δραστηριότητα.

4 Ρόλος του εκπαιδευτικού

- Να εισάγουν όμορφα το νέο χαρακτήρα της τάξης. Η κούκλα της τάξης θα πρέπει να έχει

συγκεκριμένη λειτουργία μέσα στην τάξη.

- Να προτείνει στις οικογένειες να πάρουν την κούκλα της τάξης σπίτι όποιο σαββατοκύριακο επιθυμούν.
- Να προετοιμάσουν ένα πίνακα όπου εκεί να εκθέτουν τις φωτογραφίες και τις εντυπώσεις των παιδιών, έτσι ώστε όλοι να το χαρούν.
- Να ακούν την ιστορία που κάθε παιδί φέρνει μαζί του και να το ενθαρρύνει να το μοιραστεί με άλλους.

5 Ρόλος της οικογένειας

Οι γονείς έχουν το ρόλο του να δεχθούν την κούκλα στο σχολείο και να καταγράψουν πώς πέρασαν τα παιδιά τους στο σπίτι με αυτήν.

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

Δυο διαφορετικά περιβάλλοντα έρχονται σε επαφή, μέσα από

μια απλή δραστηριότητα, ανταλλάσσοντας ιστορίες και εμπειρίες. Μέσα από αυτό αποκτάται κοινή γνώση, και χτίζονται σχέσεις εμπιστοσύνης.

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

Η κούκλα της τάξης, ένα άλμπουμ, όπου συγκεντρώθηκαν φωτογραφίες από τους γονείς.

8 Ερωτήσεις για τη γενικότερη βελτίωση της δραστηριότητας

- Η δραστηριότητα πέτυχε τους στόχους για τους οποίους δημιουργήθηκε;
- Πώς η δραστηριότητα βελτίωσε τον τρόπο που συμμετείχαν οι γονείς;
- Σε ποιο βαθμό η δραστηριότητα βελτίωσε την εργασία μας σε ομάδες;
- Πώς η δραστηριότητα επηρέασε τη σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στους γονείς;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Πόσοι γονείς έλαβαν μέρος;
- Πώς αντέδρασαν οι γονείς στη δραστηριότητα;
- Οι γονείς μοιράστηκαν τις εμπειρίες τους μέσα από φωτογραφίες ή γραπτά σημειώματα;
- Αν ναι, τί είδους σχόλια έκαναν;
- Αν όχι, γιατί δεν σχολίασαν κάτι;
- Οι εκπαιδευτικοί βοήθησαν τη συμμετοχή όλων των γονέων; Πώς;
- Πώς αντέδρασαν τα παιδιά στη δραστηριότητα;
- Τί θα μπορούσε να βελτιωθεί σε πρακτικό επίπεδο;

Ένα παιδί πήρε μαζί του την κούκλα στη θάλασσα

Enhancing **Q**Uality in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Φυτεύουμε σπόρους

Πηγή: Vrtec (SI)

Προσαρμόστηκε και αξιολογήθηκε από το Κολέγιο do Sardo (PT)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

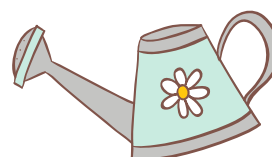
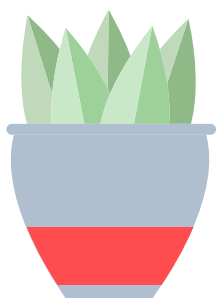
- Συνεργασία με την οικογένεια
- Εποικοδομητικές συνεργασίες με την οικογένεια

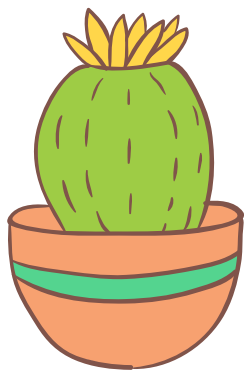
ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΠΕΡΙΠΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Περίπου 30-45 λεπτά

ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

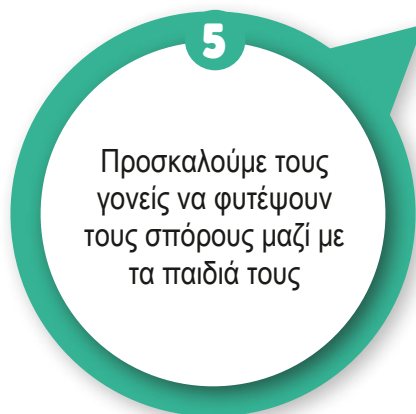
- Σε γονείς παιδιών ηλικίας 3-5 ετών

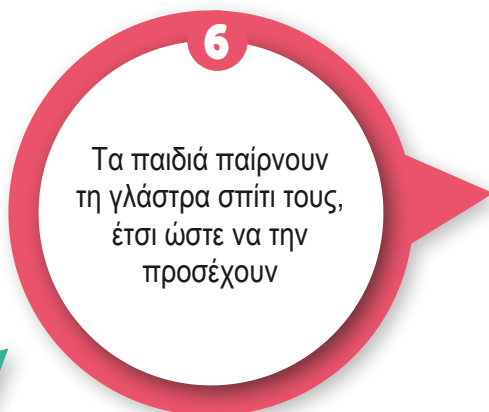

1 Γενικοί στόχοι της δραστηριότητας (Γιατί να χρησιμοποιήσω αυτή τη δραστηριότητα;)

- Να δημιουργηθούν δεσμοί ανάμεσα στην οικογένεια και τους γονείς.
- Να ενδυναμωθεί η εμπλοκή της οικογένειας στις δραστηριότητες του σχολείου.
- Να προωθηθούν δραστηριότητες μέσα στο νηπιαγωγείο, όπου οι γονείς είναι ευπρόσδεκτοι να συμμετέχουν.
- Να προωθηθεί η εμπλοκή και η αφοσίωση των γονέων στον ελεύθερο χρόνο των παιδιών τους.
- Να δοθούν ευκαιρίες στις οικογένειες να υποστηρίξουν ο ένας τον άλλο.
- Να δοθούν ευκαιρίες σε μέλη της ευρύτερης κοινότητας να εμπλακούν και να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες του νηπιαγωγείου.
- Να προωθηθούν δραστηριότητες, που προωθούν το σεβασμό στη φύση.
- Να αναγνωριστεί το γεγονός ότι τα παιδιά είναι μέρος της κοινωνίας αλλά και το ότι οι κοινωνία παίζει σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη των παιδιών.

Προσκαλούμε τους γονείς να φυτέψουν τους σπόρους μαζί με τα παιδιά τους

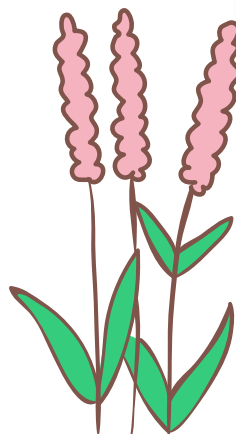
Τα παιδιά παίρνουν τη γλάστρα σπίτι τους, έτσι ώστε να την προσέχουν

Ζωγραφίζουμε τις γλάστρες

2 Περιγραφή της δραστηριότητας

- 1 Ζητήσαμε απο κάθε παιδί να φέρει μια γλάστρα από το σπίτι.
- 2 Αρχικά, τα παιδιά στην τάξη με τους εκπαιδευτικούς, ζωγραφίζουν το γλαστράκι τους.
- 3 Μετά, από λίγες μέρες, οι γονείς προσκαλέστηκαν να πάνε σε κάθε τάξη, και εκεί

1

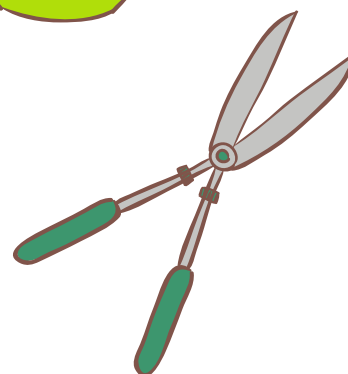
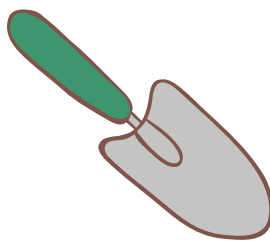
Συζητάμε με τα παιδιά για το πόσο σημαντικό είναι να αγαπάμε τη φύση

2

Στέλνουμε σημείωμα στους γονείς, για να μας φέρουν μια γλάστρα

3

Το σχολείο αγοράζει τους σπόρους για φύτεμα

κάθε οικογένεια μπορούσε να φυτέψει στο γλαστράκι που είχε ζωγραφίσει το παιδί τους, όποιο φυτό ήθελε.

4 Μετά από αυτό, σε κάθε γλαστράκι έμπαινε μια ταμπέλα, η οποία έδειχνε τί φυτό ήταν μέσα.

5 Κάθε παιδί θα είναι υπεύθυνο για τη διατήρηση της γλάστρας, με την υποστήριξη του υπεύθυνου εκπαιδευτικού στην τάξη, και στο τέλος της χρονιάς θα πάρουν στο σπίτι τους, το γλαστράκι που έφτιαξαν.

Παρατηρήσεις
(θέματα που πρέπει να λάβουμε υπόψη εφαρμόζοντας αυτή τη δραστηριότητα)

Αντί για γλαστράκια, μπορεί να φτιαχτούν παρτέρια στον κήπο. Αξιζει να σημειωθεί επίσης, ότι μια δυσκολία μπορεί να είναι ότι κάποιοι γονείς μπορεί να μην μπορούν να συμμετάσχουν στη δραστηριότητα, λόγω του ότι θα δουλεύουν τις ώρες που διεξάγεται η δραστηριότητα.

Ρόλος του εκπαιδευτικού

- Να προσκαλέσει και να ενθαρρύνει τη συμμετοχή στη δραστηριότητα.
- Να προωθήσει ένα ζεστό και ήρεμο περιβάλλον για τη διεξαγωγή της δραστηριότητας.
- Να συνεργαστεί με τους γονείς κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων.
- Να συμβουλευέσει και να βοηθήσει τα παιδιά στη διατήρηση των γλαστρών μέχρι το τέλος της χρονιάς.

5 Ρόλος της οικογένειας

Οι γονείς θα πρέπει να έχουν μια ενεργή συμμετοχή σε όλη τη δραστηριότητα, βοηθώντας στο φύτεμα του φυτού που επέλεξαν. Μπορούν επίσης να δώσουν συμβουλές και ιδέες για τη σωστή διατήρηση του φυτού, εφόσον αυτό παραμένει στο σχολείο.

6 Προστιθέμενη αξία για το παιδί και την οικογένεια

- Μοίρασμα εμπειριών ανάμεσα στις οικογένειες

7 Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν

- Γλαστράκια, χώμα, σπόροι, χρώματα, χαρτιά και μαρκαδόροι για να φτιαχτεί το καρτελάκι για κάθε γλάστρα.

8 Ερωτήσεις για βελτίωση σε πρακτικό επίπεδο

- Κατάφεραν αρκετοί να πάρουν μέρος στις δραστηριότητες;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Πώς αντέδρασαν οι γονείς σε αυτή τη δραστηριότητα;
- Γνωρίζουν οι γονείς πόσο σημαντικό είναι να δημιουργηθεί ένας κήπος και στο σπίτι;

